

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2020 - 2022

Kaupunginvaltuusto 9.12.2019

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	4
ESIPUHE.....	4
YLEISPERUSTELUT.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
HENKILÖSTÖPOLITIikka VUONNA 2020	19
ARVIO TOIMINNAN MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	21
TULOSLASKELMAOSA	24
RAHOITUSOSA.....	25
LAPPEENRANTA 2033 -STRATEGIA	26
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	45
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOvat TALOUSARVIOKEHYKSET	45
KAUPUNGIN OMA TOIMINTA.....	48
YHTEISET PALVELUT	48
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT	55
ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS	76
MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA.....	90
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	90
LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI.....	92
ETELÄ-KARJALAN MAASEUTUTOIMI	93
ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS.....	94
LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HANKINTAPALVELUT	95
MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS	96
INVESTOINTIOSA	97

KONSERNITULOSLASKELMA	101
KONSERNIYHTEISÖT	103
LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY (KONSERNI)	103
LAPPEENRANNAN ENERGIA OY (KONSERNI)	107
LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY (KONSERNI)	111
ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY	117
SAIMAAN TUKIPALVELUT OY	122
LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY	126
LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY	130
KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA	134
WIRMA LAPPEENRANTA OY	138
SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR (KONSERNI)	142
MEIDÄN IT JA TALOUS OY	147
ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ	151
ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ	154
ETELÄ-KARJALAN LIITTO	157

YLEISTÄ

ESIPUHE

Kuntatalous on ajanut viime vuodet vuoristoradalla. Vuosi 2017 oli kunnille erinomainen osin kertaluonteisten erien ansiosta. Heti perään vuonna 2018 kaksi kuntaa kolmesta teki alijäämäisen tilinpäätöksen ja alijäämien taso näyttää tänä vuonna vain kasvavan. Tämä tapahtuu tilanteessa, jossa eletään suhdannekehityksen huipulla ja talouskasvun ennakoidaan hidastuvan. Yritysten osavuositarkastukset ja yhteisöveron kehitys tältä vuodelta tukevat ennusteita talouden hiipuvasta vedosta.

Monet vertailukaupunkimme ovat käynnistäneet talouden sopeuttamisohjelmien laadinnan ja käyvät yt-neuvotteluita. Lappeenrannan tilanne ei ole aivan heikoimmasta päästä. Tämä johtuu siitä, että teimme rohkean veropäätöksen jo vuodelle 2014 ja tasapainotimme talouttamme laajalla toimenpideohjelmalla. Verotuksemme ero verrokkeihimme alkaa nyt kaventua ja tasapainotuksen tarve on monilla kaupungeilla mittavampi kuin Lappeenrannalla viisi-kuusi vuotta sitten. Liikumavaramme käytettiin ajoissa, mutta on muistettava, että se on jo käytetty.

Lappeenrannan melko tasapainoinen taloussuunnitelma lepää kolmen ison joslauseen varassa: Jos Eksoten tasapainotusohjelma onnistuu, jos menokasvumme maltetaan pitää tulojen kasvua pienempänä ja jos verotuloissa ei enää tule odotettavissa negatiivisia poikkeamia.

Eksoten tasapainotusohjelman onnistuminen on kriittinen maakunnan kaikkien kuntien talouden kestävyden kannalta. Menokehitys on saatava pysymään 1,5 %:n kustannusuralla, sillä kuntien tulot eivät yksinkertaisesti riitä enempään. Palautan mieliin, että vuoden 2014 veronkorotuksesta puolet käytettiin Eksoten silloisten alijäämien kattamiseen. Senkään vuoksi Eksotelle asetettu vaatimus ei ole kohtuuton.

Oman toimintamme osalta peräänkuulutan malttia. Mittavan investointiohjelman rahoittamiseksi vuosikattemme on nostettava ensi valtuustokaudelle 30 miljoonaa euroon. Jos-lauseiden mukaisesti meidän tulee pitää oman toimintamme nettomenojen kasvu keskimäärin alle prosentissa. On parempi pitää yllä jatkuvaa

menokuria, kuin tehdä muutaman vuoden välein repiviä tasapainotusohjelmia. Jatkuva menokurikin vaatii luonnollisesti jokapäiväistä priorisointia: panostus johonkin tulee kattaa toisaalta ottamalla. Lisäksi meidän tulee parantaa toimintaamme niissä tehtävissä, joita nyt teemme vertailukaupunkeja kalliimmin.

Syksyllä päivitetty väestöennuste vahvistaa jo muutaman vuoden ajan nähtyä trendiä. Syntyvyys pysynee korkeintaan nykyisellä tasolla ja kaupungin väkiluku kääntyy laskuun. Tavoittelemme ennusteen selättämistä siten, että saisimme pidettyä asukaslukumme nykyisellä tasolla, mutta varaudumme ennusteen toteutumiseen.

Valtuusto päättää ensi keväänä koulu- ja päiväkotiverkosta. Päätös voi sisältää kiipeä luopumistakin, mutta tosiasioita ei voi sivuuttaa. Palveluverkko on mitoitettava realistisesti, sillä kiinteitä tiloja ei ole varaa ylläpitää ja rakentaa liikaa. Mikäli kehitys on ennusteita parempaa, pystymme muuntojoustavilla ratkaisuilla järjestämään palvelutarvetta vastaavat tilat. Toisaalta muuntojoustavuutta tarvitaan myös sen varalle, että väestöennuste osoittautuu liian optimiseksi.

Meidän tulee tarkastella kriittisesti, millä tavoin ja mitä varten teemme työmme. Tulevaksi vuodeksi odotan, että hukkatyön syihin ja ratkaisukeinoihin paneudutaan erityisellä huolella. Koska viranomaispalveluissa asiakkaila on vain rajallinen mahdollisuus äänestää jaloillaan, pitää kaupungin olla erityisen tarkka asiakaspalautteiden kuuntelija ja kehitysehdotusten toimenpanija.

Haasteista huolimatta meillä on kuitenkin ilonaiheitakin. Kaupungin työttömyysaste on kuluvana vuonna laskenut pitkästä ajasta selvästi alle 10 %:n. Myös nuorisotyöttömyys on nyt parisataa nuorta paremmalla tasolla kuin vielä 2016.

Toimintaympäristön jatkuvan arvioinnin perusteella myös Lappeenrannan kehityspainopisteiden sisältö on ajankohtaisempi kuin koskaan. Monipuolisena yliopisto- ja koulutuskaupunkina meillä on luonnollinen kontakti koulutettuihin nuoriin, joiden varaan alueemme elinkeinoelämä voi rakentaa kestävänsä kehityksen mukaista kasvuaan. Kaupungilla onkin vireillä useita kaavoitus- ja rakennushankkeita, jotka viestivät selvästi teollisuuden, kaupan ja palvelualan uskosta kannattavaan liiketoiminnan kasvuun.

Panostuksemme kasvuyrittäjyyteen tukee paikallisten menestystarinoiden syntyä. Osa näistä jatkaa maailman valloitusta paikallisella omistuspohjalla, mutta myös kansainväliset sijoittajat ovat arvioineet Lappeenrantaan hyväksi liiketoimintaympäristöksi energia- ja ympäristöalan kilpailussa. Kaupungin brändi ja teot tukevat tätä

kehitystä. Haluamme olla ensi vuonna Green Leaf -kilpailun voittajakaupunki ja uudistaa toimintaamme esimerkiksi hankintojen kautta yhteistyössä innovatiivisten yritysten kanssa.

Panostuksemme nuorten hyvinvointiin on noteerattu laajasti. Unicef on myöntänyt keväälle meille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Uskallan väittää, että kaupungissa tarjolla olevat harrastus- ja koulutusmahdollisuudet ovat monipuolisempia kuin koskaan. Tapahtumia riittää, tiloja on tarjolla ja harrastusmahdollisuuksia löytyy niin koulujen kuin kolmannen sektorin toimijoiden yhteydessä. Tämä työ jatkuu.

Kaupungin sykettä ja säpinää lisääviä toimenpiteitä liittyy myös matkailuun. Matkailijoiden viipymän pidentämiseksi valittu lentoliikennemarkkinointi tuottaa jo nyt tuloksia, joihin vain harva uskoi kun päätimme hankkia kentän omaan omistukseemme. Nyt tiedossa olevien reittilentoyhteyksien perusteella arvioidaan, että vuonna 2020 Lappeenrannan lentokentän kautta kulkee yli 150 000 matkustajaa. Lentokentän historiassa tämä olisi matkustajaennätys. Haastankin koko Saimaan alueen elinkeinoelämää ja julkista sektoria mukaan varmistamaan, että meillä on tarjolla riittävän vetovoimaiset matkailupalvelut. Vain näiden kautta tavoitteet matkailualueen vaikutuksista koko kaakkoisen Suomen elinvoimaan voivat toteutua.

Talous asettaa meille tiukat raamit, mutta tulevaisuutta kohti tulee mennä rohkeasti uudistuen ja uusin ajatellen. Kestävää ja elinvoimaista tulevaisuutta kaupungillemme rakennetaan yhdessä asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien kanssa. Strategiamme mukaan uskallamme, teemme ja onnistumme.

Kimmo Jarva
kaupunginjohtaja

YLEISPERUSTELUT

Kuntatalouden valtakunnallinen kehitysarvio

Kuntatalouden tilanne heikkeni huomattavasti viime vuonna, ja kuluva vuosi näyttää entistä synkemmältä. Tilastokeskuksen kuntatalouden neljännesvuositilaston mukaan toimintakatteen heikkeneminen on jatkunut kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kuntatalouden kehitysarvion perusteella toimintamenojen kasvu jatkuu koko kehyskauden toimintatulojen kasvua ripeämpänä. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuntatalouden palvelutarvetta noin 0,5 prosenttia vuosittain. Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä kansantalouden ansiotason nousun arvioidaan kohoavan vajaan 3 prosentin tuntumaan lähivuosina, minkä arvioidaan heijastuvan myös kuntatalouteen menopaineena. Myös investointimenot jatkavat kasvuaan, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten ja koulujen rakentaminen jatkuu vilkkaana. Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa vuosittain 1,9–2,7 miljardia euroa negatiivinen ilman uusia toimenpiteitä. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti.

Maan hallitus on asettanut tavoitteeksi, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuntatalouden tilanteen kohenemista. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Mahdolliset työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää rakenteellisia uudistuksia. Lisäksi kuntien tulee jatkaa omia taloutta vahvistavia toimiaan.

(Lähde: Kuntatalousohjelma 2020–2023)

Verotulot

Lappeenrannan ansiotulopohjan kehitys on ollut pitkään melko heikkoa, mutta työllisyyden parantuessa kasvu on hieman piristynyt. Vuonna 2017 ansiotulot kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 1,2 % ja vuonna 2018 kasvua oli 2,7 %. Vuodelle 2019 ennakoitaan 2,5 %:n kasvua. Talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien palkka- ja eläketulojen kasvuarvio perustuu 1,6 %:n ansiotason kasvuun. Väestörakenteen muutoksen vuoksi palkkatulojen kasvu jää noin 1,1 %:tiin eläketulojen kas-

vun ollessa yli 3,5 %. Ansiotulojen kasvuksi yhteensä ennakoitaan 1,8 %. Työttömyysturvan taso on pidetty vuoden 2019 tasolla. Mikäli työllisyys vielä kohenee, palkkatulot kehittyvät veroennusteen pohjaa paremmin ja etuustuloja kertyy vähemmän. Se ei kuitenkaan merkitse verotulojen mainittavaa lisäystä, sillä palkkatulojen verotus on vähennysten ansiosta sosiaaliturvaa kevyempää.

Vaikka ansiotulot ovat kasvaneet ja kansantuotteen kasvu on ollut jopa hyvällä tasolla, on verotulojen kehitys ollut silti negatiivista. Viimeksi verotulojen määrä edelliseen vuoteen nähden on kasvanut vuonna 2015. Vuonna 2018 Lappeenrannan kokonaisverokertymä aleni 1,1 %. Vuoden 2019 verokertymä kasvaa lähinnä yleisen kiinteistöveroprosentin noston ansiosta runsaan prosentin.

Noususuhdanteesta huolimatta verotulot eivät siis ole kasvaneet. Yksi keskeisimmistä selittävästä tekijöistä löytyy kilpailukykysovimuksesta. Valtion päätöksiin verovähennyksiä on kasvatettu, mikä on pyritty kompensoimaan valtionosuuksissa. Tämä ei ole kaikilta osin toteutunut täysimääräisesti. Työntekijöiden osuus eläke- ja työttömyysvakuutusmaksusta on kasvanut, mikä vähentää verotettavaa tuloa. Tätä ei ole mitään osin kompensoitu kunnille.

Vuoden 2019 osalta kunnallisverokertymässä on ollut valtakunnallisesti ennennäkemättömiä poikkeamia. Pääasiallisena syynä on alun perin pidetty kansallisen tulorekisterin käyttöönottoon liittyvistä teknisistä ongelmista johtuvia tilitysvajeita, jotka oikenevat sitä mukaa, kun ongelmat korjaantuvat, osin vasta vuoden 2020 puolella.

Verohallinnon tarkemmassa analyysissä keskeisimmäksi syyksi alhaisiin ennakonpidätyksiin on osoittautunut verokorttiuudistus, jossa kaikilla on vain yksi koko vuotta koskeva tuloraja. Tämä on alentanut tähän mennessä toimitettuja ennakonpidätyksiä huomattavasti. Mahdollisesti korkeammalla veroprosentilla toimitettavia ennakonpidätyksiä tehdään vasta loppuvuoden ansiosta, jotka tilitetään kunnille seuraavan vuoden puolella. Kuluvalta vuodelta ennakonpidätykset jäävät huomattavasti normaalitilannetta alhaisemmiksi.

Vuodelle 2020 kunnallisverokertymään odotetaan noin 2,5 % kasvua. Edellisen vuoden vertailuluku on poikkeuksellisen alhainen. Ensi vuoden aikana odotetaan korjaantuvan loput tulorekisteristä johtuvasta tilitysvajeesta, eli kyse on tältä vuodelta siirtyvistä verotuloista. Verokorttiuudistuksen aiheuttama ennakonpidätysten tason muutoksen arvioidaan olevan pysyvä. Ennakonpidätysten kasvu kuluvaan vuoteen nähden tulee siten olemaan vertailukelpoinen, mutta tältä vuodelta

kertymättä jäävää summaa vastaavaa lisäystä ei ole ensi vuodelle tulossa.

Yhteisöveron tuoton ennakointi on hankalaa, sillä siinä on tyypillisesti poikkeuksellisia tekijöitä. Vuoden 2017 kertaerä vaikutti vuosien 2018 ja 2019 yhteisöveron jako-osuutta alentavasti, eli Lappeenranta sai koko maan yhteisöveron tuotosta aiempaa pienemmän suhteellisen osuuden. Tämän vaikutus poistuu vuodelle 2020. Yhteisöverokertymän odotetaan valtakunnallisesti kasvavan vielä tulevina vuosina, mutta kasvuvauhti hidastuu kuluvaan ja edelliseen vuoteen nähden. Lappeenrannan suhteellinen osuus koko maan yhteisöveron tuotosta on viime vuosina alentunut ja veroennusteessa kehityksen on ennakoitu pysyvän viime vuosien uralla.

Kiinteistöveropohjan odotetaan kasvavan 1,2 % vuodessa. Valtakunnallinen kiinteistöverouudistus on lykkääntynyt ja tulee voimaan aikaisintaan vuonna 2022. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa. Verorasitus jakautuisi kuitenkin osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Uudistuksen yhteydessä veroprosentteihin tulee merkittäviä muutoksia, jotta verotus kokonaisuutena ei kiristyisi.

Veroprosentit ovat vuonna 2020 seuraavat:

- Tuloveroprosentti: 21,00
- Kiinteistöveroprosentit:
 - o Yleinen 1,43
 - o Vakituiset asuinrakennukset 0,55
 - o Muut asuinrakennukset 1,15
 - o Voimalaitokset 2,85
 - o Rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määrätty omaa kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien määrän muutokseen vaikuttavat kunnan väkiluvun ja ikärakenteen muutos, kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus, muiden määrätymistekijöiden muutokset sekä eduskunnan päättämät kuntien tehtävämuutokset ja suoranaiset valtionosuusleikkaukset. Valtionosuusjärjestelmän yksi osa

on lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Valtion päättämät veroperustemuutosten aiheuttamat verotulojen menetykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien yhteydessä, mutta ovat vuodesta 2020 alkaen teknisesti eriytetty valtionosuuksista.

Kuntaliitto tuottaa kunnille ennakollisia valtionosuuslaskelmia seuraavalle vuodelle. Myöhemmille taloussuunnitelmavuosille muutokset jäävät kunnan itse arvioitaviksi. Valtionosuusennusteessa vuosille 2020–2022 on huomioitu väestöennusteen mukaiset asukasluvun ja ikärakenteen muutokset ja edellisvuosien tasoon perustuen muut valtionosuuksien määrätymistekijöiden muutokset. Verotuloihin perustuvan tasauksen muutos perustuu taloushallinnon omaan veroennusteeseen.

Vuodelle 2020 valtionosuudet kasvavat noin 9,7 %. Kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus sekä viime hallituskauden jäädytyksen jälkeen jälleen tehtävä indeksitarkistus lisäävät valtionosuutta noin 3,5 miljoonalla eurolla. Kilpailukykyopimuksen päättymisen myötä lomarahaleikkauksen perusteella vähennettyä valtionosuutta palautuu niin ikään noin 3,5 miljoonaa euroa. Verovähennysten kompensationsa valtionosuutta lisätään noin 3,9 miljoonalla eurolla. Lappeenrannan keskimääräistä heikompi veropohjan kehitys kasvattaa verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta noin 3,0 miljoonalla. Tehtävämuutosten vaikutus valtionosuuteen jää hyvin vähäiseksi, koska lisääntyvien tehtävien ohella valtionosuutta myös leikataan muun muassa erikoissairaanhoidon keskittämisen perusteella.

Vuonna 2019 maksettava 3,1 miljoonan euron kertakorvaus huomioiden peruspalvelujen valtionosuus kasvaa 10,7 miljoonalla eurolla vuonna 2020. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on kunnille negatiivinen ammatillisen koulutuksen kuntien rahoitusosuuden vuoksi. Taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksissa on huomioitu väestön ikärakenteen muutokset ja aiempaan kehitykseen perustuen verotuloihin perustuvan tasauksen kasvu. Tasauksen kasvu kertoo siitä, että Lappeenrannan kehitys on koko maan keskimääräistä tasoa hitaampaa.

Verorahoitus

Taloussuunnitelmavuosien 2020–2022 aikana odotetaan verotuloja ja valtionosuutta, eli kokonaisuutena verorahoitusta kertyvän 1.294,7 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina valtion päätöksin todennäköisesti edelleen kevennetään verotusta ainakin ansiotasoindeksin perusteella tehtävän inflaatiotarkistuksen muodossa,

minkä vaikutukset odotetaan kompensoitavan valtionosuuksissa. Siten tulevien vuosien verotuloksi kirjattava määrä voi poiketa olennaisestikin ennusteesta, mutta se kompensoituisi valtionosuuksien lisäyksenä. Verotulojen tilitysjärjestelmästä johtuen myös vuotuinen toteuma voi vaihdella. Verotulot kirjataan maksuperusteisesti sen vuoden tuloksi, jona ne ovat kunnalle tilitetty.

1000 euroa	TP 2018	ENN 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	2020-2022
Kunnallisvero	243 607	246 137	252 382	257 104	262 999	772 486
<i>Muutos %</i>	-0,4	1,0	2,5	1,9	2,3	2,2
Yhteisövero	22 310	21 733	23 394	23 137	23 295	69 826
<i>Muutos %</i>	-9,8	-2,6	7,6	-1,1	0,7	2,3
Kiinteistövero	24 771	26 103	27 710	28 042	28 379	84 131
<i>Muutos %</i>	0,6	5,4	6,2	1,2	1,2	2,8
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	290 689	293 973	303 486	308 284	314 673	926 443
<i>Muutos %</i>	-1,1	1,1	3,2	1,6	2,1	2,3
Peruspalvelujen valtionosuus	112 841	115 885	126 600	128 500	130 600	385 700
<i>Muutos %</i>	1,7	2,7	9,2	1,5	1,6	4,1
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-5 933	-5 830	-5 820	-5 820	-5 820	-17 460
<i>Muutos %</i>	2,8	-1,7	-0,2	0,0	0,0	-0,1
VALTIONOSUUS YHTEENSÄ	106 908	110 055	120 780	122 680	124 780	368 240
<i>Muutos %</i>	1,6	2,9	9,7	1,6	1,7	4,3
VERORAHOITUS YHTEENSÄ	397 597	404 028	424 266	430 964	439 453	1 294 683
<i>Muutos %</i>	-0,4	1,6	5,0	1,6	2,0	2,8

Tuottojen ja kulujen kehitys

Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston 11.12.2017 hyväksymään valtuustokauden kattavaan talousohjelmaan sekä kaupunginvaltuuston 4.6.2018 hyväksymään pitkän aikavälin investointiohjelmaan.

Talousarviossa on keskitetty varaus vuosien 2020–2022 palkantarkistuksiin vuotuisen 1,6 % kustannusvaikutuksen mukaan. Kun kunta-alan uudet sopimukset on solmittu, voidaan varauksista kohdentaa kate lautakuntien kehyksiin. Peruskorjausten ja uudisrakennusten pääomakuluihin on varauduttu tilakeskuksen poistoissa ja koroissa. Vuoden 2019 talousarvioon nähden oman toiminnan nettomenot nousevat 0,5 % vuodelle 2020. Maakunnallisen palvelutoiminnan nettomenojen kasvu on Eksoten maksuosuuden kasvun vuoksi 2,8 %. Nettomenojen muutos on yhteensä 2,0 %.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotaso on pysytellyt edelleen matalana. Välitöntä korkojen nousua ei ole näköpiirissä, mutta toisaalta pienetkin muutokset maailmanpolitiikassa vaikuttavat korko-odotuksiin nopeasti. Tämänhetkinen yleinen odotus on, että alhainen korkotaso jatkuu vielä useita vuosia.

Rahoitustuottoihin sisältyy tulotukset konserniyhtiöiltä. Energia-konsernin tulot kaupungille säilyy vuoden 2019 tasolla.

Arvioitu vuosikate 20,6 miljoonaa euroa ei riitä kattamaan kaupungin nettoinvestointeja, jotka vuodelta 2019 siirtyvien investointien kanssa ovat noin 56,6 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvaa talousarvion mukaan noin 37,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainasalkusta eräännyy pitkäaikaisia lainoja noin 50 miljoonaa euroa taloussuunnitelmakaudella. Näiden lainojen marginaalit ovat olleet erittäin edulliset, joten alhaisesta korkotasosta huolimatta lainasalkun keskikorko voi nousta. Lisäksi kaupunkikonsernin suuret investointitarpeet nostavat konsernin rahoituskuluja.

Kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen nettotuotoksi kolmen vuoden aikana ennakoidaan 20,6 miljoonaa euroa.

	TP 2018	TA 2019*)	TA 2020*)	TS 2021	TS 2022
Kaupungin lainakannan kehitys, M€	174,1	201,4	238,9	289,7	316,3
Lainat/asukas	2395	2770	3286	3985	4350
Konsernin lainakannan kehitys, M€	479,9	495,2	529,6	574,7	594,1
Lainat/asukas	6601	6811	7284	7905	8171
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa, M€	324,4	339,9	373,7	418,8	438,2
Lainat/asukas	4462	4675	5140	5760	6027
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa ja energiaa, M€	287,6	311,6	345,4	398,9	426,8
Lainat/asukas	3956	4286	4751	5487	5870

*) Vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirtyvät investoinnit huomioitu kaupungin lainakannan kehityksessä.

Kaupungin lainamäärä kasvaa noin 115 miljoonaa euroa vuosina 2020–2022. Talonrakennusinvestointien kasautuminen on taloussuunnitelmakaudella suurin syy kaupunkikonsernin velkaantumiseen. Pitkällä aikavälillä Energia-konsernin jätevesi-investointi ja Eksoten mahdolliset rakennusinvestoinnit nostavat kaupunkikonsernin velkamäärää huomattavasti. Investointien aikataulun tarkentuminen vaikuttaa luonnollisesti myös velan määrään suunnitelmakauden lopussa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tulevat Lappeenranta 2033 -strategiasta. Jokaisella strategian toimenpideohjelmalla on kolme-neljä tavoitetta. Kullakin tavoitteella on mittari, jolle on asetettu tavoitearvot vuosille 2020–2022 ja esitetty vuonna 2020 tehtävät keskeisimmät toimenpiteet.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu tuloslaskelmaosaan, käyttötalousosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Talousarvioon liitetään yleinen perusteluosa, sitovat yksityiskohtaiset perustelut ja henkilöstöpoliittinen osa sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa

Talousarvion käyttötalousosan euro-osuudessa esitetään vastuualueittain tulot ja menot sekä niiden erotuksena muodostuva toimintakate. Kehykseen sisältyy lisäksi poistobudjetti irtaimen omaisuuden investointeja varten. Toimintakatteen ja poistojen summana muodostuu valtuustoon nähden sitova kehys. Lautakuntien kehysten pohjalta on koottu yhteen koko kaupungin tuloslaskelma lisäten toimintakatteen jälkeen koko kaupunkia koskevat erät: verot, valtionosuudet ja rahoitus-tuotot ja -kulut sekä muut kuin irtaimen omaisuuden poistot.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet toimialoille sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimialalle tai toimielimelle tehtävien suorittamiseen.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin

suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään hankkeen tai hankeryhmän kustannusarvio, talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT KEHYKSET

1.1 Talousarviokehyykset

Talousarvion käyttötalousosa jakautuu seuraaviin valtuustoon nähden sitoviin kehyksiin (sulkeissa mainittu vastuussa oleva toimielin):

- Yhteiset palvelut (KH)
- Talousarviovaraukset (KH)
- Strateginen rahoitus (KH)
- Lasten ja nuorten palvelut (LaNuL)
- Kotikuntakorvaukset (LaNuL)
- Kulttuuripalvelut (KuLiL)
- Liikuntapalvelut (KuLiL)
- Kaupunkikehitys (KaKeL)
- Rakennusvalvonta (Ralujaos)
- Maaomaisuuden tuotot (KaKeL)
- Tilakeskus (KaKeL)
- Sosiaali- ja terveystoimi (KH)
- Etelä-Karjalan liiton maksuosuus (KH)
- Hankintapalvelut (KH)
- Etelä-Karjalan pelastuslaitos (Ekpela)
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (LupaL)
- Etelä-Karjalan maaseututoimi (KaKeL)

1.2 Lautakuntien ja toimialajohdon vastuu

Lautakuntaa sitoo kehys, joka muodostuu toimintakatteen ja irtaimen omaisuuden poistojen summasta. Talouden kuukausiseuranta perustuu toimintakatteen seuraamiseen.

Lautakunta ja toimialajohtaja vastaavat toiminnan järjestämisestä valtuuston hyväksymän talousarviokehyyksen puitteissa. Lautakunnat kohdentavat käyttösunnitelmassa resurssit toimialajohtajan esityksestä tärkeimmiksi katsomilleen toiminta-alueille.

Lautakuntien hyväksymien talousarviokehyyksiin sopeutettujen vuoden 2020 käyttösunnitelmien on oltava valmiina 31.1.2020 mennessä. Samassa yhtey-

dessä tulee laatia vuodet 2021–2022 kattava taloussunnitelma käyttösunnitelmatasolla talousohjelman mukaisiin kehyksiin sovitettuna.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos ja Lappeenrannan seudun ympäristötoimi voivat laatia käyttösunnitelman raamista poiketen siten, että taseyksikön syntyvä alijäämä katetaan taseyksikön kertyneestä ylijäämästä. Taseeseen kertynyt ylijäämä ei saa muuttua alijäämäksi.

Lautakunnat vastaavat siitä, että kaupunginvaltuuston päättämää talousarviota ei ylitetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien ja niiden jastojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä toimialojen tehtävälueilla itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkanimikkeiden haltijat ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistuksen ajalta ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- kaupunginsihteeri
- II kaupunginsihteeri
- rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuuritoimenjohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja
- ympäristöjohtaja

- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö

Osakeyhtiöissä ja säätiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

1.3 Strateginen rahoitus

Talousarvio sisältää kaksi rahoituskomponenttia: strateginen erillisrahoitus ja strateginen kehitysrahoitus. Rahoituskomponenttien käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Strategisella erillisrahoituksella rahoitetaan kolmea Lappeenranta 2033 strategian mukaista erillisohjelmaa. Jokaisella erillisohjelmalla on ohjelmajohtaja. Kaupunginjohtajalla on oikeus osoittaa kyseisistä määrärahoista enintään 100.000 euroa ja ohjelmajohtajalla enintään 50.000 euroa strategisiin hankkeisiin ja kehittämistoimenpiteisiin.

Strategisella kehitysrahoituksella tarkoitetaan toimialojen sisäistä kehitystoimintaa tuottavuuden kasvattamiseksi ja palveluiden laadun parantamiseksi. Kehitysrahoituksella rahoitettavat menot ovat pääosin luonteeltaan kertaluonteisia.

Toimialajohtajalla on oikeus esittää kaupunginjohtajalle enintään 100.000 euron hanke tai kehitystoimenpide strategiseen kehitysrahoitukseen tai strategiseen erillisrahoitukseen. Tätä suuremmat hankkeet esittää lautakunta kaupunginhallitukselle.

Strateginen rahoitus ei koske maakunnallista palvelutoimintaa.

1.4 Määrärahojen käyttäminen talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2020–2022 ja vuoden 2019 alitusten tai ylitysten kattaminen

Toimialojen tulee tuoda viimeistään huhtikuun valtuuston kokoukseen esitys vuoden 2019 tilinpäätökseen kirjautuneen määrärahaylityksen kattamisesta tai määrärahan alituksen käyttämisestä vuosina 2020–2021. Siirtoja ei voi esittää seuraavan valtuustokauden kehykseen vuodelle 2022.

Määrärahaylitys tulee kattaa seuraavina vuosina perusrahoituksen kehik-

sestä. Määräraha-alituksen voi käyttää seuraavana vuonna perusrahoituksessa kertaluonteisiin menoeriin.

Toimialojen tulee puolivuositarkastuksen antamisen yhteydessä tehdä toteutumisennuste vuosille 2019–2022 ja tehdä päätös niistä toiminnallisista muutoksista, joilla valtuuston päättämään talousarvioon päästään. Lisämäärärahoja ei myönnetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

1.5 Maksujen ja taksojen tarkistaminen

Kukin toimiala päättää omista maksuistaan ja taksoistaan parhaaksi näkemälleen tavalla.

Kaupungin strategian pohjalta laaditaan pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelma, jonka tavoitteena on saada Lappeenrannan asumiskustannukset valtakunnallisten vertailujen keskiarvon tasolle.

1.6 Avustukset

Kaupunginhallitus on päättänyt 5.11.2018, § 458 avustusjärjestelmän uudistamisesta. Uudet käytännöt ovat tulleet voimaan vuoden 2019 alusta. Kaupunki myöntää edelleen avustuksia

- asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistystoimintaan
- sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan
- kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan
- nuorisjärjestöjen toimintaan
- erityisliikuntatoimintaan

Asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistysten avustukset myönnetään toiminnan laajuutta kuvaavan portaikon mukaisesti. Pelastustoiminnan avustusmääräraha on siirretty kaupungin pelastustoimen maksuosuuden kustannuspaikalle ja avustusten myöntämisestä on tehty erillinen sopimus pelastuslaitoksen kanssa. Tapahtuma-avustuksista on luovuttu ja tapahtumatoiminnan tukemista jatketaan kaupunginhallituksen päättämän kumppanuussopimusmallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysjärjestöavustusten kumppanuustoimijoilta ei edellytetä enää hakumenettelyä, vaan avustusraha sovitaan erikseen vuosittain käytävissä neuvotteluissa. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminta-avustusten ja perintökaaren avustusten jakamista jatketaan edelleen ja kaupunginhallitus päättää vuosittain jaettavat avustukset. Vähävaraisten lapsiperheiden harrastusten tukemista jatketaan ja toimintaa kehitetään yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan sekä erityisliikuntatoimintaan myönnetään avustuksia kulttuuri- ja liikuntalautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti. Nuorisojärjestöjen toimintaan myönnetään avustuksia lasten ja nuorten lautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

1.7 IT-hankinnat ja – sopimukset

Kaupungin ICT-hankinnat tulee käsitellä ennen kilpailutuksen käynnistämistä asianmukaisessa ohjausryhmässä. Kaupungin yhteisten tietojärjestelmien hankinnat ja sopimusten uusinnat käsitellään konsernipalvelujen ohjausryhmässä, toimialajärjestelmien ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n hankinnat ja sopimusten uusinnat toimialojen yhteisessä ohjausryhmässä. Toimialat ja Lappeenrannan Toimitilat Oy eivät saa uusia tietotekniikkaan liittyviä sopimuksia ilman asianmukaisen ohjausryhmän lupaa. Konserniyhtiöiden on tuotava merkittävät ICT-hankinnat käsiteltäväksi omistajaohjausryhmään päällekkäisten järjestelmähankintojen välttämiseksi.

Edellä kerrotusta käsittelyjärjestyksestä poiketen tietohallintopäälliköllä on oikeus hyväksyä ICT-hankinnat, joiden arvo hankintakauden aikana on alle 30 000 euroa, ilman ohjausryhmän käsittelyä.

Tietohallintopäälliköllä on oikeus päättää keskitetyn ICT-budjetin hankinnoista, joiden arvo on alle 30 000 euroa, tätä suurempia päättää rahoitusjohtaja keskitetyn ICT-budjetin sallimissa rajoissa. Toimialajohtajalla on em. ohjausryhmää kuultuaan oikeus päättää toimialajärjestelmien hankinnoista, kun hankinta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimialan kehyksestä.

1.8 Arvonlisävero

Määrärahat ovat sekä käyttötalous- että investointiosassa ilman palautus- ja vähennysjärjestelmän arvonlisäveroja.

1.9 Sisäiset erät

Toimialojen toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2. HALLITUKSEN JA LAUTAKUNTIEN ERITYISKYSYMYKSET

2.1 Kaupunginhallitus

Lappeenrannan kaupungin ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin välinen palvelusopimus

Eksoten maksuosuus vuonna 2020 on 256.452.000 euroa. Maksuosuus sisältää palkankorotukset ja lomarahaleikkauksen poistumisesta johtuvan lomapalkkavelan muutoksen.

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus ilman allergia- ja ympäristöinstituutin toiminta-avustusta on 1.312.668 euroa. Etelä-Karjalan liitto voi käyttää taseeseen kertynyttä ylijäämää, mikäli maksosuudet eivät täysin kata toimintameinoja.

Lentoliikenteen tukeminen

Saimaan lentoasema säätiölle varataan perusrahoituksesta 500.000 euroa ja strategisesta rahoituksesta 500.000 euroa lentoliikenteen markkinointiin. Vuodelta 2019 käyttämättä jäävä osuus lisätään vuonna 2020 käytettävissä olevaan määrärahaan.

Kaupunki varautuu sijoittamaan säätiön säädepäähään vuonna 2020 400.000 euroa ja vuonna 2021 200.000 euroa lentokenttätoiminnan turvaamista varten.

Kehittämismäärärahavaraus

Elinkeinopoliittisia kehittämistoimenpiteitä varten on talousarviossa 1.000.000 euron määrärahavaraus, jonka käyttämisestä päättää kaupunginhallitus. Kaupunginhallitukselle esitettävän käyttökohteen tulee edistää selkeästi työpaikkojen määrän kasvua ja menon tulee olla kertaluonteinen.

Kaupunginjohtajalla on oikeus päättää yhteisten palvelujen määrärahakehiksen puitteissa, kehittämismäärärahavarausta lukuun ottamatta, enintään 100.000 euron hankkeeseen osallistumisesta.

2.2 Lasten ja nuorten lautakunta

Lasten ja nuorten palvelujen kehys sisältää määrärahan lasten itsenäisyyspäiväjuhlan järjestämiseen, nuorisovaltuuston, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialaisen yhteistyön toimintamenoihin sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton kumppanuussopimukseen.

Lasten ja nuorten palvelujen kehiksessä on huomioitu lisäyksenä subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajauksen poisto sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos sen laajuusena, kuin kaupungin tehtävämuutosten myötä saama valtionosuus lisääntyy.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän vähentyminen väestöennusteen mukaisesti ja kansallisesti tavoiteltu osallistumisasteen kasvaminen on huomioitu lasten ja nuorten palvelujen kehiksessä. Jos ikäluokan väestö kehittyy ennustetta parempana, tarkistetaan määrärahamuutosta.

Opetustoimen taloustilastojen mukaan Lappeenrannassa on kustannuseroja vertailukaupunkeihin nähden. Kustannuserojen taustalla on muun muassa eroja kaupunkirakenteissa ja siitä johtuen palveluverkon hajanaisuudessa, mikä heijastuu esimerkiksi kiinteistö- ja kuljetuskustannuksiin ja muihin tukipalveluihin. Kustannuseroja ei voida kuitenkaan kaikilta osin perustella näillä tekijöillä. Lasten ja nuorten palveluiden tulee vuoden 2021 talousarvioprosessin käynnistämiseen mennessä yhdessä konsernihallinnon kanssa selvittää, mitä merkittävimpien kustannuserojen kaventamiseksi olisi tehtävissä ja mitä vaikutuksia toimenpiteillä olisi palvelujen järjestämiseen. Tavoitteena on voida alentaa menoja vuodesta 2021 alkaen 160.000 eurolla vuosittain siten, että vuoden 2025 loppuun mennessä kustannuseroja olisi kavennettu 800.000 eurolla.

2.3 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Kulttuuripalvelujen kehiksessä on huomioitu lisäyksenä alueelliseksi vastuuseoksi nimeämisestä tullut valtionosuuden lisäys.

2.4 Kaupunkikehityslautakunta

Elinkeinopoliittiset investointihankkeet

Investointiosassa on määräraha elinkeinopoliittisia investointihankkeita varten. Määrärahan käytöstä päättää kaupunkikehityslautakunta. Kaupunkikehityslautakunta on päättänyt 9.1.2019 investointimäärärahan käyttöä koskeva suunnitelmasta vuosille 2019–2025. Investointien yhteismäärä voi olla vuosien 2019–2025 aikana seitsemän miljoonaa euroa, eli keskimäärin miljoona euroa vuodessa. Lautakunta voi tarvittaessa päivittää suunnitelmaa ottaen huomioon, että määrärahasta tulee kattaa kaksoisraiteen melusuojuuksesta kaupungille aiheutuvat kustannukset ja Rapasaaren satamalaiturien kunnostus.

Hulevesien hallinta

Kaupunkikehityksen kehiksessä on vuodelle 2020 huleveden hallinnan käyttötalouden menoihin 120.000 euroa ja vuodesta 2021 alkaen 70.000 euroa. Vuoden 2020 määräraha sisältää rahoituksen hulevesisuunnitelman laatimiseen, joka tulee hyväksyä lautakunnassa vuoden 2020 aikana.

Maankäyttösopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyy maankäyttösopimukset kaupunkikehityslautakunnan esityksestä. Kaupungin maankäyttösopimuksella rahana saamaa korvausta tuloutetaan sitä mukaa, kun sopimuksen mukaiset kaupungin vastuulle tulevat investoinnit toteutuvat. Maankäyttökorvaukset tuloutetaan kohtaan kiinteistöjen myynti, maankäyttösopimukset. Korvauksia ei voi käyttää muiden kuin sopimuksissa määriteltujen menojen kattamiseen.

Talousarviossa oleva yhdyskuntatekniikan investointimääräraha ei sisällä maankäyttösopimusten perusteella tehtäviä investointeja. Investointiosan ja käyttötalousosan nettovaikutukseltaan neutraalit määrärahamuutokset tehdään konsernihallinnossa tässä määritellyllä valtuutuksella ilman valtuuston erillistä päätöstä.

2.5 Tilakeskus

Toimitilojen yhtiöittämistä koskeva järjestely on toistaiseksi purettu kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevien rakennusten osalta. Näiden rakennusten vuokraaminen, yllä- ja kunnossapito sekä investoinnit tehdään kaupungin lukuun tilakeskuksen taseyksikköön. Yhtiöittämistä koskevista pysyväisratkaisuksista päätetään, kun vuoden 2017 tuloverotusta koskeva oikeasuvaatimus on käsitelty. Tilakeskuksesta vastaa kaupunkikehityslautakunta. Operatiivisesta toiminnasta vastaa Lappeenrannan Toimitilat Oy, jonka tulee huolehtia kaupungin rakennusomaisuuden hallinnasta samalla huolellisuudella kuin omistajan velvollisuutena on.

Yritystila Oy:lle edelleen vuokrattaviksi siirrettyjen toimitilojen osalta on tehty vuokrasopimukset, joissa on sovittu vastuista ja vuokran määrästä osapuolten kesken.

Sisäiset vuokrat

Kaupunginhallitus on vahistanut 3.6.2019 § 274 uudet sisäisen vuokran määräytymisperusteet, jotka tulevat voimaan vuoden 2020 alusta. Uusista määräytymisperusteista aiheutuneet vuokrien muutokset on huomioitu talousarviokehyksissä. Sisäinen vuokra koostuu jatkossa rakennuksen ylläpito-, kunnossapito- ja pääomavuokrasta sekä tontinvuokrasta.

Tilakeskuksen sisäisen vuokrauksen kustannuspaikan käyttötalouden menot katetaan ylläpito- ja kunnossapitovuokralla sekä sisäisesti tilitettävällä tontinvuokralla. Toteutuneisiin kuluihin perustuvalla ylläpito- ja kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten jatkuvat ylläpitokulut sekä rakennusten hallinnoinnin kulut. Kunnossapitovuokra on vuonna 2020 2,2 % rakennuksen jälleenhankinta-arvosta. Kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten kaikki käyttötalouden korjaus- ja kunnossapitomenot. Kunnossapitovuokran kokonaismäärä pysyy jatkossa vuoden 2020 tasolla, eikä se tule kasvamaan vuosittain isojen investointihankkeiden myötä, jotka kasvattavat rakennuskannan jälleenhankinta-arvoa. Sen vuoksi prosenttiosuutta tarkistetaan vuosittain, kunnes isot investointihankkeet valmistuvat. Sen jälkeen prosenttiosuus voidaan vakiinnuttaa.

Pääomavuokra kattaa rakennusten pääomakustannukset. Pääomavuokralla katetaan pysyvien vastaavien poistot ja tilakeskuksen lainojen korot. Siihen si-

sältyy myös pääoman tuotto. Laskentaperusteena on 5 % teknisestä nykyarvosta.

Investoinnit uudisrakennuksiin ja peruskorjauksiin kasvattavat kaupungin poistoja ja rahoituskuluja. Näihin on taloussuunnitelmassa varauduttu tilakeskuksen kehityksessä. Ylläpito- ja kunnossapitomenojen odotetaan pysyvän korkeintaan nykyisellä tasolla. Hankkeen valmistuessa kohteelle määritellään edellä kuvatuilla perusteilla sisäinen vuokra. Vahvistettavan palveluverkko-päätöksen mukaiset vuokratulujen muutokset huomioidaan käyttäjän talousarviokehyksessä siltä osin, kun rakennuskustannukset perustuvat tavanomaiseen mitoitukseen ja rakentamisen tasoon. Mahdolliset muut toimitilamuu-
tosten aiheuttamat vuokramuutokset tulee kattaa käyttäjän talousarviokeh-
yksestä.

Väistötilojen järjestäminen

Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tulee valmistella yhdessä hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen ja konsernihallinnon kanssa 31.5.2020 mennessä kaupunginhallituksen vahvistettavaksi periaatteet ja ohjeistus väistötilojen järjestämisessä. Näissä tulee linjata myös väistötiloista, niiden varustamisesta ja muutosta aiheutuvien kustannusten kattaminen.

Ennen uusien periaatteiden vahvistamista noudatetaan voimassa olevassa kiinteistöohjelmassa määriteltyjä periaatteita vuokranmaksusta väistötilanteissa. Varustelun ja muuton kuluissa noudatetaan siihen asti seuraavia periaatteita:

Kun käyttäjä muuttaa uusiin tiloihin tai väistötiloihin, vastaa käyttäjä tilojensa varustelukuluista kehityksensä puitteissa. Jos entisistä tiloista siirrettäviä kalusteita ja muita varusteita on puhdistettava entisen tilan sisäilmaongelman vuoksi, vastaa tilakeskus käyttökelpoisen materiaalin puhdistuskuluista. Uudisrakennusten ja laajojen peruskorjausten ensikertaiseen varustamiseen on erillinen määrärahavaraus, joka kohdennetaan käyttäjän kehukseen poistobudjetin lisäyksenä.

Muuttokuljetusten kustannuksista vastaa käyttäjä, ellei käyttäjän maksamaan vuokraan ole sisällytetty nämä kulut sisältäviä käyttäjäpalveluita.

Omaisuuuden myynti

Tilakeskuksen taseyksiköllä olevan omaisuuden myyntiä, siltä osin kun valtuusto on siirtänyt rakennukset myytävien salkkuun, hoitaa realisointityöryhmä. Realisointityöryhmässä on viranhaltijoita kaupungin eri toimialoilta. Ryhmässä on jäsenet myös Lappeenrannan Toimitilat Oy:stä ja Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy:stä.

Osana rakennusinvestointien rahoitusta käytetään investoinnin myötä käytöstä poistuvien rakennusten ja kiinteistöjen myyntituottoja. Seuraavien kohteiden myyntituotto sidotaan korvausinvestointien rahoitustarpeen kattamiseen, eikä myyntituottoa voida siten käyttää muuhun tarkoitukseen:

- Kanavansuun koulu
- Kanavansuun päiväkot
- Kartanon päiväkot
- Kuusimäen koulu
- Kourulan päiväkot
- Lavolan koulu
- Mustolan koulu
- Muukonniemen koulu
- Parjalan koulu
- Partalan koulu
- Pontuksen nuorisotalo
- Ravattilan koulu
- Skinnarilan koulu ja liikuntahalli

Kaupungin palvelutuotannossa on rakennushistoriallisesti merkittäviä rakennuksia. Palveluverkkojen ja palvelutuotannon prosessien muuttuessa osa näistä rakennuksista voi vapautua palvelutuotannosta muun muassa tilan käytön tehokkuutta haettaessa. Useimmiten palvelutuotannosta vapautuville rakennuksille tulee löytää uusi käyttötarkoitus, jotta niiden säilyminen tuleville sukupolville turvataan. Yksi ratkaisu voi olla rakennuksen myyminen. Ennen kohteiden myymistä rakennusten kaavoitustilanne tulee tarkistaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa ja kaavat tulee tarvittaessa päivittää.

2.6 Lupalautakunta ja rakennuslupajaosto

Rakennetun ympäristön tarkastaja ylläpitää rakennus- ja huoneistorekisteriä. Rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpito tulee kohdentaa sellaisille alueille ja

kohteille, joilla arvioidaan olevan kiinteistöveron tuoton lisäämisen kannalta suurin potentiaali. Työssä voidaan käyttää lisäresurssina päteviä työllistettyjä henkilöitä elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan palkkatukikiintiön puitteissa.

3. RAHOITUS

3.1 Lainojen ottaminen

Kaupunginjohtaja oikeutetaan päätöksellään rahoitusjohtajan esityksestä otamaan pitkäaikaista tai tilapäistä lainaa rahoitustilanteen edellyttämässä määrin siten, että kaupungin nettovelkaantuminen vuonna 2020 on enintään 45 miljoonaa euroa.

Rahoitusjohtaja voi päättää kaupungin lainakannan hoidon edellyttämistä toimenpiteistä mukaan lukien johdannaissopimusten tekeminen ja muut mahdolliset suojaustoimenpiteet. Johdannaissopimusten tekovaltuutus koskee koronvaihtosopimuksia ja niihin kiinteästi liittyviä korko-optioita, joilla mahdollistetaan suojaustarkoituksessa korkoriski mahdollisimman pieneksi.

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä, jonka puitteissa on konsernitililimiitti lyhyen aikavälin kassanhallintaa varten. Limiitin jakautumisesta konsernin sisällä päättää kaupunginjohtaja.

3.2 Lainananto

Kaupunginhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen myöntämisestä.

Kaupunginjohtaja voi päättää alle miljoonan euron suuruisten lainojen myöntämisestä konsernissa toimiville yhteisöille enintään viiden vuoden ajaksi, jos järjestely on taloudellisesti perusteltu ja vähentää rahoituskuluja konsernitilillä.

3.3 Leasingrahoitus

Kaupunginjohtaja voi päättää leasingsovimuksista, joiden hoitoon tarvittavat määrärahat ovat toimialojen kehityksissä. Alle 100.000 euron suuruiset uudet leasingsovimukset voi päättää rahoitusjohtaja.

Vaihtovuokrauslaitteita koskevat leasingsovimukset hyväksyy rahoitusjohtaja.

Leasing-rahoitusvaihtoehtoa harkitessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kaupungin intressissä ole lunastaa vuokratuotetta. Leasinghankintapäätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto leasingrahoituksen talousvaikutuksista.

Kaupunginhallitus voi päättää talonrakennusinvestointien toteuttamisesta leasingrahoituksella, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista. Investointikohteen tulee sisältyä investointiosassa lueteltuihin talonrakennushankkeisiin.

Kaupunginhallitus voi päättää käyttöomaisuuden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista.

4. INVESTOINNIT

4.1 Investointien kehukset

Lautakuntia sitova talousarviokehys sisältää toimintakatteen sekä poistot irtaimen omaisuuden investoinneista. Irtaimen omaisuuden investoinneista päättää lautakunta. Lautakunnan tulee huomioida, että sen on pystyttävä kattamaan irtaimen omaisuuden investoinneista aiheutuvat poistot suunnitelmavuosien mukaisista talouskehyksistä. Lisäksi suunnitelmakaudella tulee huomioida, että seuraavan suunnitelmakauden kehyksissä poistokehys ei tule kasvamaan. Investointeihin liittyviin päätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto investoinnin talousvaikutuksista.

Kehyksissä on huomioitu rakennusinvestointeihin liittyvän ensikertaisen varustamisen investoinnit ja näihin liittyvät poistot. Lautakunta hyväksyy ensikertaisen varustamisen käyttösuunnitelman. Ensikertaisen varustamisen yhteydessä hankittavia kertakäyttöisiä tai nopeasti kuluvia tavaroita ei voi käsitellä investointimenona, vaan toimialan on varattava käyttötalouden kehyksestään määräraha näille hankinnoille.

Muiden kuin irtaimen omaisuuden investointien valtuustoon nähden sitova kehys on investointiosan mukainen kohdekohtainen nettomeno. Lautakunnat päättävät investointien käyttösuunnitelmasta tämän kehysten sisällä. Lautakunta ei voi siirtää investointimäärärahaa investointiosan kohteelta toiselle, vaan tällaisesta siirrosta päättää valtuusto.

Kaupunginhallitus päättää investoinneista, joista ei kirjata suunnitelman mukaisia poistoja, pois lukien pienet maanhankinnat.

Alle 10.000 euron yksittäinen hankinta on aina käyttötalouteen kirjattava meno.

4.2 Maanhankinta

Maanhankinta luo edellytykset kaavoitukselle, tontti- ja asuntotuotannolle sekä elinkeinopolitiikalle. Kaupunginhallituksella on oikeus tehdä kaupunkikehityslautakunnan esityksestä maanhankintaa enintään viidellä miljoonalla eurolla vuoden 2020 aikana. Tästä summasta on arvioon perustuen huomioitu miljoona euroa investointiosassa ja rahoituslaskelmassa. Mikäli maanhankintaa tehdään yli miljoonalla eurolla, lisääntyy myös rahoituslaskelmassa esitetty nettolainanotto tarve tältä osin.

Hankintaesitykseen tulee aina sisällyttää selvitys taloudellisista perusteista omaisuuserän hankkimiseksi. Maanhankinnan edellytyksenä on, että ostettava kiinteistö ei aiheuta kaupungille poistonalaisia kustannuksia ja että riski hankittavan maan arvon alenemiselle on kaupungin näkökulmasta erittäin vähäinen. Jos kaikki edellä mainitut ehdot eivät täyty, tulee hankinta tuoda erikseen valtuuston päätettäväksi.

Kaupungingeodeetti päättää enintään 120.000 euron arvoisesta kiinteän omaisuuden hankinnasta pieniin maanhankintoihin varatun määrärahan puitteissa.

4.3 Palveluverkkopäätös ja investointien puiteohjelma

Tilastokeskus julkisti 30.9.2019 alueellisen väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Valtuuston erikseen vahvistaman väestöennusteen perusteella valmistellaan esitys kaupungin päiväkotij- ja kouluverkoksi (palveluverkkopäätös). Palveluverkkopäätös tuodaan viimeistään valtuuston huhtikuun 2020 kokouksen päätettäväksi. Palveluverkkopäätöksen valmistelusta vastaa hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialajohtaja.

Vuoden 2020 talousarviossa vahvistettava investointiosa perustuu valtuuston 4.6.2018 päättämään investointien puiteohjelmaan. Palveluverkkopäätöksen perusteella päivitetään investointien puiteohjelma talonrakennuksen osalta,

mikä merkitsee samalla talousarvion investointiosan muuttamista talonrakennuksen osalta.

4.4 Talonrakennuksen pienet investointihankkeet

Talonrakennuksen pieniin investointihankkeisiin varattua määrärahaa voidaan käyttää vain palvelutuotannon käytössä pysyvien rakennusten PTS:n mukaisiin arvoa säilyttäviin kunnossapitoinvestointeihin.

Jos muihin kuin palvelutuotannon käytössä pysyviin tiloihin tulee laajempia korjaustarpeita, tulee Lappeenrannan toimitilat -konsernin ja tiloissa vuokralla olevan toimialan viiveettä järjestää tiloissa oleva toiminta muihin tiloihin tai tehdä asiasta päättävälle toimielimelle esitys kyseisen palvelutuotannon lopettamisesta.

4.5. Rakennusten toiminnalliset muutokset

Yli 10.000 euron arvoinen käyttäjän aloitteesta tehtävä rakennuksen tai sen piha-alueen toiminnallinen muutostyö, jota ei tehdä kunnossapidon tarpeesta johtuen, katetaan käyttäjältä perittävällä lisävuokralla. Toiminnallisiin muutoksiin varattua investointimäärärahaa ei voi käyttää muihin kuin lisävuokralla toteutettaviin muutostöihin.

Alle 10.000 euron arvoinen toiminnallinen muutos on vuosikulu, jonka käyttäjä maksaa tilakeskukselle sisäisellä laskulla muutostyön tultua valmiiksi. Yli 10.000 euron muutostyö, joka on käytössä alle kolme vuotta, on niin ikään käsiteltävä vuosikuluna.

4.6 Monitoimiareena ja sisäliikuntahalli

Kaupunginvaltuusto päätti 29.10.2018, että monitoimiareena-hankkeen ja sisäliikuntahalli-hankkeen jatkovalmistelu annetaan kaupunginhallituksen asettaman toimitilatoimikunnan tehtäväksi yhdessä konsernihallinnon kanssa. Jatkovalmistelussa tulee ensin selvittää avoimella haulla ulkopuolisten tahojen kiinnostus monitoimiareena-hankkeen toteuttamiseen yhteistyössä Lappeenranta-konsernin kanssa joko Lappeenkadun päälle tai Kisapuistoon. Päätöksen mukaan nykyisen jäähallin peruskorjaus/korjaaminen pidetään edelleen yhtenä vaihtoehtona.

Yhteistyökumppaneiksi ilmoittautuneiden tahojen kanssa käydyissä neuvotteluissa saatu kokonaistaloudellisesti edullisin lopputulos Lappeenranta-konsernille ja sen perusteella laadittu ehdotus hankkeen toteuttamistavasta, toteuttamisaikataulusta, kokonaiskustannusarviosta, rahoittamistavasta sekä selvitys käyttökustannusten nousun rahoittamisesta eri vaihtoehdoissa ja vaikutuksista kaupungin talousarvioon tulee saattaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja hanke-asia kokonaisuudessaan sen jälkeen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Kaupunginvaltuusto antoi toimitilatoimikunnan tehtäväksi valmistella samanaikaisesti monitoimiareenan jatkovalmistelun kanssa sisäliikuntahallin toteuttamis- ja rahoittamisselvityksen. Sisäliikuntahallin toteuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto.

Monitoimiareenan ja sisäliikuntahallin investointi- ja rahoitusasiantuntijaksi valittiin vuoden 2019 alussa SRV Rakennus Oy. Sen tehtävänä on valmistella kaupunginvaltuuston päätöksen edellyttämällä tavalla toteutus- ja rahoitusmallit monitoimiareenalle Lappeenkadulla ja Kisapuistossa sekä tehdä sisäliikuntahallista vastaavanlainen valmistelu.

Monitoimiareenan ja sisäliikuntahallin investointikustannusarviot, rahoitukseen liittyvät asiat sekä muut hankkeisiin liittyvät infrakustannukset ovat valmistumassa päätöksentekoa varten loppuvuoden 2019 aikana. Sen takia investointiosaan aiemmin esitettyihin määrärahoihin ei tässä vaiheessa ole tehty muutoksia. Talousarviota muutetaan, kun selvitykset on tehty ja kaupunginvaltuusto on päättänyt toteutuksesta ja aikataulusta.

4.7 Kutilan kanava

Lappeenranta osallistuu Kutilan kanavan valmistelutyöhön. Päätös kaupungin mahdollisesta sitoutumisesta osallistua kanavan rakentamisen ja ylläpidon kustannuksiin voidaan tehdä vasta, kun on käytettävissä laskelmat, jotka osoittavat hankkeen olevan taloudellisesti perusteltu odotettuun panostukseen nähden. Valtion tulee olla hankkeen päävastuullinen rahoittaja. Kunnille mahdollisesti maksettavaksi jäävästä osuudesta Lappeenrannan osuus voi olla enintään 50 %.

5. TYÖLLISTÄMINEN

Toimialoille ja yhtiöille on laadittava ohje pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja vammaisten työllistämiseen ja tukityöllistämiseen omassa toiminnassaan. Lisäksi on ohjeistettava työllistämiskriteerien käyttö toimialojen ja yhtiöiden hankintojen kilpailutuksessa. Tähän toimintaan on nimettävä erillinen asiantuntija.

HENKILÖSTÖPOLITIikka VUONNA 2020

Uudistettu Lappeenranta-sopimus tulee voimaan 1.1.2020. Sopimuksessa on määritelty keinoja, joiden avulla voidaan parantaa henkilöstön hyvinvointia sekä varautua tulevaisuuden uhkatekijöihin, haasteisiin ja nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Lappeenranta-sopimuksen ja sen mukaisten toimenpiteiden maastouttaminen toimialoille on tärkeä osa vuoden 2020 henkilöstöpolitiikkaa.

Henkilöstö on avainasemassa strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasolla. Työyhteisöjen kehittämistoiminnan tueksi on vuonna 2020 tarjolla HR:n kiihdytyskaistat, joiden avulla on mahdollista kokeilla ennakkoluulottomasti uudenlaisia toimintatapoja henkilöstöpalvelujen ja HR:n yhteistyökumppanien avustuksella.

Vuonna 2020 panostetaan osaamisen varmistamiseen, työhyvinvoinnin ja esimiestyön kehittämiseen sekä henkilöstöpalvelujen uudistamiseen.

Mahdolliset talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä toimialojen ja henkilöstön kanssa.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset huomioidaan myös kaupungin omistajaohjauksessa.

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstöressurssien käyttö

Henkilöstöhankinnassa huomioidaan kaupunkistrategian linjaukset ja toimialojen taloudelliset realiteetit. Lähtökohta on, että henkilöstöä rekrytoidaan vain tehtäviin, jotka liittyvät välittömään palvelutuotantoon.

Valtuudet vakinaisen henkilöstön rekrytointiin on määritelty toimintasäännöissä.

Määräaikaisen henkilöstön rekrytointi on mahdollista toimialalle varattujen nettomäärärahojen (toimintakate) puitteissa.

Toimialojen on pysyttävä talousarviokehityksessään. Tämä on edellytyksenä sille, ettei vuonna 2020 irtisanota eikä lomauteta henkilöstöä.

Henkilöstön lomauttaminen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla on mahdollista lautakunnan esityksestä ja kaupunginhallituksen erillisellä luvalla tilanteessa, jossa toimiala ei muuten pääse talousarviokehitykseensä.

Osaamisen varmistaminen

Koko organisaatiota koskevaan ja keskitetysti hankittavaan henkilöstökoulutukseen on vuonna 2020 varattu 60 000 euroa. Tämä määräraha käytetään ensisijaisesti esimiestyön ja johtamisen kehittämiseen. Vuonna 2019 käynnistetty esimiesvalmennusprojekti jatkuu leadership-painotteisin moduulein.

Toimialat varaavat edellä kerrotun lisäksi talousarvioihinsa määrärahaa oman alansa erityiskoulutuksiin.

Vuonna 2020 käynnistetään toimenpiteet Personec OSS-sovellutuksen hankkimiseksi. Sovellutuksen avulla voidaan kartoittaa osaamistarpeita sekä hallinnoida koulutuksia ja kehityskeskusteluja.

Henkilöstön hyvinvointi

Alkuvuodesta 2020 toteutetaan koko organisaation kattava henkilöstökysely.

Henkilöstön työterveyshuoltopalvelut kilpailutetaan.

Työkyvyttömyyskustannusten hallintaa varten käynnistetään erillinen hanke.

Työhyvinvointia tuetaan edistämällä henkilöstön työmatkaliikuntaa sekä muuta omaehtoista liikuntaa. Lappeenrannalla on käytössään sähköinen liikunta- ja kulttuuriseteli, Eazybreak, jonka työntekijäkohtainen arvo vuonna 2020 on 100 euroa. Etuuden toteuttamiseen varataan 165 000 euroa. Määrärahasta osa voidaan kohdentaa myös työmatkaetuuteen.

Vuonna 2020 otetaan käyttöön uudistettu henkilöstöetuustarjotin ja palkitsemisjärjestelmä, jotka sisältävät myös Greenreality -tuotteita.

Työaikajärjestelyt ja työajan joustot

Vuoden 2020 alusta tulee voimaan uusi työaikalaki. Tämän johdosta tarkistetaan myös kaikki paikalliset työaikaa koskevat sovellutukset.

Vuorotteluvapaa, etätö, korvaava työ ja muut työajan joustot ovat mahdollisia työnantajan harkintaan perustuen.

Palkkapolitiikka vuonna 2020

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi päättyy 31.3.2020. Kunta-alan sopimusneuvotteluista on ennustettu vaikeita. Tämä hankaloittaa myös vuoden 2020 palkkasumman arviointia, koska sopimuskorotukset selviävät todennäköisimmin vasta loppukeväästä.

Mikäli paikallisia järjestelyeriä on jaossa, ne käytetään paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen sekä sopimuslakohtaisten palkkamallien edelleen kehittämiseen.

Muut palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämistoimenpiteet ovat mahdollisia toimialakohtaisten talousarviokehysten puitteissa.

ARVIO TOIMINNAN MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Toimialat tarkastelevat osaltaan riskikartoitusta, joka on hyväksytty kaupungin johdoryhmässä keväällä 2016. Merkittävimpinä epävarmuustekijöinä riskikartoituksessa nostettiin esiin mahdollinen tuleva sote- ja maakuntauudistus, työllisyyden kehitys ja sisäilmaongelmat.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Kuntatodistusmarkkinoiden sulkeutumiseen on varauduttu laatimalla erillinen toimintasuunnitelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista suurin osa on omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää merkittävästi lähivuosina.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Kuten lainat, myös koronvaihtosopimukset hajautetaan eri ajankohtiin ja maturiteetteihin. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta on järjestetty niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vuonna 2019 toteutettiin vakuutusyhtiöiden kilpailutus, jonka perusteella vapaaehtoisten vahinkovakuutusten vakuutusyhtiöksi valittiin LähiTapiola Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusyhtiöksi Pohjola Vakuutus Oy.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on lukuisten koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyllä. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että uusia isoja sisäilmaongelmakohteita ei vuoden 2019 aikana ole ilmaantunut.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vaikkakin se on hieman laskenut. Sairauspoissaolot ovat kuitenkin viime aikoina nousseet, mutta ovat silti alhaisia verrattuna kunta-alaan yleensä.

Omaisuusriskit

Rakentamiseen liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automaattikajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovahteja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmoinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja.

Sote- ja maakuntaudistus voi toteutuessaan aiheuttaa erittäin suuren kiinteistöriskin. Kaupungilla on maakunnallisille toiminnoille vuokrattuna tasearvoltaan erittäin merkittävä kiinteistömassa. Riskin suuruuteen vaikuttaa olennaisesti, millä ehdoilla sote- ja maakuntaudistuksen toteutuessa, maakunta olisi velvollinen kuntien omistuksessa olevia tiloja vuokraamaan. Toisaalta uudistuksen pitkittyminen ja epävarmuus uudistuksen ehdoista kasvattaa korjausvelkaa kyseisissä rakennuksissa.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Sosiaali- ja terveysalalla Etelä-Karjalassa on jo tehty merkittävä uudistus, kun aikaan on muodostettu Eksote. Jo pitkään vireillä ollut valtakunnallinen maakunta-

ja sote-uudistus on hidastanut Eksoten palveluverkkouudistusta vastaamaan kuntien kantokykyä. Jos maakunta- ja sote-uudistus siirtyy edelleen, on riskinä, että kuntien kantokyky ei riitä vastaamaan sote-palveluiden kasvavaa palvelutarvetta. Etelä-Karjalan väestön on ennakoitu laskevan lähitulevaisuudessa dramaattisesti mutta saman aikaan ikääntymisen myötä etenkin sote-palvelujen tarve kasvaa.

Palveluiden tarjontaan ja laatuun vaikuttavat toiminnan sisällön lisäksi myös toimilat. Kun toimintaa joudutaan siirtämään ennakoimattomasti väistötiloihin, heikenee myös palvelujen laatu. Riskejä voidaan pienentää varhaisella ennakoinnilla sekä aktiivisella tiedottamisella.

Tietohallinnon toimivuus

ICT-palveluihin kohdistuvia riskejä ovat mm. ulkoiset uhkat kuten verkkohyökkäykset, tietojen kalastelu ja haittaohjelmat sekä sisäisen toiminnan aiheuttamat riskitilanteet. Keskeistä on huolehtia oman henkilöstön hyvän tiedonhallintatavan mukaisista toimintatavoista. Tietoturvasta huolehditaan tietoturvapoliitikan mukaisilla toimenpiteillä ja tietoturvaan liittyvät ajankohtaiset asiat käsitellään neljännesvuosittain konsernipalveluiden ohjausryhmässä. Meidän IT ja Talous Oy raportoi tietoturvan toteutumisesta puolivuositain kaupungin tietohallinnolle. Tietoturvauhkien monipuolistumisen myötä on tärkeää huolehtia avainhenkilöstön riittävästä osaamisesta sekä henkilöstön ajantasaisista ohjeistuksista. Kaupungin tietohallinto on mukana sekä konsernitasoisessa valmiusryhmässä että maakuntatasoisessa kyberturvaryhmässä.

Henkilötietojen tietosuojan ja tietoturvan tilannetta arvioidaan yhdessä Meidän IT ja Talous Oy:n kanssa sisäisellä auditoinnilla. Auditoinnin myötä määritellään seuraavat kehitystoimenpiteet ja tarkistetaan kaupungin järjestäytyminen sekä tietosuojan että tietoturvan hallinnan osalta.

Sopimukset

Sopimushallinnan osalta esiintyy vielä kehitettävää. Vuoden 2018 alussa on otettu käyttöön M-Files -sovelluksen sopimushallinta. Sopimusrekisteri ei ole vielä ajan tasainen.

Konsernihallinnossa on valmistelussa sopimusohje. Sopimusohjeessa määritellään

sopimusprosessien kulkua sekä annetaan toimintaohjeita muun muassa sopimusten riskiarvion tekemisestä, valmistelusta, valvonnasta, reklamoinnista, tiedonkulusta, raportoinnista, vastuuhenkilöistä sekä sopimusten hyväksymistä ja allekirjoittamista koskevasta toimivallasta. Sopimusohjeessa ohjeistetaan myös M-Files -sovelluksen sopimushallinnan käyttö.

TULOSLASKELMAOSA

Miljoonaa euroa	TP 2018	KS 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2020-2022
TOIMINTAKATE	-388,5	-402,7	-410,9	-417,2	-418,4	-1 246,5
Verotulot	290,7	296,6	303,5	308,3	314,7	926,4
Valtionosuudet	106,9	106,9	120,8	122,7	124,8	368,2
Rahoitustuotot ja -kulut	9,9	10,0	7,3	6,8	6,5	20,6
VUOSIKATE	19,0	10,8	20,6	20,5	27,6	68,8
Poistot	-22,3	-24,1	-20,6	-19,5	-26,6	-66,7
TILIKAUDEN TULOS	-3,3	-13,3	0,0	1,0	1,0	2,1

RAHOITUSOSA

Miljoonaa euroa	TP 2018	KS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2020-2022
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	19,0	10,8	20,6	20,5	27,6	68,8
Tulorahoituksen korjaukset	6,0	-6,7	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-23,6	-44,5	-47,8	-72,6	-55,3	-175,6
<i>Arvio vuodelle 2020 siirtävistä investoinneista</i>		11,5	-11,5			-11,5
<i>Hulevesiverkoston hankinta</i>		-16,4				
Rahoitusosuudet investointeihin	1,9	0,9	0,7	0,7	0,5	1,9
Pysyvien vastaavien myynti	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	6,0
<i>Vesihuoltoverkoston osien myynti</i>		6,5				
Investoinnit, netto	-18,8	-40,0	-56,6	-69,9	-52,7	-179,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	6,2	-35,9	-37,4	-50,8	-26,6	-114,9
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Pääomalainan palautus (hulevesijärjestely)</i>		9,9				
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20,0	95,3	55,1	72,3	27,4	154,8
<i>Siirtyvien investointien vaikutus lainoihin</i>		-11,5	11,5			11,5
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32,6	-62,7	-29,1	-21,5	-0,8	-51,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,8					
Lainakannan muutokset, netto	-13,4	21,1	37,5	50,8	26,6	114,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	13,7					
Vaikutus maksuvalmiuteen	7,0	-4,8	0,0	0,0	0,0	0,0

HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA OSALLISUUS

ELINVOIMAINEN KAUPUNKI JA IMAGO

DIGITAALISET PROSESSIT JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ

TALOUS JA RESURSSIT

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Työssäkäyvien määrän kasvu

Yritysimagon parantuminen

Henkilöstön tyytyväisyys

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

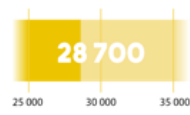

Lainat/asukas

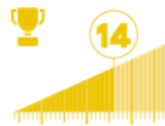
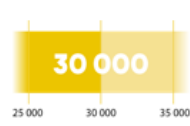

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

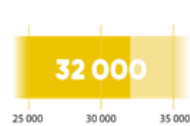
2017

2021

2033

Strategian
päämittarien
kuvaukset
1/2

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuuden (%) 20 vuotta täyttäneistä. Lappeenrannan arvo oli 52,3 (2015) ja kokonaan 54,5. Indikaattori on muodostettu kahdeksan kysymyksen pohjalta.

Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään siinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Työssäkävien määrä

Alueella asuvalla työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kaikkia tällä alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Alueella asuva työllinen työvoima muodostaa ns. työllisen työväestön. Lappeenrannassa oli työssäkäyviä 28 615, kun saman kokoluokan Vaasassa oli 28 656 ja Joensuussa 29 014.

Mittaria voi parantaa lisäämällä työpaikkoja, parantamalla työllisyysastetta ja huolehtimalla siitä, että kaupungissa työssäkävyyt myös asuvat Lappeenrannassa.

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Henkilöstötyytyväisyys

Indikaattorilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia. Kaupunki kohdistaa henkilöstölleen vuosittain kyselyn, jossa asteikolla 1-5 tiedustellaan tähän liittyviä seikkoja. Vuonna 2016 kyselyn keskiarvo oli 3,69.

Työtyytyväisyys ja hyvinvointi koostuvat useista tekijöistä: työilmapiiri, työskentelyolosuhteet, esimiestyö ja johtaminen, palvelussuhteen ehdot sekä kehittämistoimenpiteet. Henkilöstötyytyväisyyttä on mahdollista parantaa työn organisointia, prosesseja ja esimiestyötä kehittämällä sekä oikea-aikaisella ja oikein kohdennetulla henkilöstökoulutuksella.
Lähde: Henkilöstökysely

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Lainat/asukas

Kaupungin konsernilainamäärä oli vuoden 2015 lopussa 7356€/asukas, kun kansallinen keskiarvo oli 5978€/asukas. Kriisikuntakriteeristön mukainen raja-arvo (ka +50%) oli 8967€/asukas.

Konsernin lainamäärä saadaan pidettyä hallinnassa, kun käyttömenot mitoitetaan vastaamaan tuloja ja verorahoitusta siten, että investointeihin jää riittävä tulorahoitustaso.

Samanaikaisesti investointeja tulee tehdä oikeisiin kohteisiin ja huolehtia palveluverkon vaatiman infrastruktuurin tehokkaasta käytöstä.

Lähde: Tilinpäätös

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Strategian päämittarien kuvaukset 2/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat		
2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon		
2017	2021	2033
2,9	3,5	4

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Indikaattori ilmaisee 20 vuotta täyttäneiden keskimääräistä luottamusta kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5. Lappeenrannan ka. oli 2,8 (2015) ja koko maan 2,9.

Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus, julkisuus, kontrolloitavuus, vastuullisuus, uskottavuus, ennakoitavuus ja yleisen edun toteuttaminen, riippumattomuus, hyvän hallinnon takeiden noudattaminen sekä päätöksenteon ja hallinto- ja toimintakulttuurin laatu. Luottamusta vahvistavat asukkaiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus.
Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkäyvien määrä		
2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen		
2017	2021	2033
29	14	7

Yritysimagon parantuminen

Taloustutkimus selvittää vuosittain elinkeinoelämän päättäjäsessa olevien henkilöiden näkemykset 36 kaupungin elinkeinopolitiikasta. Vastaajia pyydetään arvioimaan kouluarvosana-asteikolla (4-10) 11 eri imagotekijää, kuten kunnan yrittäjämysteisyys ja työvoiman saatavuus.

Kaikki yksitoista imagotekijää laskettaessa yhteen Lappeenranta sijoittui 36 kaupungin joukossa sijalle 29 vuonna 2016.

Tietolähde: Taloustutkimus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys		
2017	2021	2033
3,69	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Mittari kuvaa sitä aikaa, joka asukkaalta, yritykseltä, turistilta tai muulta palvelun käyttäjäryhmältä menee kaupungin avainprosesseissa asiointiin ensikontaktista asian valmiiksi saattamiseen.

Mittaria voi parantaa ohittamalla automatisoimalla, ennakoimalla tarpeita ja poistamalla työprosesseista niitä vaiheita, jotka eivät luo asiakasarvoa. Yhden luukun periaate ja kerralla oikeaan paikkaan ohjaaminen vaikuttavat mittariin eniten.

Lähde: Toimenpiteiden ja niiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa aika.

Talous ja resurssit

Lainat/asukas		
2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500
Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

Jokaisessa organisaatiossa on toimintaa, joka tuottaa asiakasarvoa, mahdollistaa asiakasarvon tuottamisen ja ns. hukkaa eli toimintaa joka ei tuota asiakasarvoa.

Kun resurssit optimoidaan tekemään vain asiakasarvoa tuottavaa tai sen mahdollistavaa työtä, saadaan lopputuloksena parempaa laatua nykyisillä resursseilla.

Hukkaa syntyy tyypillisesti toiminnan hajautumisesta ja turhasta odottamisesta, ylituotannosta, varastoinnista, kuljetuksista tai toistoista.

Lähde: Toimenpiteiden vaikutusten arvioinnin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa hukkatyö.

Strategia päämittarit ja strategian erillis- ja kehittämishojelmien mittarit	Lähtötaso	Tilanne 6/2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2033
Elämäläatunsa hyväksi tuntevat	52,3 %	60,5 %	55 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon	2,9	2,9	3	3,5	4
Työssäkäyvien määrän kasvu	28 700	29 152	29 200	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen	29	20	16	14	7
Henkilöstön tyytyväisyys	3,69	3,63	3,70	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika	-	-	-10 %	-50 %	-75 %
Lainat/asukas	7 146	6 601	7 284	8 500	7 500
Hukkatyöhön käytettävät htv:t	-	-	-10 %	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä	700	622	470	450	300
LUT tekniikan hakijat/aloituspaikat	-	1,56	1,75	2	2,5
CO ₂ -päästöt	-40 %	-46 %	-46 %	-50 %	-80 %
Greenreality työpaikat	0 (=2000 työp)	+158	+220	+300	+800
Matkailijoiden viipymä	1,7	1,88	1,8	1,90	1,95
Harrastavien määrä	90 %	90,5 %	92 %	95 %	98 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen	10,8	12,9	12	10	9
Hankintojen YVA	-	50 %	70 %	75 %	100 %
Koulunkäynnistä pitäminen (8. ja 9. lk)	69,6 %	69,6 %	72 %	+2 %	+8 %
Yksinäiseksi tuntevien osuus (8. ja 9. lk)	8,7 %	8,7 %	8 %	-0,2 %	-0,5 %
Korjausvelan määrä	95,41 M€	-1,8 %	0	0	-50 %
Yritysassiakkaiden tyytyväisyys	3,67	3,67	3,7	4	4,2

Elämänlaatussa hyväksi tuntevat

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Työssäkäyvien määrän kasvu

Yritysimagon parantuminen

Henkilöstön työtyytyväisyys

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Lainat/asukas

Hukkatyöhön kuluvat hty.t

Strategiset kärjet / erillisohjelmat

Strategiset kehittämissuunnitelmat

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Kasvua ja osaamista	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
	<table border="1"> <tr> <td colspan="2">Nuorisotyöttömien määrä</td> <td colspan="2">LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>450</td> <td>300</td> <td>2</td> <td>2,5</td> </tr> </table>	Nuorisotyöttömien määrä		LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat		2021	2033	2021	2033	450	300	2	2,5	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Työssäkävien määrän kasvu</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Yritysimagon parantuminen</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkävien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Lainat/asukas</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä		LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat																																																																																							
2021	2033	2021	2033																																																																																						
450	300	2	2,5																																																																																						
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
52,3 %	55 %	60 %																																																																																							
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
2,9	3,5	4																																																																																							
Työssäkävien määrän kasvu																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
28 700	30 000	32 000																																																																																							
Yritysimagon parantuminen																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
29	14	7																																																																																							
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
3,69	3,85	4																																																																																							
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
Lainat/asukas																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
7 146	8 500	7 500																																																																																							
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
1. Nuorten työllistymisen edistäminen 	<p>Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)</p>	<p>Alueen oppilaitoksista valmistuvat työllistyvät alueen yrityksiin</p> <p>Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)</p>	<p>Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsystä</p> <p>Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % -25 % - 15 %)</p>	<p>Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)</p>																																																																																					
2. Työelämä osaksi opiskelua 	<p>Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin</p> <p>LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % -25 % - 25 %)</p>	<p>Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain</p> <p>Vastavalmistuneiden 25-29-vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40)</p>	<p>Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy</p> <p>80 Firtaimi-vierailua yrityksissä/vuosi</p>	<p>Yritysten tulos vahvistuu, asukasperusteinen valtionosuus kasvaa</p> <p>LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100)</p>																																																																																					
3. Polku yliopistoon - Junior University 	<p>Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun</p> <p>Oppilaiden motivaatio luma-aineiden opiskeluun</p>	<p>Pitkän matematiikan suosio kasvaa</p> <p>Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos</p>	<p>Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee</p> <p>Junior Universityn henkilöstön työttömyys verrattuna muuhun henkilöstöön</p>	<p>LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan</p> <p>Investointisäästö</p>																																																																																					

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkailla. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
1.1. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavankäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)	6,5 % > 5 % > 5 % 6/2019: 5,7	Jatketaan nuorten keikka- ja kesätyöllistymisen edistämistä ja lisätään yritysyhteistyötä sekä tehdään työmahdollisuuksia näkyväksi nuorille. Kehitetään Maker -kulttuuria Ohjaamon yhteyteen käynnistyvän pajan avulla.
1.2. Alueen oppilaitoksista valmistuvat (SAMPO) työllistyvät alueen yrityksiin	Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)	17 % > 16,7 % > 12 % 6/2019: 15,6	Panostetaan Ohjaamo-sopimuksen täytäntöönpanoon ja verkostoyhteistyön tiivistämiseen nuorten työllisyyden edistämiseksi. Ns. kisällisetelin kokeilu jatkuu.
1.3. Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % -25 % - 15 %)	29 % > 25 % > 25 % 6/2019: 39 %	Suunnitelma toiminnan jatkamiselle keväälle 2020. Asiakkuuden läpimenoajan kehittäminen ja testaaminen.
1.4. Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät	Toimeentulotukea pitkä-aikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavankäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)	3,4 % > 3,2 % > 3,1 % 6/2019: 3,8 %	Yrityskoordinaattori -kokeilusta syntyneiden hyvien käytäntöjen jalkautus osaksi organisaatiota.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, Saimian, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelukaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. Saimian ja LUT:n yrityskehittämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Society ja Firmatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuussopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
2.1 Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin	LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % - 25 % -25%)	22 % > 25 % > 27 % 6/2019: 22 %	Vetovoimainen yliopistokaupunki - kampanjan toteuttaminen. Greenreality -yritysten rekrytointikampanjan toteuttaminen.
2.2 Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain	Vastavalmistuneiden 25-29 -vuotiaiden töttömiä määrää (80 - 60 - 40): Vastavalmistuneiden työllisyysprosentti kasvaa	22 % > 25 % > 27 % 6/2019: etenee suunnitellusti	#uusinajattelijoiden opiskelijakampanjan toteuttaminen Lappeenrannan kaupungin osalta. Palkataan 10 opiskelijaa kaupungille. 2019 syksyllä valmisteltu kaksi hanketta, joiden tavoitteena on tehdä toimenpiteitä opiskelijoiden jäämiseksi maakuntaan. Positiivisen päätöksen saadessaan, lähtee 2020 alusta käyntiin useita toimenpiteitä yritysten, oppilaitosten ja kaupungin kesken tavoitteiden saavuttamiseksi. Työkokemussetelin pilotointi jatkuu kampusalueen opiskelijoille.
2.3. Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy	Hautomotoiminnan tuoksellisuuden arviointi	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Uudet kokeilut osana hautomotoimintaa jatkuvat.
2.4. Yritysten tulos vahvistuu asukas-perusteinen valtionosuus kasvaa	Yrityshautomo synnyttää 5 yritystä vuosittain	15 > 23 > 31 6/2019: 4	Yrityshautomo synnyttää 7-10 uutta osaamis pohjaista yritystä/liiketoimintakonseptia toimiviin yrityksiin vuosittain. Palvelutuotanto jatkuvalla parantamisella

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
3.1. ja 3.5. Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun	Oppilaiden motivaatio luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA-aineiden) opiskeluun (motivaatiokysely). Pitkän matematiikan valinneet ja/tai kirjoittaneet oppilaat (lukio). Suoritettujen kurssien määrä.	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Toimintamalli käytössä Lappeenrannan esiopetuksessa ja perusopetuksessa 1.8.2020. Lukion osalta konseptin yhteistyön rakenteet ja sisällöt suunnitellaan ja osittain testataan valmiiksi. Toimenpiteinä toteutetaan mm.: Vierailevia luennoitsijoita lukion kurseille, Opettajien ja rehtoreiden benchmarking eri yliopistoihin ja lukioihin, parhaat käytännöt konseptin kehittämiseksi, Räättälöityjen teemapäivien kehittäminen, Loma-aikojen toteutettavien toimintojen kehittäminen kuten esim. avoimien yliopistojen kurssitarjonnan kehittäminen, Lukioon valmistavan matematiikan kesäkurssin toimintamallin kehittäminen selkeämmällä rakenteella ja resursoinnilla ja LUMA aineisiin liittyvien tapahtumien järjestäminen
3.2. Pitkän matematiikan suosio kasvaa	Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos, LUT hakijamäärän muutos (lukio) Kts. Edellinen kohta, samat mittarit	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Toimintamalliin sisältyvät matematiikan opetussisällöt vakiinnutettu osaksi toteutuksia 1.12.2020 lukien.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
3.3. ja 3.6. Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee	Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön: Oppilaiden ja opettajien palaute toimintamalleista. Toteutettujen monialaisten oppimiskokonaisuuksien määrä. Toiminnan esittely kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa. Toiminnan esittelyjen ja vierailujen määrä (ml. Verkkovierailut)	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Lappeenranta Junior University on säännöllisesti esillä paikallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä koulutusalan tilaisuuksissa. Lukion toimenpiteinä toteutetaan mm.: Tunnettuuteen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen, Opetushenkilöstön osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin seminaareihin ja tapahtumiin, esim. Lontoo, BETT messut (opetusteknologia), Ohjausalan messut Tre. Junior University opintokokonaisuuksien suunnittelu, kehittäminen ja yhteensovittaminen opetussuunnitelmaan. Valtakunnallisesti ainutlaatuisen yhteistyökonseptin rakentaminen ja Uusien pedagogisten toimintamallien kokeileminen.
3.4. ja 3.7. LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan	Investointisäästö: (ml. opettajien osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutushankintakustannusten säästö). Asennekyselyt oppilaille/opiskelijoille ja lappeenrantalaisten LUT:n hakijamäärien seuranta	108 > 110 > 112 6/2019: 102	Lappeenranta Junior University-toiminnassa hyödynnetään laajasti LUT:n tutkijoiden, henkilöstön ja opiskelijoiden osaamista. Lukion osalta toimenpiteitä toteutetaan mm.: kokeilut uusille yhteistyömuodoille, Opettajien osaamisen kehittäminen, Matemaattis- ja tiedeopetuksen erikoisstatuksen mahdollisuuksien tarkastelu ja mahdollinen hakeminen lukiolle (ns. tiedelukiolinja).

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	CO ₂ -päästöt	Greenreality työpaikat	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>-50%</td> <td>-80%</td> </tr> </table>	2021	2033	-50%	-80%	<table border="1"> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>+300</td> <td>+800</td> </tr> </table>	2021	2033	+300	+800	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkävien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033																																																													
-50%	-80%																																																													
2021	2033																																																													
+300	+800																																																													
2017	2021	2033																																																												
52,3 %	55 %	60 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
2,9	3,5	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
28 700	30 000	32 000																																																												
2017	2021	2033																																																												
29	14	7																																																												
2017	2021	2033																																																												
3,69	3,85	4																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
2017	2021	2033																																																												
7 146	8 500	7 500																																																												
2017	2021	2033																																																												
x	-50 %	-75 %																																																												
<p>4. Resurssiivisuus ja kiertotalous</p> 		<p>Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään</p> <p>Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021</p>	<p>Mahdollistetaan kestävän kehityksen kokeiluja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45</p>	<p>Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa</p> <p>Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021</p>	<p>Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja</p> <p>Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									
<p>5. Puhdas vesi</p> 		<p>Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen</p> <p>Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä</p>	<p>Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja</p> <p>Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä</p>	<p>Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen</p> <p>Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.</p>	<p>Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja</p> <p>Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2021 ja laskevat 20 % 2033</p>																																																									
<p>6. Energia ja ilmasto</p> 		<p>Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen</p> <p>CO₂ päästöt vähenevät v. 2007 x - 50% - 80 %</p>	<p>Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215</p>	<p>Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen</p> <p>Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021.</p>	<p>Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja</p> <p>Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																									

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
4.1. Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään	Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021	400 tn/a > 500 tn/a > 600 tn/a 6/2019: 411	Biokaasulaitos käyttöön, biokaasua hyödynnetään liikenteen polttoaineena, jätteiden, muovin ja tekstiilien erilliskeräilyä kehitetään edelleen. Tutkitaan metsä- ja sahateollisuuden sivuvirtojen hyödyntämistä. Kiertotalouden tiekartan toimeenpano.
4.2. Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45	20 > 45 > 45 6/2019: 2	Lämpöakku toimintaan syksyllä 2020, lääkejäämien poistamisen pilotti käyntiin yhdessä Flowroxin kanssa, virtuaalivoimala tasaa sähkön kulutuspiikkejä, Greenreality-kodit ja yritykset ottavat käyttöön uusia toimintatapoja, jatketaan hankintojen uudistamista kestävä kehityksen kriteerit huomioiden.
4.3. Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa	Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021: Tilojen määrä, jotka digitaalisesti vuokrattavissa	x > 100 % > 100 % 6/2019: 14	Greenreality viestintää ja -karnevaalia jatketaan. Greenreality kodit hankkeen kautta asukkaiden osallistuminen lisääntyy. Ilmasto-ohjelman vuorovaikutusta eri toimijoiden kanssa lisätään. Lappeenrannan kaupungin uusi sähköinen tilavarauspalvelu Varaamo Lappeenranta on avattu kaikkien käyttöön. Varaamoon on tuotu kaupunkilaisille tarjolle kaupungin tyhjänä olevia tiloja.
4.4. Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja	Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen	40 000 € > 75 000 € > 80 000 € 6/2019: 0	Kaupungin vuokratuottoja kasvatetaan lisäämällä tilojen käyttöä ja määrää, joita voidaan tarjota vuokrattavaksi. Vapaiden tilojen vuokrausjärjestelmää parannetaan. Toimitiloja muutetaan ja korjataan sekä tarvittaessa jaetaan paremmin vuokrattaviin osiin. Kaupungin sisäisiä vuokranmaksuperusteita on kehitetty 2019 ja se tulee tehostamaan kaupungin omassa käytössä olevien tilojen käyttöä. Tällä hetkellä digitaalinen Varaamo toiminta on tappiollista. Varaamosta voi tehdä varauksia 30 eri tilasta. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä saada Varaamo-järjestelmän kannattavaksi toiminnaksi. Tutkitaan mahdollisuutta tarjota maksullisia co-working tiloja.

5. Puhdas vesi

Huolehditaan Saimaan veden puhtaudesta ja virkistyskäytöstä. Vesistöjenkunnostusta jatketaan Pien-Saimaalla ja muissa vesistöissä. Menetelminä käytetään ulkoisen kuormituksen vähentämistä, hoitokalastusta, virtausohjauksratkaisujen kehittämistä sekä viestintää ja neuvontaa. Uusia kunnostusmenetelmiä kehitetään yhdessä LUT:n kanssa. Jäteveden puhdistamon yhteydessä kehitetään kokeilualustoja ja uutta liiketoimintaa. Edistetään vesihuollon energiatehokkuutta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
5.1. Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen	Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä	x > 100 % > 100 % 6/2019: 100 %	Uusi maaseutuohjelman hanke käynnistetään 2020 aikana. Tavoitteena edistää maa- ja metsätalouden vesiensuojelun suunnittelua pääosin Pien-Saimaan alueella. Toteutetaan edelleen kosteikkojen rakentamista. Järjestetään uusia kampanjoita.
5.2. Puhkaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja	Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä	2,3 m > 2,5 m > 2,5 m 6/2019: 2,1	Lääkejäämien puhdistuksen pilotti käynnistetään keskussairaalassa. Eri hankkeissa kokeiltavana olevien puhdistusmenetelmien onnistuneet ratkaisut voivat tarkoittaa vientiin johtavaa liiketoiminnan kasvua.
5.3. Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen	Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Reaaliaikainen veden ja ilman laadun seurannan järjestelmä käytössä 2021 6/2019: etenee suunnitellusti	Etsitään alustaa seurannan julkaisemiseksi.
5.4. Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja	Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2020 ja laskevat 20 % 2033: muutosvaikutus	5 000 € > 5 000 € > 10 000 € 6/2019: 5 000 €	Uuden jätevesilaitoksen suunnittelun yhtenä lähtökohtana energiatehokkuus ja ympäristönäkökulma.

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopolitiikan edistämässä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkoston kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeiluympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatustyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistäen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
6.1. Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen	CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 (x - 50 % - 80 %)	46 % > 50 % > 52 % 6/2019: 46 %	Ilmasto-ohjelman valmistelua ja vuorovaikutusta jatketaan. Greenreality kodit hankkeen kautta jaetaan tietoa asukkaille ilmastoystävällisestä toiminnasta. Kasvi-huonekaasupäästöjen vähentäminen jatkuu. Kaupunkipyörät vähentävät auton käyttöä.
6.2. Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215	120 > 215 > 240 6/2019: 158	Kaupunki toimii aktiivisesti yritysten toimitila-, investointi- ja rekrytointitarpeiden täyttämiseksi. Uusia investointeja käynnistyy. Greenreality Network palvelee yritysten tarpeita. Käynnistetään valtion kanssa uusi kaupunkisopimus.
6.3. Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen.	Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021: Kiinteistöjen osuus, jossa energiankäyttöä ohjataan digitaalisesti	x > 20 % > 20 % 6/2019: 0	Kuntalaisten energianeuvonta jatkuu. Kiinteistöalustan kehitystyötä jatketaan, lisätään automatiikkaa ja sensoreja. Virtuaalivoimala tasaa 9 kiinteistön sähkönkulutusta.
6.4. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja	Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen	x > 60 000 € > 80 000 € 6/2019: 0	Virtuaalivoimalapalvelut käynnistyivät 11/2019 ja ensimmäiset tulot maksetaan kaupungille 02/2020. Maalikuussa raportoidaan ensimmäiset kokemukset KH:lle. Kokemusten perusteella ratkaistaan virtuaalivoimalapalvelun laajentamisesta 45 muuhun kaupunkikiinteistöön 2020 aikana. Elstor Oy:n toimittama Mustolan lämpöakku otetaan käyttöön 2020 alussa. Kiinteistöautomaation kehitysalustan hyödyntäminen käynnistyy yhdessä LUT:n ja valittujen yritysten kanssa. Kehitystyöhön haetaan myös EU-rahoitusta ja eurooppalaista yhteistyötä.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Sykettä ja säpinää		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit				
Matkailijoiden viipymä 2021 2033 1,9 1,95		Harrastavien määrä 2021 2033 95 % 98 %		Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat 2017 2021 2033 52,3 % 55 % 60 %			Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 2021 2033 28 700 30 000 32 000			Henkilöstötyytyväisyys 2017 2021 2033 3,69 3,85 4			Lainat/asukas 2017 2021 2033 7 146 8 500 7 500		
		Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2021 2033 2,9 3,5 4			Yritysimagon parantuminen 2017 2021 2033 29 14 7			Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 2021 2033 x -50 % -75 %			Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 2021 2033 x -50 % -75 %				
7. Elävä tapahtumakaupunki 		Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa			Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki Majoitusvuorokaudet			Yhden luokun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen			Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen Hukkatyön puolittuminen				
8. Hikeä ja hupia 		Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)			Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä			Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus			Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt				
9. Opiskelijat osaksi kaupunkia 		Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella			Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita Yritysimagon parantuminen			Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti			Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia Tapahtumatulojen kasvu				

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017–2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailuun. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yrityselämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvattaakseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
7.1. Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön	Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa: + 10 %/v	+10 % > +10 % > +10 % 6/2019: 0	Varaamo-alustalla olevan tilatarjonnan ja siihen kohdistuvan kysynnän arviointi, viestinnän tehostamislinjausten suunnittelu ja toimeenpano.
7.2. Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Majoitusvuorokaudet: + 5 %/2021	710 000 > 727 300 > 740 000 6/2019: 692 930	Lentoliikennemarkkinoinnin jatkaminen, erityisenä painopisteenä kansainvälisen matkailun aluetalousvaikutusten tehostaminen. Tapahtumatoiminnan strategisen kehityshankkeen toimeenpano jatkuu, tapahtumakumppanuusmallin aktiivinen markkinointi ja edelleen jalostaminen tapahtumajärjestäjien palautteiden perusteella.
7.3. Yhden luokun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen.	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen	Selvitetään haastattelututkimuksella keskeisten tapahtumatuottajien palautteiden perusteella. 6/2019: etenee suunnitellusti	Tapahtumatuotannon yhteistyö yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa monipuolistuu. Nykyisten tapahtumien elinvoimaisuuden parantaminen ja uusien tapahtumien synnyttämisen edistäminen yhteistyössä tapahtumatuottajien kanssa, mm. Nuijamies ry:n Nippu-hankkeen yhteydessä.
7.4. Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen	Hukkatyön puolittuminen	Tapahtumatuottajien antama palaute sekä tapahtumatuotannon työajan käyttö 6/2019: etenee suunnitellusti	Wifi for EU-hankkeen tukiasemien rakentaminen jatkuu sijoitussuunnitelman mukaisesti kohteisiin kaupungin keskustassa ja matkailullisesti tärkeillä alueilla. Kaupungilla järjestetään uusia tapahtumia ja toistuvia tapahtumia hyvien kokemusten perusteella.

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
8.1. Harrastamis- mahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (88 % - 95 % - 98 %)	91 % > 95 % > 95 % 6/2019: 90,5 %	Päihteetön School's Out -tapahtuma 2020, eUrheilun -kerhotoimin- nan vakiinnuttaminen, toimintapuiston käyttöönotto Paasikiven puis- tossa. Taidekerho- ja liikuntaohjaajatyö jatkuu. Luodaan mittaristo, joka mahdollistaa kaikkien lappeenrantalaisten lasten ja nuorten har- rastustakuun ja harrastusmahdollisuuksien arvioinnin.
8.2. Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdoli- suudet ovat helposti saavutettavissa	Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä: (ja/tai liikevaihto) Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys - tuotannon bruttoarvo (1000 €)	27 500 > 28 000 > 28 500 6/2019: 27 104	Pyöräilyn kehittämisohjelman mukaisten kehitystoimenpiteiden toi- meenpano aikataulun mukaisesti, liikuntadiplomityön lanseeraus kaupungin ja yritysten yhteistyönä.
8.3. Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus: Harrastamisen tietopalvelu (olemassa) ja sen käyttö (käyttökerrat/kk)	Tietopalvelun käyttöönotto ja käytön yleisty- minen 6/2019: etenee suunnitellusti	Taideopetus iltapäiväkerhotoiminnan yhteydessä jatkuu strategisen rahoituksen puitteissa. Harrastamisen tietopalveluun ratkaisun etsi- minen ja kehittäminen jatkuu. Yhteisessä hankkeessa kehitetään malli toimialan vastuualueiden kanssa lasten ja nuorten ja perheiden (kuntalaisten) vapaa-ajan ohjelmatarjonnan näkyville saamiseksi ja seuraamiseksi.
8.4. Harrastustoimin- taan osallistuvien määrä kasvaa	Harrastajien määrä/ kaupungin vuokraamat neliöt: Dynaamisen hinnoittelun vaikutus kävijämääriin esimerkkikohteiden kautta.	6/2019: jäljessä	Liikuntadiplomityön lanseeraus ja käytännön nopea levittäminen per- heiden yhteiseksi harrastukseksi, soveltuvien osin yhteistyössä liikun- taohjaajien kanssa.

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Vahvistetaan mielikuvaa Lappeenrannasta elävänä ja tapahtumarikkaana yliopistokaupunkina. Opiskelijat ja LUT näkyvät kaupunkikuvassa ja työllistyvät kaupunkiin. Ylioppilaskunta ja muut opiskelijajärjestöt järjestävät vuosikellon mukaisia ja uusia tapahtumia yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi lukukauden avajaiset ja opiskelijoiden laatima LUT-maamerkki. Kaupungin ja sen palveluiden näkyvyyttä opiskelijoille kasvatetaan kehittämällä viestintää opiskelijoiden suuntaan esimerkiksi Alive-median kautta. Ylioppilaskunnan roolia kasvatetaan tapahtumien yhden luokun toimijana opiskelijajärjestöille. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi yhteistyötä kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä tiivistetään laatimalla kumppanuussopimus osapuolten välille.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
9.1. Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Opiskelija-tapahtumien määrä kaupunkialueella	5 > 6 > 8 6/2019: 3	LTKY:n ja kaupungin välisenä yhteistyönä järjestettävät tapahtumat. Lisäksi Lappeenrannan yritysten palvelutarjontaan tutustumista helpottavien kampanjoiden edelleen kehittäminen, esim. jetlag-tapahtuma.
9.2. Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Yritysimagon parantuminen	7,0 > 7,2 > 7,4 6/2019: 6,49	Tapahtumien ja ajanviettopojen kehittäminen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Lakes ry:n ja kaupungin eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen keskeisten palveluiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.
9.3. Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtuma-tuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti: laadullinen selvitys, vuoropuhelu opiskelijajärjestöjen ja opiskelijatapahtumien järjestäjien kanssa.	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Kansallisen tason tapahtumat, erityisesti eSports-tapahtuma ja Schools out-tapahtuma saavuttavat kävijätavoitteensa ja näkyvät kansallisesti eri medioissa.
9.4. Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia	Tapahtumatulojen kasvu: Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon bruttoarvo	27 500 > 28 000 > 28 500 6/2019: 27 104	Lappeenrannan kansallinen markkinointi tapahtumien pitopaikkana eri yritys-, järjestö- ja matkailukanavissa osana tapahtumamarkkinointia ja tapahtumatuotannon kehitystyötä.

KÄYTTÖTALOUSOSA
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TALOUSARVIOKEHYKSET

1 000 €	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	YHTEENSÄ 2020-2022
OMA TOIMINTA					
Yhteiset palvelut					
Toimintatuotot	9 781	4 627	4 628	4 707	13 961
Toimintakulut	-28 928	-27 896	-27 896	-27 775	-83 566
Toimintakate	-19 147	-23 269	-23 268	-23 068	-69 605
Poistot	-100	-100	-100	-100	-300
Tilikauden tulos	-19 247	-23 369	-23 368	-23 168	-69 905
Varaukset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 000	-1 678	-3 849	-5 148	-10 675
Toimintakate	-1 000	-1 678	-3 849	-5 148	-10 675
Poistot	0	0	-30	-796	-826
Tilikauden tulos	-1 000	-1 678	-3 879	-5 944	-11 501
Strateginen rahoitus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 745	-2 750	-2 750	0	-5 500
Toimintakate	-4 745	-2 750	-2 750	0	-5 500
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 745	-2 750	-2 750	0	-5 500
Lapset ja nuoret					
Toimintatuotot	5 140	5 366	5 315	5 245	15 925
Toimintakulut	-102 511	-105 745	-105 408	-104 533	-315 687
Toimintakate	-97 371	-100 379	-100 094	-99 289	-299 762
Poistot	-100	-166	-166	-166	-498
Tilikauden tulos	-97 471	-100 545	-100 260	-99 455	-300 260
Kotikuntakorvaukset					
Toimintatuotot	600	600	600	600	1 800
Toimintakulut	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966	-8 898
Toimintakate	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-7 098
Kulttuuripalvelut					
Toimintatuotot	1 195	1 217	1 217	1 217	3 651
Toimintakulut	-11 029	-11 630	-11 636	-11 636	-34 902
Toimintakate	-9 834	-10 413	-10 419	-10 419	-31 251
Poistot	-112	-100	-100	-100	-300
Tilikauden tulos	-9 946	-10 513	-10 519	-10 519	-31 551

Liikuntapalvelut					
Toimintatuotot	1 667	1 732	1 687	1 687	5 106
Toimintakulut	-9 729	-11 525	-11 440	-11 430	-34 395
Toimintakate	-8 062	-9 793	-9 753	-9 743	-29 289
Poistot	-171	-388	-398	-335	-1 121
Tilikauden tulos	-8 233	-10 181	-10 151	-10 078	-30 410
Kaupunkikehitys					
Toimintatuotot	12 770	11 726	11 676	11 676	35 078
Toimintakulut	-24 356	-23 396	-22 549	-22 199	-68 144
Toimintakate	-11 586	-11 670	-10 873	-10 523	-33 066
Poistot	-300	-300	-300	-300	-900
Tilikauden tulos	-11 886	-11 970	-11 173	-10 823	-33 966
Maaomaisuuden tuotot					
Toimintatuotot	1 500	1 500	1 500	1 500	4 500
Toimintakulut	-1 000	-800	-633	0	-1 433
Toimintakate	500	700	867	1 500	3 067
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	500	700	867	1 500	3 067
Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	857	894	894	860	2 648
Toimintakulut	-769	-781	-781	-797	-2 359
Toimintakate	88	113	113	63	289
Poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	88	113	113	63	289
Tilakeskus					
Toimintatuotot	30 813	38 108	38 108	38 108	114 324
Toimintakulut	-19 773	-20 029	-20 029	-20 029	-60 087
Toimintakate	11 040	18 079	18 079	18 079	54 237
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 150	-1 300	-1 300	-1 300	-3 900
Poistot	-14 289	-10 800	-9 350	-10 650	-30 800
Tilikauden tulos	-4 399	5 979	7 429	6 129	19 537
OMA TOIMINTA YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	64 322	65 769	65 624	65 599	196 993
Toimintakulut	-206 805	-209 195	-209 937	-206 513	-625 646
Toimintakate	-142 483	-143 426	-144 313	-140 914	-428 653

1 000 €	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	YHTEENSÄ 2020-2022
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA					
Sosiaali- ja terveystoimi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-249 457	-256 719	-261 999	-266 445	-785 163
Toimintakate	-249 457	-256 719	-261 999	-266 445	-785 163
Maakunnallinen palvelutoiminta					
Toimintatuotot	14 853	15 161	15 061	15 061	45 283
Toimintakulut	-14 896	-14 834	-14 734	-14 734	-44 302
Toimintakate	-43	327	327	327	981
Varaukset maakunnallisen palvelutoimintaan					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-105	-212	-320	-637
Toimintakate	0	-105	-212	-320	-637
Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 059	-7 278	-7 278	-7 278	-21 833
Toimintakate	-7 059	-7 278	-7 278	-7 278	-21 833
Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-164	-193	-193	-193	-579
Toimintakate	-164	-193	-193	-193	-579
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-257	-260	-260	-260	-780
Toimintakate	-257	-260	-260	-260	-780
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 273	-1 313	-1 313	-1 313	-3 939
Toimintakate	-1 273	-1 313	-1 313	-1 313	-3 939
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 947	-1 974	-1 974	-1 974	-5 922
Toimintakate	-1 947	-1 974	-1 974	-1 974	-5 922
MAAKUNNALLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	14 853	15 161	15 061	15 061	45 283
Toimintakulut	-275 053	-282 676	-287 963	-292 517	-863 155
Toimintakate	-260 200	-267 515	-272 902	-277 456	-817 872
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	79 175	80 930	80 685	80 660	242 276
Toimintakulut	-481 858	-491 871	-497 900	-499 030	-1 488 800
Toimintakate	-402 683	-410 941	-417 215	-418 370	-1 246 525
Poistot	-15 072	-11 854	-10 444	-12 447	-34 745
Tilikauden tulos	-417 755	-422 795	-427 659	-430 817	-1 281 270

KAUPUNGIN OMA TOIMINTA YHTEISET PALVELUT

Toiminnan kuvaus

Yhteiset palvelut kattavat konsernijohtoon sekä kaupungin tasolla keskitetysti järjestettävät palvelut.

Konsernijohto käsittää valtuuston ja hallituksen alaisen toiminnan sekä kaupungin tarkastustoimen.

Kaupungin hallinto on keskitetty konsernihallintoon. Keskitetty konsernihallinto tuottaa toimialoille yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluja, mikä sujuvoittaa toimintaprosesseja ja lisää tehokkuutta.

Konsernihallinto jakautuu kahteen toimintatasoon:

1. strategisen ohjauksen tasoon ja
2. operatiiviseen tasoon, jossa hoidetaan sekä konsernin että toimialojen hallinnon tehtävät.

Strategista ohjausta ja kaupungin elinvoiman ja kilpailukyvyyn kehittämistä johtaa kaupunginjohtaja. Strategiseen ohjaukseen kuuluu konsernin johtaminen, strateginen tavoitteen asettelu, elinkeino-, työllisyys- ja henkilöstöpolitiikka, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kansainvälistymis- ja edunvalvonta-asiat, kehittämistoiminta ja talouden ohjaus sekä rahoituksen- ja riskienhallinta.

Operatiivinen taso tuottaa keskitetysti konsernin hallinnon tehtävät. Näitä tehtäviä ovat muun muassa päätöksenteon ja hallinnon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, viestintä-, markkinointi- ja asiakaspalvelutehtävät, talous-, rahoitus- ja hankinta-asiat sekä henkilöstö- ja tietohallintoasiat. Konsernipalvelut tukee ja avustaa kaupunkikonsernin toimielimiä asetettujen päämäärien ja tulostavoitteiden saavuttamisessa. Operatiivinen toiminta jakautuu vastuualueisiin, joiden toimintaa koordinoi kaupunginsihteeri. Operatiivista toimintaa johtavat kaupunginsihteeri, II kaupunginsihteeri, strategijahtaja ja rahoitusjohtaja toimintasuunnitelmassa määrätyn jaon mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinnon toimintojen ja prosessien kehittäminen jatkuu taloussuunnittelukaudella 2020–2022.

Viestinnän ja markkinoinnin, matkailu- ja tapahtumapalveluiden, osallisuuden sekä asiointiprosessien vastuualueella keskeisenä tavoitteena strategiakaudella on kaupungin aktiivinen kehittäminen vireänä matkailu- ja tapahtumakaupunkina sekä vetovoimaisena yliopistokaupunkina. Toiminnan painopisteenä on kaupungin aktiivisen strategisen viestinnän ohella kaupungin palveluiden tehokas markkinointi ja myynti, asukas- ja rekrytointimarkkinoinnin aktivoiminen, matkailumarkkinoinnin yhteistyön vahvistaminen, asiakaspalvelun monipuolistaminen, tapahtumapalveluiden kehittäminen sekä osallisuuden vahvistaminen ja keinojen monipuolistaminen osana toimintaprosesseja. Vuoden 2020 erityisiä painopistealueita ovat asiakaslähtöisen palveluprosessin vakiinnuttaminen sekä infrastruktuurin kehittämisen jatkaminen tapahtumien toteuttamiselle ja tapahtumajärjestämisen aktivoimiselle, kaupungin verkkopalveluiden täysimääräinen uudistaminen, Greenreality- ja vetovoimainen yliopistokaupunki -brändien vahvistaminen, Saimaan alueen matkailumarkkinointiyhteistyön täysimääräinen toimeenpano sekä osallisuus- ja vaikuttamisohjelman markkinointi ja täytäntöönpano.

Kansainvälisen toiminnan vastuualueella keskitytään ympäristöalan, kestävän kehityksen, innovaatiotoiminnan ja matkailusektorin verkostoihin Euroopassa, Venäjällä ja Kiinassa. Vuonna 2020 Venäjä-toiminnoissa jatketaan yhteistyötä kaakkoi- sen Suomen kaupunkien kanssa ja selvitetään yhteistyömahdollisuuksia Pietarin toimiston osalta. Kiina-yhteistyössä painopiste on koulutusyhteistyön ja koulutusviennin sekä invest in -yhteyksien kehittämisessä. Euroopassa jatketaan kaupunkien välistä yhteistyötä strategisilla painopistealueilla ja pyritään varmistamaan hankerahoituksen saatavuus.

Talousohjaus tukee strategista ja operatiivista toimintaa ja sen kehittämistä. Keskitetyn talousohjauksen painopisteinä ovat taloussuunnittelu, budjetointi ja raportointi ja niiden kehittäminen niin kaupungin johdon kuin toimialojenkin johtamisen ja toiminnan tueksi. Tehtäväkenttään kuuluvat osana konserniohjausta investointibudjetin suunnittelu ja seuranta sekä rahoituksen hallinta. Vuoden 2020 painopisteinä korostuu keskipitkän ja pitkän aikavälin talouden tasapainoon liittyvien

selvitysten ja laskelmien tekeminen sekä tiedolla johtamista tukevan raportoinnin kehittäminen.

Keskitetyn tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen ja niihin liittyvät hankinnat. ICT-tukipalvelut tuottaa Meidän IT ja Talous Oy. Keskeisimmät painopistealueet vuodelle 2020 ovat strategisten ICT-hankkeiden toimeenpano, jotka painottuvat sisäisen ja ulkoisen viestinnän työvälineiden uudistuksiin. Muita painopistealueita ovat tiedonhallintalain voimaantulon vaatimat toimenpiteet sekä tietoturvaan liittyvät kehitystoimet.

Positiiviselle työllisyyskehitykselle haetaan Lappeenrannassa jatkoa. Eri kohderyhmien työllistymisen edistämiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yritysten, Kaakkois-Suomen TE-toimiston, Eksoten ja Kelan kanssa. Työn painopiste on yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden työllistämiseksi ja nuorisotyöttömyyden pienentämiseksi ja ehkäisemiseksi. Lisäksi panostetaan eri kulttuuritaustoista tulevien opiskelijoiden työllistymisen edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään kaupungin toimialojen ja Eksoten sekä järjestöjen kanssa painotuen kaupungin strategiaan linjauksiin.

Keskitetyn henkilöstöohjauksen tehtävänä on kaupungin yleisestä työnantajapolitiikasta vastaaminen, henkilöstösuunnittelu sekä toimialojen ohjaus henkilöstörakenteita ja palvelussuhteita koskevissa asioissa. Painopisteitä taloussuunnittelukaudella ovat mm. osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointiin panostaminen. Linjauksia on selvitetty laajemmin talousarvion henkilöstöpoliittisessa osassa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Avaintyöntekijöiden rekrytointivaikkeudet saattavat heikentää kasvukykyisten yritysten rekrytointinäkyviä Lappeenrannan talousalueella.

Konsernijohto 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	165	247	7	7	7
Toimintakulut	-2 105	-2 442	-2 175	-2 336	-2 175
Toimintakate	-1 940	-2 195	-2 168	-2 329	-2 168

Tarkastus 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-204	-251	-265	-255	-255
Toimintakate	-204	-251	-265	-255	-255

Konsernipalvelut 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	206	2 307	2 663	2 663	2 663
Toimintakulut	-4 385	-6 659	-7 063	-7 045	-7 045
Toimintakate	-4 179	-4 352	-4 400	-4 382	-4 382

Konsernin yhteiset 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	4 759	7 227	1 957	1 958	2 037
Toimintakulut	-17 655	-19 575	-18 393	-18 260	-18 300
Toimintakate	-12 896	-12 349	-16 436	-16 302	-16 263

YHTEISET PALVELUT YHTEENSÄ 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	5 130	9 781	4 627	4 628	4 707
Toimintakulut	-24 348	-28 928	-27 896	-27 896	-27 775
Toimintakate	-19 219	-19 147	-23 269	-23 268	-23 068
Poistot	-502	-100	-100	-100	-100
Tilikauden tulos	-19 721	-19 247	-23 369	-23 368	-23 168

VARAUKSET 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-1 000	-1 678	-3 849	-5 148
Toimintakate	0	-1 000	-1 678	-3 849	-5 148
Poistot	0	0	0	-30	-796
Tilikauden tulos	0	-1 000	-1 678	-3 879	-5 944

STRATEGINEN RAHOITUS 1000 €					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	399	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 054	-4 745	-2 750	-2 750	0
Toimintakate	-655	-4 745	-2 750	-2 750	0

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Yhteiset palvelut		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit		
Sairaspoissaolojen vähentyminen Hankintojen YVA		Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat 2017 2021 2033 52,3 % 55 % 60 %			Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 2021 2033 28 700 30 000 32 000			Henkilöstötyytyväisyys 2017 2021 2033 3,69 3,85 4			Lainat/asukas 2017 2021 2033 7 146 8 500 7 500		
2021 2033 2021 2033 10 9 75 % 100 %		Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2021 2033 2,9 3,5 4			Yritysimagon parantuminen 2017 2021 2033 29 14 7			Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 2021 2033 x -50 % -75 %			Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 2021 2033 x -50 % -75 %		
10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö		Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin Asiakastytyväisyyskysely			Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä			Työ sujuu, uutta kokeillaan Henkilöstökyselyn tulokset			Hyvä työkyky Sairaspoissaolojen kustannukset		
11. Hankinnat kuntoon		Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa Asiakastytyväisyys			Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)			Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua Ohjosten väheneminen			Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa Kannustinmalli tilaajayksiköille		
12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen		Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon 40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen			Kuntatyön näkyväksi tekeminen Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa			Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys paranee			Osallistavan budjetoinnin käyttö Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin		

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden palvelujen paras tae. Henkilöstö on avainasemassa myös strategisten tavoitteiden toteuttamisessa. Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatitasoilla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
10.1. Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely: Kysely suunnitellaan vuoden 2019 aikana. Kysely sisältää myös kehitystä kuvaavat numeeriset mittarit.	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Uusi henkilöstöetuus- ja palkitsemisjärjestelmä otetaan käyttöön. Päivitetty Lappeenranta-sopimus maastoutetaan toimialoille.
10.2. Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka	Virka- ja työtehtävien hakevien määrä/tehtävä: Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin saadaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.	100 % > 100 % > 100 % 6/2019: 99 %	Uusi perehdyttämisyjärjestelmä otetaan käyttöön. Kaupungin työnantajakuvaan liittyvä markkinointimateriaali päivitetään.
10.3. Työ sujuu, uutta kokeillaan	Henkilöstökyselyn tulokset: Henkilöstökyselyn yleisarvosana	3,8 > 3,85 > 3,85 6/2019: 3,63	Osaamisen kehittämisen tueksi otetaan käyttöön Personecin OSS-ominaisuus, jolla voidaan hallinnoida koulutuksia ja kehittämiskeskusteluja. HR-kiihdytyskaistat avataan.
10.4. Hyvä työkyky	Sairauspoissaolojen kustannukset: Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden pienenee tehtyjen toimenpiteiden seurauksena	12 > 12 > 12 6/2019: 12,9	Työterveyshuoltopalvelut kilpailutetaan. Työkyvyttömyyskustannusten hallintaa varten käynnistetään erillinen hanke.

11. Hankinnat kuntoon

Maakunnan kuntasektorin toimijoiden ulkopuolisilta suoritettavat hankinnat vuonna 2014 olivat n. 340 miljoonaa euroa, johon sisältyvät Lappeenrannan kaupunkikonsernin ulkopuolisilta suoritettavat hankinnat n. 160 miljoonaa euroa. Hankintojen hyvällä suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa nopeastikin asiakaspalvelun laatuun, kustannustehokkuuteen ja paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuuksiin. Hankintojen erillisohjelma tuo lisäresursseja Lappeenrannan kaupungin toimialojen sekä maakunnan hankintojen suunnitteluun, jossa huomioidaan asiakastarpeet, elinkaarikustannukset sekä hankinnan yritysvaikuttavuutta yli organisaatorajojen. Hankintaprosessit ja kehityskohteet linjataan vuonna 2017 laadittavassa hankintastrategiassa.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
11.1. Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa.	Asiakastytytyväisyys: Hankintojen suunnittelu vaiheessa arvioidaan ympäristö- ja työllistämisaikutukset	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Kehitetään mitattavia suureita sekä tekniikka mikä vaikuttavuus hankinnoilla on ympäristö- ja työllisyysvaikuttavuuteen joilla pystytään seuraamaan ja lisäämään vaikuttavuutta.
11.2. Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus kasvaa.	Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5 % (2019).	8 > 10 > 20 6/2019: 16	HEH-hankeen tulokset tuodaan osaksi käytäntöä. Aikainen hankintojen suunnittelu mahdollistaa innovatiivisten hankintojen sekä maakunnallisten hankintojen kasvua.
11.3. Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua	Ohiostojen väheneminen: EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnitteluvaiheessa vaikuttavuusarviointi.	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Kehitetään mitattavia suureita sekä tekniikka ja otetaan käyttöön miten hankintojen vaikuttavuutta mitataan
11.4. Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa	Kannustinmalli tilaajayksiköille: Hankintasopimuksien hallintajärjestelmä on otettu käyttöön ja se on integroitu kilpailutus- ja arkistojärjestelmään.	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Sopimushallintajärjestelmä on käytössä ja järjestelmää kehitetään sekä sopimushallintaa mikä vähentää ohiostoja.

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Ohjelman tarkoituksena on parantaa kaupungin mainetta ja tuoda toimintaan välineitä, joilla pystytään nopeasti kartoittamaan kuntalaisten näkemykset ja huomioidaan ne päätöksenteossa. Ohjelmassa on tarkoitus tehdä paljon pieniä parannuksia ja jakaa onnistumisen kokemuksia. Digitaalista osallistumista ja vaikuttamista omaan elinympäristöön kokeillaan valituille kohderyhmille ja palveluille. Investoinneissa kokeillaan toimintamallia, jossa asukkaat voivat vahvasti osallistua yhteisen infran suunnitteluun.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
12.1. Asukkaiden osallistuminen päätöksen-tekoon	40 % asukkaista joihin palvelu kohdistuu, ovat osallistuneet sen kehittämiseen: Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatimiseen osallistuneiden määrä.	- 6/2019: 0	Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman täytäntöönpano
12.2. Kuntatyön näkyväksi tekeminen	Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa: Lappeenranta FB-sivujen viestit (myönteiset 80, kielteiset 20) erikseen määriteltynä esimerkikikautena.	- 6/2019: 0	Kaupungin verkkopalveluiden kokonaisuudistuksen toteutus. Brändimarkkinointikampanjan aloittaminen LUTin kanssa. Kuntatyö tutuksi -kampanja aloitetaan ja otetaan osaksi viestinnän prosesseja.
12.3. Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee	Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön työtyytyväisyys paranee: Henkilöstökyselyn tulokset/ voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin	3,8 > 4,0 > 4,0 6/2019: 3,71	Palvelumuotoilua hyödynnetään erikseen määritellyissä pilottipalveluissa.
12.4. Osallistavan budjetoinnin käyttö	Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20% parempi kuin verrokki	- 6/2019: etenee suunnitellusti	Osallistavan budjetoinnin malli määritellään osana osallisuus- ja vaikuttamisohjelmaa.

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Toimiala luo perustaa lappeenrantalaiselle hyvinvoinnille, sivistykselle, elinvoimalle ja uudistumiselle.

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten palveluiden laadukas toteuttaminen luo hyvinvointia lapsille, nuorille ja perheille sekä antaa valmiuksia toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä sekä kehittää ratkaisuja tulevaisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatustakiin, varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin sekä lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet voivat hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityisellä perhepäivähoitajalla. Toiminta on kaupungin valvomaa ja tukemaa. Yksityiseen päiväkotiin voi saada palvelusetelin. Yksityiseen perhepäivähoitoon saa yksityisen hoidon tukea. Kunnallisen ja kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella oleville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen on tarjolla avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Perusopetus

Kunnan velvollisuutena on järjestää perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti. Opetuksen tavoitteet ja sisältö on määritelty lain ja asetuksen lisäksi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, joka on velvoittava normi.

Lappeenrannan kaupungissa on vuoden 2020 alussa 18 peruskoulua, joista 13 on 1-6-luokkien kouluja ja viisi yhtenäistä peruskoulua. Erityisopetus järjestetään yleisopetuksen yhteydessä ja kaupungissa ei toimi erityiskouluja.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus järjestetään lukiolain ja lukioasetuksen mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön antaman järjestämisluvan mukaisesti. Lukiokoulutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät valtakunnallisen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja.

Lappeenrannan kaupunki ylläpitää talousarviokauden alkaessa kahta lukiota. Aikuislukion toiminta on lopetettu syksystä 2018 alkaen siten, että uusia opiskelijoita ei oteta enää suorittamaan lukiotutkintoa. Lappeenrannassa annetaan myös IB-koulutusta Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Etelä-Karjalan IB-lukiolle on myönnetty uusi järjestämislupa 1.8.2018 alkaen. Lappeenrannan kaupungin lukioissa on opiskelijoita myös muista kunnista.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea yhteisöllisyyttä, nuoren kasvua, nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö on nuoren vapaa-ajalla tapahtuvaa ja nuoren vapaaehtoisuuteen perustuvaa kasvatustyötä. Nuoriksi määritellään alle 29 -vuotiaat kuntalaiset. Nuorisotoimessa toteutetaan yhteiskunnallista, yhteisöllistä, kohdennettua ja kulttuurista nuorisotyötä. Yhteiskunnalliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisopolitiikka, avustukset ja järjestöyhteistyö. Yhteisölliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisotilatyö, koulunuorisotyö sekä osallisuustoiminta, esimerkiksi nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat ohjaamo, pienryhmätyö sekä etsivä nuorisotyö. Kulttuurinen nuorisotyö on toimintaluonnetta, johon sisältyvät koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetuksen koordinaatio, matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistäminen ja Lasten kulttuurikeskus Metku, joka vastaa taide- ja kulttuurikasvatuksen tasa-arvoisen saavutettavuuden edistämisestä, varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen kulttuurikasvatustahjoista, sekä lapsille ja nuorille suunnatusta taidelaitosyhteistyöstä. Metku

on verkostomaisesti toimiva lastenkulttuurikeskus, jota hallinnoi Lappeenranta, ja jonka toiminta-alueena ovat kaikki alueen yhdeksän kuntaa.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Lappeenrannan kaupunginkirjasto on hyvinvointipalveluja antava, uudistuva koko kansan käyttämä yhteiskunnan toimija, joka välittää sekä paikallista että kansainvälistä kulttuuria ja tietoa. Lappeenrannan kaupunginkirjasto vastaa edelleen maakuntakirjastostatuksen poistuttuakin Etelä-Karjalan Heili-kirjastojen toiminnasta ja kehittämisestä sekä arvokkaasta Carelica-kokoelmasta ja sen kartuttamisesta.

Lappeenrannan museot yhteiskunnan muistiorganisaationa keräävät, tallentavat, säilyttävät, tutkivat ja esittelevät toiminta-alueensa ja -alansa taidetta ja kulttuuriperintöä tuottaen asiakkaalle tietoa ja elämyksiä. Lappeenrannan museoilla on uudistetun museolain mukaisesti alueellinen toimintakenttä (1.1.2020 alkaen). Alueellisena vastuumuseona tehtäväkenttä laajentuu koskemaan yhä vahvemmin kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain viranomaistehtäviä ja alan kehitystä kokonaisuudessaan. Alueellisiin tehtäviin kuuluu tallentaa, säilyttää ja tehdä tunnetuksi Lappeenrantaan, Etelä-Karjalaan ja luovutettuun Karjalaan sekä taiteen osalta myös Kymenlaaksoon liittyvää oman toimialansa aineistoa sekä tukea alueen muiden museoiden toimintaa ja kehittymistä.

Lappeenrannan kaupunginorkesterin tehtävä maamme pienimpänä ammattisinfoniaorkesterina on tarjota korkeatasoisia klassisen ja viihdemusiikin orkesterikonsertteja pääasiassa lappeenrantalaisille, mutta myös vetovoimatekijänä muille Etelä-Karjalan maakunnan sekä Saimaan lähialueiden asukkaille orkesterin toimissa maakunnan ja Saimaan alueen musiikin ammatillisena vetovoimatekijänä. Orkesterin ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon monipuolisesti erilaiset kohdeyleisöt. Orkesteri levyttää säännöllisesti ja konsertoi kutsuttuna musiikkilähettiläänä myös ulkomailla.

Lappeenrannan kaupunginteatteri on Etelä-Karjalan johtava ammattiteatteri, jossa tuotannot ovat monipuolisia ja kiinnostavia eri kohderyhmille. Teatterissa on korkea ammattitaito, osaaminen laadukasta ja työn toteutus korkeatasoista. Teatterissamme arvostetaan yhdessä tekemistä; jokaisen panostus ja oma erikoisosaa-

minen ovat yhtä tärkeitä. Tavoitteena on tuottaa teatteriesityksiä, jotka kiinnostavat yleisöä, viihdyttävät, luovat taide-elämyksiä ja tarjoavat tekijöilleen taiteellisen haasteen. Monipuolista ohjelmistoa täydennetään vierailevilla esityksillä.

Kulttuuritoimi tukee paikallista kulttuurityötä jakamalla avustuksia ja tukemalla kesäteatterialueen toimintaa sekä taiteilijajaloja ja galleriatoimintaa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi järjestää liikunnan ohjausta, huolehtii liikuntapaikkojen käytöstä sekä niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Liikunnanohjauksen päätavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien asukkaiden liikuntaa, järjestää asukkaille terveyttä edistävää liikuntaa ja edistää asukkaiden liikunnallista elämäntapaa erityisryhmät huomioiden. Liikuntatoimi tarjoaa kaupunkilaisille sekä kaupungissa toimiville järjestöille liikuntamahdollisuuksia rakennuttamalla, varustamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä jakamalla niiden käyttövuoroja.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten palveluiden palveluverkkoa tarkastellaan väestökehityksen mukaisesti. Vuoden 2020 aikana useita päiväkotiryhmiä ja kouluja toimii väistötiloissa uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeiden, mutta myös sisäilmapulmien vuoksi. Sisäilmapulmien vuoksi tehtävät väistöt aiheuttavat toimialalle ylimääräisiä kustannuksia sekä palveluyksiköissä runsaasti ylimääräistä työtä. Uusien koulurakennusten suunnittelu sekä henkilöstön asiantuntemuksen käyttö suunnittelutyössä vaatii opetukseen ja lasten kanssa tehtävään työhön tarkoitettujen resurssien osittaista kohdentamista suunnittelu- ja valmistelutyöhön.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana muuta kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Syksyllä 2020 astuu voimaan varhaiskasvatustlain muutos, joka suo kaikille lapsille oikeuden täysipäiväiseen kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus nou-

dattaa Opetushallituksen määräykseen pohjaavaa Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Lakiin perustuen jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on syksyllä 2018 antanut perusteet ja suositukset varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista. Arviointi ja sen kehittäminen on yksi varhaiskasvatuksen lakisääteinen tehtävä.

Tavoitteena on toimintakulttuurin kehittäminen lasten psyykkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia tukevaksi, liikunnallisen elämäntavan omaksuminen, lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistaminen sekä palvelujen kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Tavoitteena on varmistaa toimintakulttuuria, joka aiempaa paremmin tukee paitsi lasten myös henkilöstön psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä tarjoaa ratkaisukeskeisiä onnistumisen kokemuksia. Ihmeelliset vuodet-ryhmänhallintamenetelmää otetaan käyttöön koulutuksen käyneiden tuella. PedaSens-jatkohankkeen avulla vahvistetaan opetus- ja kasvatushenkilöstön pedagogista sensitiivisyyttä. Hankkeen tavoitteena on, varhaiskasvattajien lisääntyneen pedagogisen sensitiivisyyden seurauksena, lasten itsesäätelytaitojen vahvistuminen, mikä puolestaan lisää lasten sosiaalista hyvinvointia ja oppimista sekä lasten perheiden hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen opettajille järjestetään edelleen ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja -koulutusta. Tavoitteena on resurssien puitteissa järjestää ratkaisukeskeisyys-koulutusta vuorollaan kaikille varhaiskasvattajille. Syksyllä 2019 käynnistyi ns. Varma-tiimin (varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimi) toiminta tukemaan lasten psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tiimiin palkattiin määräaikaisiin työsuhteisiin psykologi, kuraattori ja toimintaterapeutti. Lisäksi tiimiin kuuluu sairaanhoitaja, jonka työpanos ostetaan Eksotelta.

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Harrastustoiminnan virittämiseksi lapsille tarjotaan mahdollisuus erilaisiin toimintaryhmiin ja kerhotoimintaan myös yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lapsille tarjotaan tilaisuuksia taide- ja tiedepainotteiseen toimintaan sekä kielirikasteiseen opetukseen. Liikunnallisen elämäntavan synnyttämiseksi on tehty työtä hankerahoituksella. Tutkimusten mukaan liikuntaharrastukset tukevat paitsi lasten hyvinvointia myös edistävät monien kognitiivisten taitojen omaksumista.

Perheliikunta-hanke on aktivoitunut pikkulapsiperheitä liikkumaan. Hankkeessa on tehty yhteistyötä liikuntajärjestöjen sekä sosiaali- ja terveyden huollon oppilaitosten kanssa. Onnistuminen on edellyttänyt liikunta-alan koulutuksen saaneen koordinaattorin työpanosta. Jotta voitaisiin varmistaa toiminnan pitkäjänteinen, systemaattinen ja tavoitteellinen kehittäminen, on tarpeen vakinaistaa koordinaattorin tehtävä osaksi liikuntatoimen kokonaisuutta kuitenkin niin, että tehtäväkenttä sijoittuu varhaiskasvatuksen vastuualueelle. LEAP (Language Enrichment Advance Program; Hyppy) -hankkeen avulla tuetaan kielitietoisuuden kasvua sekä kansainvälisyyskasvatusta. Hankkeessa hyödynnetään 5-vuotiaiden lasten kielellisen herkkyyksikauden mahdollisuuksia. Tarkoituksena on myös tuottaa opetusmateriaalia kielisuihkutoiminnan laajentamiseen alueille, mutta materiaalien lisäksi tarvitaan myös henkilöstön täydennyskoulutusta.

Muita avustusrahoihin käynnissä olevia kehittämishankkeita ovat tasa-arvohanke sekä Junior University esiopetuksessa. Alle esiopetusikäisten hankkeita ovat Positiivisen diskriminaation edistäminen, Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen sekä Luontoaskel hyvinvointiin. Lappeenranta hakee jatkossakin hankerahoitusta varhaiskasvatuksen kehittämiseen, mm. tasa-arvohankkeeseen, liikunnalliseen elämäntapaan ja oppimisympäristöjen kehittämiseen. Kevätkaudella 2020 kehittämisen kohteena on myös arviointi, johon Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on antanut perusteet ja suositukset. Lasten ja huoltajien osallisuutta edistetään lasten ja huoltajien alueraatien pilotoinnissa.

Perheiden valinnanmahdollisuuden toteuttamiseksi käytössä on palveluseteli. Palveluseteli mahdollistaa yksityisten päiväkotien tuottaman varhaiskasvatuspalveluiden käytön entistä joustavammin ja vähäisellä hallintotyöllä.

Lapsimäärän ennustetun pienemisen johdosta tulee kaikissa päiväkotihankkeissa harkita mahdollisuus toteuttaa palvelutarjontaa lisäämällä yksityisten päiväkotien käyttöä nykyisen lasten ja nuorten lautakunnan päättämän prosenttiperusteisen rajan sitä estämättä silloin, kun se on kaupungin kannalta paras vaihtoehto hintalaatusuhde huomioiden.

Varhaiskasvatustalakea on esitetty muutettavaksi vuonna 2020 niin, että kaikilla lapsilla tulee 1.8.2020 olemaan oikeus täysiaikaiseen kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Syksyn 2019 perusteella noin 100 lapsen varhaiskasvatuksen järjestäminen aiheuttaa tarpeen perustaa uusia määräaikaista lapsiryhmiä mm. Lauritsalaan sekä ohjata asiakkaita aiempaa aktiivisemmin yksityisen palvelun piiriin.

Maan hallitus on asettanut tavoitteeksi varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisen. Tavoitteeksi on asetettu, että vuoteen 2020 mennessä vähintään 95 prosenttia nelivuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä lapsista on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä. Mikäli tavoite toteutuu, lisääntyy varhaiskasvatuksen kysyntä arviolta 100 lapsella. Mikäli talous kasvaa ja työllisyys kehittyy myönteisesti, voivat ne lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää. Ikäluokkien koko vaikuttaa tarvittavien varhaiskasvatuspaikkojen määrään. Sekä valtakunnallisesti että paikallisesti vuonna 2018 ja 2019 syntyneiden ikäluokat ovat selvästi pienempiä aiempiin vuosiin verrattuna. Mikäli tulevat ikäluokat ovat yhtä pieniä, tulee se puolestaan näkymään kysynnän vähenemisenä.

Varhaiskasvatuksen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana ja on suurimmillaan keväisin. Keväisin varhaiskasvatuksessa on ollut noin 100 lasta enemmän kuin syksyisin. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun voidaan vastata lisäämällä määräraikaista henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla nykyistä enemmän palveluja. Etenkin keskustan alueella varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiselle on tarvetta toimintakauden aikana.

Useita varhaiskasvatuksen lapsiryhmiä toimii väliaikaistiloissa. Mikäli lapsimäärä vähenee, osasta väliaikaistiloista voidaan luopua. Snellmanin päiväkodin korvaavan keskustan pohjoisosaan sijoittuvan uuden päiväkodin tarve on kuitenkin olemassa ikäluokkien pienenemisestä huolimatta. Rakentaminen on tarkoitus käynnistää vuoden 2020 aikana.

Vuoden 2020 aikana on tarkoituksena perustaa 1 luontoryhmä, joka toimii luonnon keskelle rakennettavassa kota-rakennuksessa. Luontoryhmän toiminta vahvistaa lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja oppimisedellytyksiä. Luontosuhde, luonto-osaaminen ja luonnon tuntemus lisääntyy ja samalla fyysinen kunto ja motoriset taidot kehittyvät.

Toimintaympäristössä on lähivuosina paljon varhaiskasvatuksen kysyntään vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Koska odotettavissa on sekä kysyntää lisääviä että vähentäviä muutoksia, tässä vaiheessa on erittäin vaikea arvioida vuosille 2020–2021 annetun talousarvioraamin riittävyttä. Tilannetta on tarkasteltava edelleen vuosittain.

Perusopetus

Perusopetuksen toimintaa ohjaa vuonna 2016 käyttöön otettu opetussuunnitelma, joka on käytössä syksystä 2019 alkaen kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Lappeenrannan kaupungin strategia, perusopetuksen strateginen toimintasuunnitelma sekä koulutuspoliittinen ohjelma ohjaavat opetussuunnitelman antamissa raameissa toiminnan kehittämistä.

Strategian keskeisenä tavoitteena on oppilaiden hyvinvointi. Hyvinvointi koostuu fyysisestä, psyykkisestä sekä sosiaalisesta hyvinvoinnista. Perustoiminnan lisäksi valtakunnallisilla hankkeilla sekä kaupungin strategiarahoituksella toteutetaan hyvinvoinnin lisäämiseen tähtäviä toimia. Esimerkiksi koulutuksellista tasa-arvoa edistävien hankkeiden rahoituksella on palkattu psykiatrisia sairaanhoitajia tukemaan alkuopetuksen oppilaita ja heidän perheitään, koulutetaan koulujen henkilökuntaa kohtaamaan paremmin lasta, pienennetään ryhmäkokoja ja mahdollistetaan yhteisopettajuutta. Hankekaudet jatkuvat pääosin lukuvuosittain ja rahoitus on turvattu tällä hetkellä lukuvuoden 2019–2020 loppuun. Strategiarahoituksella mahdollistetaan yhdessä Eksoten kanssa länsialueen kouluilla Icehearts-joukkue-toiminta, jossa varhaisella puuttumisella sekä vahvalla yksilökohtaisella monivuotisella tuella autetaan syrjäytymisvaarassa olevia lapsia tukemalla heidän koulunkäyntiä ja vapaa-aikaa. Oppimisen tuen järjestämistä ja koulujen toimintakulttuuria kehitetään lähikouluperiaatteen mukaisesti. Tukena ovat strategia- ja hankerahoituksella toteutettava Kaikille sopiva koulu -hanke sekä siihen kytkeytyvä kansainvälinen tutkimushanke. Fyysisen hyvinvoinnin parantamiseksi jokaisella alueella työskentelee koululiikunnanohjaaja, jotka lisäävät koulupäivän toiminnallistamista sekä välituntien ja iltapäivien liikunnallisen harrastamisen mahdollisuuksia. Liikuntaneuvontaa antaa myös yhteinen koulufysioterapeutti. Liikuntaharrastuksen viriämisen tueksi koululaisille tarjotaan liikuntadiplomin kautta tukea ja ohjausta monipuolisen liikunnan harrastuksen kokeiluihin ja juurruttamiseen. Kerhotoiminnan hanketuella kaikilla kouluilla järjestetään koulupäivän yhteydessä kerhoja. Nuorisotoimen kanssa yhteistyössä jokaisessa yhtenäiskoulussa mahdollistetaan koulunuorisotyöntekijän tuki koulutyön ohella yläkouluikäisille oppilaille. Rahoitus on turvattu tähän vuoden 2020 loppuun. Kouluissa työskentelevien liikunnanohjaajien ja nuorisotyöntekijöiden osalta arvioidaan keväällä 2020, miten toimintaa pystytään jatkamaan lukuvuonna 2020–2021, mikäli hankerahoitusta ei ole saatavilla.

Perusopetuksessa on tärkeää huolehtia yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta siten, että oppilaan tausta ei vaikuta oppimistuloksiin ja opintopolulla etenemiseen.

Edellä on mainittu useita keinoja, joilla jokaisen lapsen opintopolkua pyritään tukemaan. Tämän lisäksi S2-kielen eli suomi toisena kielenä -opetukseen suunataan kohdennettua, valtionavustuksen mahdollistamaa resurssia. Maahanmuuttajaperheitä tuetaan kokeilemalla Vanhemmat kouluun -mallin toimivuutta Skinnarilan yksikössä ja Voisalmen koulussa. Kokeilussa tuetaan perheiden osallisuutta lasten koulunkäynnissä ja samalla tuetaan heidän suomen kielen ja kulttuurin ymmärrystä.

Oppimistuloksia seurataan Kansallisen arviointikeskuksen (Karvin) valtakunnallisten arviointien kautta ostamalla arviointeja kattamaan mahdollisimman laajasti kaikkia kouluja. Äidinkielen ja matematiikan oppimistuloksia seurataan perusopetuksen aikana erityisopettajien pitämien testien avulla.

Laaja-alainen osaaminen on opetussuunnitelmassa nostettu tulevaisuudessa keskeisesti tarvittavaksi osaamiseksi. Sillä vahvistetaan elinikäisen oppimisen taitoja. Laaja-alaisen osaamisen taitojen harjoittelu on osa kaikkea kouluissa tapahtuvaa oppimista. Sen tavoitteet ovat keskiössä myös kaupunkitasoisesti laajamittaisesti toteutetussa Uniori-toiminnassa. Kaikki 3., 5. ja 8. luokkien oppilaat pääsevät mukaan toimintaan, joka rahoitetaan kehittämisvaiheessa kaupungin strategian sekä Opetushallituksen rahoituksella. Tämän lisäksi kaikki 6. ja 9. luokkalaiset pääsevät mukaan yrittäjyyskasvatuskokonaisuuteen Yrityskylä-toiminnan kautta. Koulujen tieto- ja viestintätekniikan osalta otetaan käyttöön koulutuspoliittisen ohjelman yhteydessä kehitetty laitteiden hankintamalli, joka antaa kouluille tasa-arvoiset mahdollisuudet tieto- ja viestintätekniikan käyttämisessä tasa-arvoistaen tilannetta koulujen välillä. Yhä laajempi tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen kouluissa vaatii henkilöstön koulutuksen lisäksi verkkojen ja ohjelmistojen vahvaa ylläpitoa ja tarvittavaa uudistamista.

Myös henkilöstön osalta hyvinvoinnin ja oppimisen varmistaminen on keskeistä. Perusopetuksen strategisena tavoitteena on edetä kohti tiimioppivaa koulua, joka mahdollistaa tehokkaamman uudistumisen. Tähän kohdistetulla koulutuksella tuetaan opettajien oppimista ja annetaan valmiuksia toteuttaa kouluissa yhteisöllistä, itseorganisoituvaa toimintaa sekä opettajien osaamisen lisääntyessä myös henkilöstön hyvinvointia. Henkilöstökoulutus tiimioppimisessa sekä muissa täydennyskoulutuksissa tapahtuu pääosin hanke- ja strategiarahoituksen turvin.

Lappeenrannan perusopetus on saanut rahoitusta kehitystyöhön useista edelliseen hallitusohjelmaan sisältyvistä kehityshankkeista, joista osa jatkuu vuoden

2020 aikana. Alustavien tietojen mukaan uudessa hallitusohjelmassa kehittämistoimintaa tuetaan edelleen hankerahoituksella. Perusopetuksessa haetaan jatkosakin aktiivisesti kansallista ja kansainvälistä hankerahoitusta. Hanketoiminnan hyödyntäminen edellyttää kaupungilta omavastuuosuuksien varaamista omaan talousarvioon.

Valtioneuvosto on tehnyt perusopetuksen tuntijakouudistuksen syksyllä 2018 tuntijakoasetuksen ja perusopetusasetuksen muutoksella. Ensimmäisen vieraan kielen eli A1-kielen opetus vakiintuu viimeistään vuoden 2020 alusta ensimmäisellä luokalla alkavaksi ja lisää myös toisen vuosiluokan tuntimäärää. A1-kielen vuosiviikkotuntimäärää oppivelvollisten perusopetuksessa lisäntyy 16 vuosiviikkotunnista 18 vuosiviikkotuntiin. Valtioneuvosto on varannut muutokseen tarvittavat määrärahat julkisen talouden suunnitelmaan niin, että muutoksen kustannukset on luvattu korvata kunnille valtionosuuksien kautta vuoden 2020 alusta lähtien. Kaupunkitasolla A1-opetuksen varhentaaminen on muutettu asetuksen mukaiseksi jo lukuvuoden alussa syksyllä 2019.

Lappeenrannan kaupungin ylläpitämien peruskoulujen oppilasmäärä tulee kasvamaan ennusteen mukaan noin 40 oppilaalla syksyllä 2020 verrattuna lukuvuoteen 2019–2020. Kasvu kohdistuu yhtenäiskoulujen yläluokille. Oppilasmäärän kasvu voi aiheuttaa tietyissä kouluissa tarvetta perusopetusryhmien määrän lisäämiseen. Koulurakentaminen ja peruskorjaukset ovat menossa 2020 Joutsenon, Kesämäen, Lauritsalan sekä Korvenkylän kouluissa. Rakennushankkeiden ja sisäilmapulmien takia väistötiloissa toimivat Sammonlahden koulun Skinnarilan toimipiste vuoden 2018 alusta, Kesämäen ja Joutsenon koulut syksystä 2019 ja Korvenkylän koulu vuoden 2020 alusta. Rakennushankkeet etenevät tehtyjen päätösten mukaisesti Joutsenossa, Kesämäessä ja Lauritsalassa. Korvenkylän koulun rakentamisesta tehdään ratkaisut keväällä 2020. Sammontalon suunnittelu laajenee vuonna 2020 koskemaan yhä enemmän koko kouluyhteisöä. Uusien oppimisympäristöjen rakentaminen ja suunnittelu sekä väistöihin siirtyminen vaatii paljon perusopetuksen rehtoreiden ja henkilöstön työpanosta sekä myös suunnittelutyöhön kohdennettavia resursseja.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa opiskellaan 2016 käyttöön otettujen opetussuunnitelmien mukaisesti. Ylioppilaskokeita on uudistettu sen jälkeen siten, että kaikki ylioppilaskokeet suoritetaan sähköisesti. Sähköinen koe mahdollistaa monimediaisen koemateriaalin ja uudenlaisten työvälineiden käytön.

Lappeenrannan lukiokoulutukseen on laadittu vuoden 2018 aikana kaupungin lukiokoulutuksen strateginen kehittämissuunnitelma. Lukiokoulutuksen tavoitteena on olla Suomen paras lukiokoulutus 2022 seuraavilla osa-alueilla: Turvallinen oppimisympäristö, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, kannustava ilmapiiri ja työrauha, laaja-alaiset opinnot, monipuolinen arviointi ja yksilöllinen opintojen ohjaus, motivaatio oppimiseen, opiskelijälähtöisyys ja kokonaisvaltainen hyvinvointi sekä innostava ja monimuotoinen opetus. Opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnilla nähdään olevan merkittävä vaikutus myös oppimistuloksiin. Lukiolaisten hyvinvoinnin tueksi lukuvuonna 2019–2020 lukiot ovat palkanneet Liikkuva opiskelu -hankkeen rahoituksen turvin yhteisen hyvinvointiohjaajan. Tämän lisäksi kaupungin strategiarahoituksen turvin kehitetään lukiolaisten vertaismentorointitoimintaa. Molempien hankkeiden osalta arvioidaan vuonna 2020 toiminnan vakinaistamista omalla rahoituksella, mikäli ulkopuolista hankerahaa ei ole enää jatkossa näihin saatavilla.

Lappeenrannan lukioiden strateginen kehittämissuunnitelma on hyvin suunnassa lukion opetussuunnitelmaudistuksen kanssa. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön syksyllä 2021. Lukiot tulevat työstämään uutta opetussuunnitelmaa vuoden 2020 aikana ja kaupunkikohtaisen opetussuunnitelman on tavoite olla valmis alkukeväästä 2021. Kansallisesti lukiokoulutusta uudistetaan opetussuunnitelman lisäksi vuonna 2018 hyväksytyyn uuden lukio- ja ylioppilastutkintolakiin viitoittamana.

Toiminnallisesti uudet lait antoivat syksystä 2019 alkaen lukiokoulutuksen järjestäjälle uusia velvoitteita. Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, on oikeus saada opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Ohjauksesta vastaa koulutuksen järjestäjä. Tämän lisäksi ylioppilaskokeita voi jatkossa kuka tahansa uusia rajattomasti. Molempien velvoitteiden vaatimia toiminnallisia ja taloudellisia resursseja on vaikea arvioida etukäteen. Tämän lisäksi uusi lukiolaki edellyttää, että lukioissa tarjotaan erityisopettajan tukea opiskelussa. Tämä uudistus Lappeenrannassa on tehty jo aiempina vuosina, joten toiminta ei aiheuta muutoksia resurssinäkökulmasta.

Lukiolain uudistuksen tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden ja -valmiudet antavana koulutusmuotona sekä vahvistaa koulutuksen laatua, oppimistuloksia sekä sujuvoittaa

siirtymistä korkea-asteen opintoihin. Lappeenrannan kaupungin strateginen rahoitus tukee tätä työtä mm. LUT:n kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämisellä Uniori-toiminnan kehittämisen kautta. Tämän toiminnan tuella lukion korkeakoulukoordinaattori tukee toiminnan kehittämistä ja kytkemistä kiinteäksi osaksi lukioiden uutta opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelmatyön yhteydessä selvitetään myös mahdollisuutta hakea lukiokoulutukseen erityistä koulutustehtävää LUMA-aineiden opetukseen perustamalla tiedepainotteinen koulutuslinja. Kaupungin strateginen rahoitus, useat kansalliset ja kansainväliset hankerahoitukset tukevat uudistus- ja kehitystyötä, mutta myös työllistävät lukion opetussuunnitelmaudistuksen lisäksi lukioiden henkilökuntaa hyvin paljon vuonna 2020. Kansallisten valtionavustusten ja kansainvälisten hankkeiden hyödyntäminen jatkossakin edellyttää omavastuuosuuksien varaamista budjettiin.

Lukiossa on mahdollistettu muille kuin päivälukion opiskelijoille ainekohtainen opiskelu, mutta se on ollut erittäin vähäistä. Vuoden 2020 aikana arvioidaan ainekohtaisten opintojen tarpeellisuus ja toimivuus uuden opetussuunnitelman antamissa raameissa ja päätetään sen jatkosta.

IB-koulutusta annetaan Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa. Osa opetuksesta annetaan kuvayhteysopetuksena. Myös IB-koulutuksessa pohditaan yhteistyömuotoja LUT:n kanssa ja osallistutaan kehittämistyöhön.

Nuorisotoimi

Kaupungin strategiassa on vahvasti huomioitu nuorten työllisyyden edistäminen ja strategiarahoitusta on myös suunnattu ohjaamotoiminnan juurruttamiseen, uudistamiseen ja verkostomaiseen toimintaan. Ohjaamon tavoitteena on alle 30-vuotiaiden nuorten aikuisten työllisyyden ja koulutuksen edistämisen sekä yksilöllinen ja kokonaisvaltainen arjen hallinnan tukeminen. Nuorisotoimella on vastuu ohjaamotoiminnan toteuttamisen koordinoinnista. Valtio on kohdentanut TE-toimiston kautta nuorten asiantuntijaresurssia lukuisiin Suomen ohjaamoihin. Lappeenrannan ohjaamossa on jokaisena aukiolopäivänä nuorilla saatavissa työvoimapalveluiden nuorten asiantuntijoita ilman ajanvarausta. Ohjaamon jatkuvan kehittämisen edellytyksenä on tiivis yhteistyö TE-toimiston, Eksoten eri nuorten palvelumuotojen sekä lukuisten nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Tavoitteena on tarjota jatkossakin nuorille matalan kynnyksen palveluohjaukseen erikoistunut yhden luukun paikka, josta nuori saa nopeasti ja joustavasti omiin tarpeisiinsa koh-

distuvaa tukea, neuvontaa ja apua. Toimintaa kehitetään yhdessä muiden toimijoiden ja asiakkaiden kanssa. Ohjaamatoiminnalle myönnetty strategiarahoitus päättyy vuoden 2020 kesäkuussa ja tämän jälkeen toiminta turvataan tarvittaessa toimialan perusrahoituksella.

Vuonna 2020 Lappeenrannassa tarjotaan Opetushallituksen tukemaa koulukerho-toimintaa sekä Olympiakomitean tukemia Lasten Liike -kerhoja lähes jokaisessa ala- ja yläkoulussa koulupäivän aikana tai heti koulupäivän päätyttyä. Liikkuva koulu-hankkeessa jatkaa viisi alueellista liikunnanohjaajaa kevään 2020 ajan. Strategiarahoituksella tarjotaan vuosina 2019–2021 koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä taiteen perusopetuksen järjestäjien toteuttamana TAIDE-kerhoja (kuvataide, sirkus, käsityö ja tanssi).

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Etelä-Karjalan kuntien rahoittama lastenkulttuurikeskus Metku kehittää vuonna 2020 taide- ja kulttuurisisältöisiä menetelmiä ja taidelaitosten yleisötyötä ajankohtaisiin tarpeisiin reagoiden. Vuonna 2020 Metkussa vahvistetaan kuntakohtaisia kulttuurikasvatusohjelmia, jotka ovat osa valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita (2016) ja keväällä 2019 päivitettyä lakia kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Metku koordinoi Suomen kulttuurirahaston valtakunnallista Taidetestaajat-hanketta, joka vie kaikki Suomen 8. luokkalaiset taidelaitoskäynneille keväeseen 2020 asti ja Lappeenrannan strategiaohjelman rahoittamaa Kulttuurisuihkua, joka tutustuttaa kaupungin 3. ja 7. luokkalaiset teatteriin toukokuuhun 2021 asti.

Lappeenranta on ollut Unicefin lapsiystävällinen kunta vuodesta 2015 alkaen. Lapsiystävällinen kunta -koordinaatiota ja kuntalaisten osallisuutta edistämään on palkattu määräaikainen osallisuuskoordinaattori, jonka työtehtävänä on kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen ja löytää uusia vaikuttamismuotoja jo olemassa olevien rakenteellisten vaikuttajaryhmien tueksi sekä saada asukkaiden osallisuuskemuksia näkyviksi. Osallisuuskoordinaattorin toiminta-alueena on koko hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala.

Koulunuorisotyöntekijät toimivat kaupungin strategiarahoituksen turvin 7–9 vuosiluokkien kouluilla vuoden 2020 loppuun asti ja Ammattiopisto Samossa kesään 2021 asti. Koulunuorisotyöntekijöiden tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä, koulu-viihtyvyyttä sekä edistää turvallisuutta ja koulun toimintakulttuurin kehittämistä nuorten tarpeet huomioiden ja nuorten tarpeet huomioivaksi. Samossa koulunuorisotyöntekijän ydintehtävä on ehkäistä opiskelujen negatiivisia keskeyttämisistä sekä myös tukea nuorta arjen hallinnassa.

Kulttuuripalvelut

Kirjasto on toteuttanut omatoimivarustelun kuuteen lähikirjastoon, mikä on mahdollistanut kirjastopalvelujen saatavuuden parantumisen aukioloaikojen laajennuksilla. Henkilökohtaisen palvelun tarve ei kuitenkaan poistu missään kirjaston toimipaikassa, ja siitä huolehditaan myös jatkossa.

Sähköisten kirjastoaineistojen ja -palvelujen tarjonta on tullut perinteisempien aineistojen ja palvelujen rinnalle, ja muutos etenee tulevina vuosina tahdilla, jota on vaikea ennakoida. Kirjasto on aktiivisesti mukana kehityksessä: mediaohjaaja- ja virtuaalikirjastohankkeet sekä uudet e-aineistot, joista esimerkkinä elokuvapalvelu Vidla ja eMagz-lehtipalvelun laajennus etäkäyttöiseksi. Kirjasto on vastannut kansalaisten digituen tarpeisiin vakinaistamalla mediaohjaajan toimen.

Kirjasto toteuttaa uudistuneen lainsäädännön edellyttämää yhteiskunnallista rooliaan asukkaiden yhteisöllisenä harrastamisen, kokoontumisen ja oppimisen paikana tarjoamalla monipuolista matalan kynnyksen tapahtumatoimintaa ja osallistamalla asukkaita palvelujen kehittämiseen. Vuonna 2020 toteutettavalla Etelä-Suomen AVI:n rahoittamalla ”Mist sie haaveksit” -hankkeella osallistetaan asukkaat suunnittelemaan pääkirjaston tulevaisuutta, palveluita ja tiloja.

Kirjaston perinteinen lakisäätäinen tehtävä lukutaidon edistäjänä ei sekään ole vanhentunut, vaan tehtävää toteutetaan monin eri tavoin osana kirjaston vakiintunutta toimintaa, sekä myös hankkeiden ja monipuolisten tapahtumien kautta. Kirjastolla on Etelä-Karjalan Heili-kimpan toiminnan vetovastuu. Kirjastojen välisen aineistokuljetusten toimivuus on koko Heili-kimpan toiminnan kulmakivi.

Museo tuottaa asiakasta lähellä olevia monipuolisia, kehittyviä ja osallistavia museopalveluita. Uuden museolain voimaantuminen ja alueellinen vastuumuseo -nimike tuo uusia tehtäviä museoon. Erikoisesti rakennetun kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain määrittämiä tehtäviä siirtyy alueelle. Alueellisen vastuumuseon toiminnan aloittaminen uusilla vastuilla ja sopimuksilla ministeriön kanssa alkaa (3-vuotiskausi). Uusien tehtävien vakiinnuttaminen alkaa.

Museo hoitaa ja käyttää kokoelmiaan aktiivisesti, toimii asiantuntijana ja vaikuttajana erilaisissa verkostoissa. Näyttelytoiminnassa otetaan huomioon suurta yleisöä kiinnostavat laajemmat aiheet ja paikalliset ja erityisteemat. Lappeenrannan kaupungin ja maakunnan kehitystä maakuntakeskukseksi kuvaava näyttely avautuu.

Yhdessä enemmän -yleisötyöpajojen kautta saatua aineistoa hyödynnetään näytelyissä. Aktiivinen yleisötyö kaikenikäisten kanssa on merkittävä osa toimintaa. Yhteistyötä tehdään muiden museoiden ja taide- ja kulttuurialan organisaatioiden kanssa.

Museo on mukana valtakunnallisissa museoalan kehittämishankkeissa ja kansainvälisessä museotoiminnassa. Toimintakauden aikana kehitetään työhyvinvointia ja museon hyvinvointituotetta. Kymmenen vuoden vuokrasopimuksella saatu kokoelmien säilytystila on väliaikainen ratkaisu. Kulttuurihistoriallisen esineistön puhdistus ja siirtäminen tiloihin on käynnissä ja se vie sekä taloudellisia että työvoimaresursseja toimintakauden aikana. Selvitetään Kaakkois-Suomen yhteisen kokoelmakeskuksen mahdollisuutta.

Valtakunnallisen tunnustuksen saanut kokoelmien avaaminen yleisölle jatkuu kansallisen Finna-portaalin kautta. Samalla edistetään asukkaiden ja yleisöjen omatoimista sähköisten kulttuuriaineistojen löytämistä ja käyttöä. Museotietojärjestelmän uusiminen ja käyttöönotto tapahtuu toimikaudella. Etelä-Karjalan museon pysyvien näyttelyiden purkaminen peruskorjauksen alta ja sisäilmaongelman rakennuksen korjaaminen uutta perusnäyttelyä varten etenee.

Kaupunginorkesterin pitkän tähtäimen tavoite on kehittyä 32 muusikkoa käsittäväksi Saimaa Sinfoniettaksi. Tällä hetkellä on vakiintunut yhteistyö Mikkelin kaupunginorkesterin (12-jäsenisen jousiorkesterin) kanssa, jonka myötä konsertoidaan tällä hetkellä 4-5 kertaa vuodessa rahoituksen mukaisesti molemmissa kaupungeissa sekä mm. Saimaan alueen konserttisaleissa tilauksesta. Saimaa Sinfoniettan kehittämiselle on nyt avautumassa uudenlaisia mahdollisuuksia Lappeenrannan ja Mikkelin orkestereiden yhteisen taiteellisen johtajan/pääkapellimestarin myötä. Valtionosuusjärjestelmän valmisteilla olevat muutokset 2020–2021 voivat vaikuttaa kaupunginorkesterin toimintaan maamme pienimpänä sinfoniaorkesterina sekä Saimaa Sinfoniettan tulevaan toimintaan. Saimaa Sinfoniettan kehittäminen vaatisi tehtyjen selvitysten valossa taloudellisia lisäresursseja. Kaupunginorkesteri tekee vuosittain 50–60 eri konserttiproduktiota pääpainona klassinen orkesterimusiikki. Orkesterin tärkeänä painopistealueena on jo vuosia ollut koululais-, hoivakoti- ja sairaalakonsertoinnit, joita jatketaan säännöllisesti orkesterin koon sallimin mahdollisuuksin (21 vakinaista muusikkoa).

Teatteri hyödyntää uutta sijaintiaan monin tavoin ja pyrkii edelleen saamaan uutuudesta ja sijainnista lisäarvoa toiminnalleen sekä löytämään synergiaa kauppakeskuksen muiden toimijoiden kanssa. Teatterissa toteutetaan kullissierroksia,

järjestetään avoimia harjoituksia ja keskustelutilaisuuksia. Yleisötyötä ja osallistamista pyritään mahdollisuuksien mukaan kehittämään. Tilojen ulosvuokrauksella tavoitellaan erityisesti kokous- ja seminaarijärjestäjiä, mutta myös muunlaisia tapahtumia. Näyttämötoiminnan keskeiset tavoitteet ovat korkea taiteellinen taso, omaleimaisuus ja tarjonnan monipuolisuus. Vuodessa tuotetaan yhteensä 4–10 ensi-iltaa suurelle ja pienelle näyttämölle. Ohjelmistossa pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman kattavasti eri ikäryhmät sekä myös eri tyylit: kotimainen ja ulkomainen draama, klassikot ja uudet näytelmät, musiikkiteatteri, komedia, lapsille ja nuorille suunnattu teatteri jne. Yhteistyötä tehdään kaupungissa toimivien alan organisaatioiden/järjestöjen ja oppilaitosten kanssa, mm. Lappeenrannan Lyseon lukion kanssa yhteistyössä pyritään tuottamaan nuorisomusikaali. Myynnin tueksi on rakennettu erilaisia tuotepaketteja ja kampanjoita, jotka innostavat ja helpottavat katsojaa hänen ostaessaan pääsylippuja teatteriin.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tulevia vuosia ohjaa vuonna 2019 valmistunut Myö liikuttaa – Lappeenrannan liikkumishohjelma 2025. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten liikkumista. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä eri hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tietoisuutta liikkumisen edistämisen toimenpiteistä sekä lisäämällä eri sidosryhmien välistä yhteistyötä. Ohjelman puitteissa tarkastellaan myös liikuntatoimen sisäisiä toimenkuvia ja vastuualueita sekä rakennetaan toimiva yhteistyömalli kaupungin ja urheiluseurojen välille.

Liikunnanohjauksen resursseja on viime vuosina lisätty muokkaamalla työntekijöiden työkuvia. Järjestelyillä on saavutettu hyviä tuloksia mm. henkilökohtaisessa liikuntaneuvonnassa.

Valtuustokauden yhtenä painopistealueena liikunnanohjauksessa on lasten ja nuorten liikkumisen lisääminen sekä aktivoiminen mm. Liikkuva Koulu -toiminnan avulla. Toisena painopisteenä on liikuntaneuvonnan laajentaminen koskemaan myös seniori-ikäisiä ja lappeenrantalaisia lapsiperheitä.

Liikuntapaikkojen sähköiset verkkopalvelut, liikuntaryhmien ilmoittautumisjärjestelmä, kunnossapidon avoin sähköinen informaatio, itsepalveluautomaatit, tilavausjärjestelmän ja sähköisen kulunvalvonnan uudistaminen entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi on tärkeä liikuntatoimen kehittämistavoite lähivuosina. Tämä on tärkeää myös kaupungin tapahtumatöiminnan kehittämisen kannalta.

Liikuntapaikkojen kunnossapito muodostaa merkittävimmän osan liikuntatoimen vuotuisista kokonaismenoista. Kunnossapidon osalta sen organisointia, johtamisjärjestelmää sekä toimintatapoja kehitetään järjestelmällisesti.

Liikuntapaikkarakentamisessa ulkoliikunta-alueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakentaminen on keskitetty liikuntatoimeen. Talonrakennushankkeissa liikuntatoimi on käyttäjien edustajana valmistelemaan isoja talonrakennushankkeita lähivuosina. Lpr:n keilahalli-urheilutalon perusparannus valmistuu vuoden 2019 aikana.

Kisapuiston pääjäähallin korvaavan uuden monitoimijäähallin sekä sisäharjoitteluhallin päätökset ovat valmistelussa. Liikuntatoimen näkemyksen mukaan mm. yleisurheilun talviaikaisiin lajiharjoitteluolosuhteisiin sisätiloissa tulisi saada aikaan parannus lähitulevaisuudessa, lisäksi hallin tilojen tulisi palvella mahdollisimman hyvin myös muita liikuntalajeja. Länsialueen palveluratkaisuissa ja isoissa kouluhankkeissa liikuntasaliratkaisut on tehtävä niin, että myös salibandy ja muu iltapäivien tilatarve huomioidaan.

Ulkoliikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita on paljon. Ulkoilureittejä perusparannetaan edelleen sekä panostetaan edelleen matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkoihin.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella toimialan käytössä olevissa toimitiloissa tehdään merkittäviä peruskorjauksia ja uudistilojen rakentamista. Tilatehokkuutta tavoitellaan suunnittelemalla tilat mahdollisimman tehokkaiksi, toimiviksi ja muunneltaviksi. Lisäksi tarvitaan toimia olemassa olevien tilojen vähentämiseksi. Nämä ovat tarpeen, jotta tulevana vuosina käyttömäärärahat riittävät toimintaan sekä toimitilakustannuksiin. Tilojen vähentämisessä liian nopea ja asiakasmääriä huomioimaton aikataulu aiheuttaa laaturiskejä. Jos rakentamishankkeet viivästyvät, aiheutuu lisäkustannuksia, pulmia palveluissa sekä usein myös uusia väistötilat tarpeita.

Toinen koko toimialaa koskeva riski on valtion hankerahoituksen päättyminen tai väheneminen. Lähes kaikki kehittämistyö toimialalla on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön tai aluehallintoviraston myöntämien hankerahoitusten varassa. Mikäli hankerahoitusta ei saada, heikentää se olennaisesti uudistumista.

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Keskeisimmät riskit liittyvät varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyteen ja alueelliseen kohtaamiseen. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, työllisyyden kehitys, lainsäädännölliset muutokset ja opetus- ja kulttuuriministeriön varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017–2030 voivat lisätä varhaiskasvatuksen kysyntää, jolloin nykyinen toimintakapasiteetti ja talousarvioraami vuosille 2020–2021 eivät tule enää riittämään. Toisaalta ikäluokkien pieneneminen voi vähentää kysyntää ja tasapainottaa tilannetta. Toimiala pyrkii vaikuttamaan riskin toteutumiseen ennakoimalla ja varautumalla kysynnän muutoksiin.

Joidenkin käytössä olevien rakennusten kunto muodostuu edelleen riskitekijäksi. Eri syistä johtuvat tilapäisjärjestelyt paitsi kuormittavat henkilökuntaa ja huoltajia, tuottavat lisäkustannuksia. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa. Myös vireillä olevien rakennushankkeiden aikataulujen mahdollinen viivästyminen voi muodostua riskitekijäksi ja aiheuttaa tarvetta väliaikaisille tiloille. Väliaikaiset järjestelyt kuormittavat varhaiskasvatuksen henkilöstöä ja heidän perheitään sekä lisää merkittävästi päiväkodinjohtajien työmäärää. Väliaikaiset tilat sopivat vain tyydyttävästi varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Henkilöstön ikääntyminen lisää sijaisen tarvetta.

Vaikka varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoiden sisäänottomäärää yliopistoihin on lisätty, koulutetaan heitä edelleen eläkepoistumaan nähden liian vähän. Riskinä onkin esiopetuskelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus. Opetus- ja kulttuuriministeriö on uudistanut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia osana uutta varhaiskasvatuslakia.

Vanhempien valintamahdollisuus voi johtaa tarpeeseen sopeuttaa omaa toimintaa. Sopeuttaminen on mahdollista tehdä luonnollista poistumaa hyödyntäen.

Perusopetus

Keskeisimmät riskit liittyvät käytettävissä olevien rakennusten kuntoon ja usean ison peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeen samanaikaiseen toteutukseen. Riskinä on sisäilmaongelmien paheneminen niin nopeasti, että suunnitellut väistötiloihin siirtymisen aikataulut eivät ole riittävän nopeita. Mahdollisena riskinä ovat väistötilojen kunto ja väistöjen oppimisympäristöjen vajavaiset mahdollisuudet. Lisäksi riskinä ovat rakentamishankkeiden viivästymiset, jotka pidentävät väliaikaisten järjestelyjen aikaa. Väliaikaiset järjestelyt kuormittavat koulujen henkilöstöä sekä oppilaita ja heidän perheitään sekä lisäävät merkittävästi rehtoreiden työ määrää.

Sisäilmaongelmakohteiden työntekijöiden herkistyminen, työkyvyn aleneminen tai menetys ja oppilaiden herkistyminen ongelmakohteissa, voivat johtaa tilanteeseen, jossa sopivia korvaavia tiloja heille on erittäin vaikea löytää. Sisäilmasta ja väistöihin liittyvistä suurista muutoksista johtuvien sairauslomien lisääntyminen on myös tunnistettu riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä LATO Oy:n kanssa. Lisäksi henkilöstön kokonaishyvinnön tukemiseen tulee panostaa entistä paremmin. Voimavarat joudutaan suuntaamaan perustoimintojen turvaamiseen.

Kun tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä laitteiston uusimiseen mallia, jolla varmistetaan ajantasaiset laitteistot kaikille. Tämän lisäksi yhteistyötä Meita Oy:n kanssa on edelleen tiivistettävä.

Riskikartoituksen yhteydessä on tullut esille, että koulujen lähialueen liikennejärjestelyt aiheuttavat riskin oppilaille muun muassa huoltajien saattoliikenteen vuoksi. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan kanssa.

Perusopetuksen kehittäminen tapahtuu lähes kokonaan hankerahoitteisesti, jolloin omarahoituksen varaaminen talousarvioon sekä resursointi hankehallinnon toteuttamiseen on tärkeää. Tämä on talouden tiukentuessa vaikeaa ja aiheuttaa riskin kehittämistyöhön suunnattujen voimavarojen ja resurssien vähenemiseen sekä vaaran, että hankkeiden toteutus epäonnistuu. Toimiala voi vaikuttaa riskiin

varmistamalla, että hankehallinnon osuus huomioitu riittävässä määrin hankkeiden toteutuksessa sekä tekemällä yhä kiinteämpää yhteistyötä konsernihallinnon kanssa hankkeiden hallinnon osalta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa laaditaan vuoden 2020 aikana uutta opetussuunnitelmaa, tämä vaatii henkilökunnalta paljon työtä ja toiminnan kehittämistä. Muutoksen vauhti ja suuruus voi aiheuttaa riskin henkilökunnan osalta työssä jaksamisessa. Toimiala voi vaikuttaa riskiin suuntaamalla riittävästi koulutusta sekä työaikaa muutoksen toteuttamiseen.

Kun tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään merkittävässä määrin oppimisen välineenä, on tietotekniikan toimimattomuus aikaisempaa suurempi riski. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä laitteiston uusimiseen mallia, jolla varmistetaan ajantasaiset laitteistot kaikille. Tämän lisäksi yhteistyötä Meita Oy:n kanssa on edelleen tiivistettävä. Mikäli lukiokoulutuksen kehittämismäärärahaa joudutaan osoittamaan opetustoimintaan, on riskinä, että opetuskäytössä olevan tieto- ja viestintäteknikan laitekannan ylläpitämistä supistetaan kehittämisen sijaan.

Opetustoimen taloudellisena riskinä on rahoituksen osalta valtionosuuksien riittämättömyys erityisesti lukiokoulutuksessa. Uusien lakisääteisten veloitteiden kustannusvaikutusten arviointi ja niihin varautuminen on vaikeaa. Uuden hallitusohjelman kirjauksiin liittyvään toisen asteen maksuttomuuteen liittyviin veloitteisiin on vaikea varautua taloudellisesti etupainotteisesti. Lukiokoulutuksen kehittäminen tapahtuu lähes kokonaan hankerahoitteisesti, jolloin omarahoituksen varaaminen talousarvioon sekä resursointi hankehallinnon toteuttamiseen on tärkeää. Tämä on talouden tiukentuessa vaikeaa ja aiheuttaa riskin kehittämistyöhön suunnattujen voimavarojen ja resurssien vähenemiseen sekä vaaran, että hankkeiden toteutus epäonnistuu. Toimiala voi vaikuttaa riskiin varmistamalla, että hankehallinnon osuus huomioitu riittävässä määrin hankkeiden toteutuksessa sekä tekemällä yhä kiinteämpää yhteistyötä konsernihallinnon kanssa hankkeiden hallinnon osalta.

Nuorisotoimi

Ohjaamon strategiarahoitus päättyy kesäkuussa 2020. Tärkeäksi todetun ja kaupungin nuorten työllisyyden edistämiseen kohdistuvan, EU:n nuorisotakuun tavoitteita ja toimintaa toteuttavan ohjaamotoiminnan jatkaminen tämän jälkeen nuorisotoimen vastuualueella edellyttää toiminnan sopeuttamista koko nuorisotoimen vastuualueella, mikäli ohjaamotoiminnalle ei ole löydetävissä rahoitusta nuorisotoimen raamin ulkopuolelta.

Koulunuorisotyön strategiarahoitus päättyy yläkouluilla vuoden 2020 lopussa ja Samossa vuoden 2021 kesäkuussa. Strategiahankesuunnitelman mukaisesti koulunuorisotyö jatkuu vuonna 2021 niillä yläkouluilla, joissa koulu katsoo toiminnan tarpeelliseksi ja on valmis osoittamaan opetusresursseista osan koulunuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin tai vaihtoehtoisesti siten, että nuorisotoimen budjettiin osoitetaan lisäresurssia 2,5 htv:n verran. Sampon koulunuorisotyön rahoitus tulee tällä hetkellä 50 %:sti strategiarahoituksesta ja Sampo rahoittaa toisen puoliskon. Sampon koulunuorisotyön jatko riippuu siitä, löytyykö siihen resurssia nuorisotoimen budjetin ulkopuolelta (0,5 htv) tai palkkaako Sampo koulunuorisotyöntekijän suoraan kokonaan omaan henkilökuntaansa kuuluvaksi.

Kulttuurisen nuorisotyön iltapäivätoiminnan TAIDE-kerhojen strategiarahoitus päättyy keväällä 2021. Strategiahankesuunnitelman mukaisesti toiminta jatkuu 1.8.2021 alkaen iltapäivätoiminnan toimipaikoissa, joissa sillä nähdään olevan suurin hyöty mm. sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien perheiden keskuudessa ja mikäli toiminnalle löytyy rahoitusmalli. Kulttuurisuihkun strategiarahoitus loppuu keväällä 2021. Koko ikäluokan kattava taidelaitoskäynti (myös pääsylippukulut) on mahdollista sisällyttää sellaisenaan kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolkuun, mikäli Metkun rahoitus pysyy samana.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Koko kulttuuritoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin haavoittuvuus: yleisön käyttäytymisen ennakointi teatteriesitysten, konserttien ja näyttelyiden asiakkaina ei ole helposti ennakoitavaa, vaikka yleisön kiinnostuksen ylläpitä-

miseksi ja kasvattamiseksi tehdään kaikki voitava. Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen vaikutuksista ja mahdollisesta riskistä teatterin ja orkesterin toiminnalle ei vielä tiedetä.

Kirjastotoiminnassa suurin riski on tietojärjestelmäkatkokset ja tietojärjestelmän vioittuminen. Toteutuessaan nämä riskit tyrehdyttävät kirjaston kaikkien toimipisteiden koko lainaustoiminnan lyhyeksi tai pidemmäksi ajaksi. Kirjastotoimi huolehtii niistä varmistustoimenpiteistä, jotka ovat sen vallassa, ja pyrkii ennakoimaan ulkoisten kirjastosta riippumattomien tekijöiden vaikutuksia siltä osin kuin se on mahdollista.

Museoiden toiminnan riskejä ovat kokoelmien vahingoittuminen, puutteelliset säilytysolosuhteet ja tietojärjestelmän vioittuminen. Oma tai yhteinen ylimaakunnallinen kokoelmakeskus Kaakkois-Suomessa turvaisi alueen esineellisen historian ja tulevaisuuden pitkäaikaisesti. Tietojärjestelmän vioittumiseen museo pyrkii varautumaan niillä toimenpiteillä, jotka ovat käytettävissä. Myös erilaiset onnettomuudet ja luonnonolosuhteet voivat aiheuttaa mittavia vahinkoja näyttely- ja kokoelmatiloissa. Vuosittaisten kiinteiden kulujen ja erikoisesti vuokrien nousu vaarantaa museotoimintaa. Palvelujen järjestämiseen jää yhä vähemmän resursseja. Esim. markkinointiin, joka on nykyään edellytys näkyvyydelle, ei ole resursseja. On yhä vaikeampi saavuttaa laadukkaita ja houkuttelevia näyttelykokonaisuuksia resursien pienuuden takia.

Orkesterin suurin riski on toimintarahojen leikkaaminen ja vuokrien jatkuva korottaminen mm. Lappeenranta-salin osalta. Orkesteri toimii suhteessa maamme muihin orkestereihin sangen pienellä budjetilla, josta valtionosuuden osuus on merkittävä ja kaupungin tulopuolelle tärkeä. Jos määrärahoja joudutaan supistamaan, johtaa se konserttien vähentymiseen ja huippusolistien sekä kapellimestarien käytön vähenemiseen radikaalisti, mikä puolestaan lisää riskiä lipputulosten kertymisessä. Orkesterin markkinointia ja markkinointikuvaa on parannettu uudistuksin, mikä on auttanut yleisömäärien lisääntymisenä. Edelleen tätä puolta tulisi kehittää maamme muiden ammattiorkesterien kaltaiseen suuntaan mm. tarvittavien toimistohenkilöiden palkkaamisessa.

Sen lisäksi, mitä aiemmin on todettu koko kulttuuritoimen riskeistä ja epävarmuustekijöistä, **teatterissa** erityisen riskin aiheuttaa kohonneen tilavuokran kattaminen lipputulolla ja talouden pitäminen tasapainossa. Tuotantoihin käytettävissä olevat määrärahat on jouduttu kohonneen vuokran takia supistamaan niin niukoiksi, että

monipuolisen ja näyttävän, sekä samalla yleisöä houkuttelevan, ohjelmiston laadinta ja toteutus on erittäin haasteellista. Lipputulotavoitteet edellyttävät noin 35 000 katsojaa ja katsomoiden keskimääräiseksi täyttöasteeksi noin 60 %.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin tulojen ja menojen suhde. Liikuntapaikkojen käyttömaksuista kertyneet tulot ovat jääneet tavoitteista ja liikuntapaikkojen ylläpidosta johtuvat käyttökustannukset tulevat nousemaan. Jos tulojen osuutta ei pystytä nostamaan, aiheuttaa se merkittäviä säästöpaineita kulujen leikkaamiseksi. Tämä kehitys aiheuttaa nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapidon tason merkittävää laskua sekä palveluiden leikkaamista.

Sisäilmaongelmia on havaittu Kahilanniemen liikuntatiloissa ja Joutsenon urheilukentän vanhoissa pukutiloissa. Kisapuiston jäähallin katon kestävyys on riski, joka huomioidaan joka talvisena kattolumien poistamisena. Lappeenrannan uimahallin vanhentunut talotekniikka voi aiheuttaa jo lähivuosina ongelmia ja katkoksia hallin käyttöön.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																																				
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Koulukäynnistä pitäminen</th> <th colspan="2">Yksinäiseksi tuntevien osuus</th> </tr> <tr> <th>2021</th> <th>2033</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus		2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Koulukäynnistä pitäminen		Yksinäiseksi tuntevien osuus																																																																																							
2021	2033	2021	2033																																																																																						
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																																																						
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
52,3 %	55 %	60 %																																																																																							
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
2,9	3,5	4																																																																																							
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
28 700	30 000	32 000																																																																																							
Yritysimagon parantuminen																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
29	14	7																																																																																							
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
3,69	3,85	4																																																																																							
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
Lainat/asukas																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
7 146	8 500	7 500																																																																																							
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																									
2017	2021	2033																																																																																							
x	-50 %	-75 %																																																																																							
13. Omatoimisuuden mahdollistaminen 	<p>Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö</p> <p>Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna</p>	<p>Omatoimipalveluiden valikko kasvaa</p> <p>Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7</p>	<p>Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen</p> <p>Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitätettyä</p>	<p>Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon</p> <p>Hallintotyön määrän väheneminen</p>																																																																																					
14. Liikkuvat asukkaat 	<p>Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy</p> <p>Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksaa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka</p>	<p>Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa</p> <p>Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee</p>	<p>Sairastavuus vähenee</p> <p>Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet</p>																																																																																					
15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret 	<p>Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee</p> <p>Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus</p>	<p>Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää</p> <p>Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet</p>	<p>Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen</p> <p>Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa</p>																																																																																					

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																												
<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	2021	2033	-0,2 %	-0,5 %	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																													
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																													
2021	2033																																																															
-0,2 %	-0,5 %																																																															
2017	2021	2033																																																														
52,3 %	55 %	60 %																																																														
2017	2021	2033																																																														
2,9	3,5	4																																																														
2017	2021	2033																																																														
28 700	30 000	32 000																																																														
2017	2021	2033																																																														
29	14	7																																																														
2017	2021	2033																																																														
3,69	3,85	4																																																														
2017	2021	2033																																																														
x	-50 %	-75 %																																																														
2017	2021	2033																																																														
7 146	8 500	7 500																																																														
2017	2021	2033																																																														
x	-50 %	-75 %																																																														
<p>16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen</p> 	<p>Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio</p> <p>Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %</p>	<p>Osaavia ja oppivia asukkaita</p> <p>Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet</p>	<p>Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt</p> <p>Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset</p>	<p>Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee</p> <p>Korjaavien toimenpiteiden kustannukset</p>																																																												
<p>17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen</p> 	<p>Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät</p> <p>Uusien käyttäjien määrä</p>	<p>Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä</p> <p>Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v</p>	<p>Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu</p> <p>Digitalisoitujen kohteiden määrä</p>	<p>Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli</p> <p>Tilavaruksen hukkatyö €/käyttötunti</p>																																																												

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
13.1 Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö	Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna: Varaamopalvelussa olevat toimialan tilat	40 > 60 > 60 6/2019: 25	Varaamo-järjestelmän markkinointia jatketaan. Tiloja tarjotaan käyttöön kaupungin keskustassa sekä muissa aluekeskuksissa. Koulutiloja tarjotaan alennettuun hintaan ainakin kesään asti.
13.2 Omatoimipalvelujen valikko kasvaa	Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7	Pääsyliput vapaa-ajan palveluihin voi hankkia virtuaalikanavien kautta. 6/2019: etenee suunnitellusti	Kirjaston mediaohjaaja antaa kansalaisille digitukea. E-aineisto laajenee ja mahdollistaa mm. elokuva- ja lehtipalveluiden etäkäytön. Liikuntapaikkojen sähköisiä palveluita kehitetään entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi.
13.3 Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90 % on esitetyttä	Kehitetään mittari ja määritellään tavoitearvot vuoden 2019 aikana, kun järjestelmäratkaisu on tehty. 6/2019: ei onnistu	Pyritään vaikuttamaan toiminnanohjaus- ja asiakastietojärjestelmän kehittäjiin, jotta markkinoille tulisi saataville tarvittava järjestelmä.
13.4 Hallintotyöstä siirtyy resurssia palvelutuotantoon	Hallintotyön määrän vähentäminen	Varaamo-palvelussa olevien tilojen väraus, laskutus, valvonta ja siivouksen järjestäminen ei edellytä tilaa hallinnoivan yksikön henkilöstön työpanosta. 6/2019: etenee suunnitellusti	Varaamo-hanke jatkuu. Liikuntatoimen sähköisten verkkopalveluiden kehitystyö jatkuu. Kotisivujen uudistamisen rinnalla kehitetään päiväkotien ja koulujen kotisivujen ylläpitoa. Opettajien palkkatietosivujen suorasiirto oppilashallintojärjestelmästä jatkuu. Työvuorosuunnittelun toimintamalli uudistetaan sähköiseen muotoon..

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittelemalla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohjataan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloittamalla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
14.1 Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy	Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko, %	18,5 > 15 > 15 6/2019: 20,7	Liikkumisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen eri ikäryhmissä. Yhteisessä hankkeessa kehitetään malli toimialan vastuualueiden kanssa kuntalaisten vapaa-ajan ohjelmatarjonnan näkyville saamiseksi ja liikkumisen edistämiseksi.
14.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy (sairastavuus vähenee)	Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka, %	26 > 25 > 25 6/2019: 28,1	Helposti saavutettavia matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkoja lisätään ja kunnostetaan. Luodaan malli työikäisten liikkumisen edistämiseksi (alkumittaus, vertaisryhmät ja henkilökohtainen liikkumisen tuki sekä loppumittaus) jota tarjotaan laajasti lappeenrantalaisille..
14.3 Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa	Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee: Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista, % 8-9 lk	62 > 64 > 70 6/2019: 59,7	Seura- ja järjestöfoorumien edelleen kehittäminen, liikkumisohjelman valmisteluun osallistuneiden kumppaniverkoston hyödyntäminen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, yhteisen harrastuspassin käyttöönotto.
14.4. Sairastavuus vähenee (asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy)	Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet	100 > 100 > 100 6/2019: 99	Keskitetään liikkumisen edistäminen liikuntatoimen yhteyteen osaamiskeskukseksi, haetaan hankerahaa liikkumisohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja luodaan mallia, jossa lappeenrantalaisten terveyden edistämistä voidaan tukea koko elinkaaren ajan.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyyssuhteet, oppiminen ja koulu-yhteisö sekä kasvu-ympäristön turvallisuus. Kasvu-ympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
15.1 Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee	Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk, %	7 > 6 > 6 6/2019: 8,1	Toteutetaan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä nuorisotyön strategisissa suunnitelmissa kuvattuja toimenpiteitä. Kerhotoimintaa järjestetään yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ulkopuolisella rahoituksella. Mm. tuen mallia, Kaikille sopiva koulu-, Pro-koulu- ja kotoutumisen hankkeita toteutetaan.
15.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy	Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus (8-9. lk, lukio 1-2., ammatillinen 1-2 lk) %	79 > 80 > 80 6/2019: 77,9	Koulutuksellisen tasa-arvo -hankkeen sekä Psyykkarit kouluun-kehittämishankkeen toteutus. Koulunuorisotyön toteuttaminen ja toiminnan arviointi sekä ratkaisu pysytäänkö toimintaa jatkamaan perusrahoituksella edelleen vuonna 2021.
15.3 Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää	Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa (8.-9. lk), %	12 > 14 > 25 6/2019: 11,3	Lapsiystävällinen kunta- suunnitelman laatiminen ja toteuttaminen koko organisaatiossa kaikilla vastualueilla. Lapsivaikutusarviointien toteutumisen varmistaminen. Asukastoiminta & nuoret -alueellisen vaikuttamismallin suunnittelu ja pilotointi, Lpr:n ruuti -mallin testaus yhdellä alueella.
15.4 Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa: Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä väestöstä	4 > 3,5 > 3,5 6/2019: 4	Icehearts-toimintamalli. Varma-tiimi varhaiskasvatuksessa sekä psykiatriset sairaanhoitajat perusopetuksessa.

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
16.1 Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio	Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %	56,5 > 57 > 57 6/2019: 55	Yhdessä tekemisen lisääntyminen ja tiimioppiminen. Strategisten kehittämishankkeiden tulosten liittäminen osaksi jokaisen koulun arkea. Sisäisen motivaation arviointimenetelmien tutkimusperustainen kehittämistyön aloittaminen. Oppimiseen liittyvät osuudet: Varhaiskasvatuksen strategisen ohjelman toteuttaminen, Perusopetuksen strategisen toimintasuunnitelman toteuttaminen ja Lukiokoulutuksen strategisen toimintasuunnitelman toteuttaminen
16.2 Osaavia ja oppivia asukkaita	Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet, %	100 > 100 > 100 6/2019: 99	Kulttuurisen nuorisotyön kehittäminen edelleen. Kulttuurisuihkun toteuttaminen.
16.3. Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt	Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset	Osaamiskartoitukset tehty ja mittaroitu 2019 6/2019: etenee suunnitellusti	Mediaohjaaja - opastaa asiakkaita digipajassa ja musastudiassa - hankkii ja esittelee tietotekniikan uusia välineitä (3D-tulostus, VR-lasit) - järjestää nuorille koodaus- ja robotiikkapajoja
16.4. Korjaavien toimenpiteiden määrä vähenee	Korjaavien toimenpiteiden kustannukset: Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,85 > 0,80 > 0,75 6/2019: 0,8	Koulunuorisotyö jatkuu yläkouluilla ja Sampossa. Yläkoulujen osalta valmistaudutaan strategiarahoituksen loppumiseen vuoden 2020 lopussa. Toiminta jatkuu niiltä osin kuin rahoitusta löytyy nuorisotoimen budjetin ulkopuolelta. Sampon osalta kartoitetaan rahoitusmahdollisuuksia toiminnan jatkamiseksi strategiarahoituksen päätyttyä. Kartoitetaan edelleen rahoitusmahdollisuuksia ja yhteistyökumppaneita työpajan toteuttamiseen NEET-nuorille.

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Kaupunki ottaa toimitilat tehokkaaseen käyttöön. Etenkin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla on käytössään paljon toimitiloja, joita toimiala tarvitsee omaan käyttöönsä vain tiettyinä aikoina vuorokaudesta, viikosta ja vuodesta. Toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja pilotoidaan toimitilojen avaamista myös kuntalaisten ja järjestöjen/yhdistysten käyttöön. Tilaresurssin monipuolisempi hyödyntäminen edellyttää mm. tilavaraus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät automatisointia. Tilojen maksuperiaatteet sekä tilojen siivous ja ylläpitokäytännöt selvitetään yhdessä Lato Oy:n ja Satu Oy:n kanssa. Tilaresurssien hyödyntämisen yhteydessä pilotoidaan myös muiden resurssien esim. käsityön opetustilojen varusteiden käyttöä ja lainausta. Sammontalon tilasuunnittelussa otetaan tilojen yhteiskäyttö erityisen kehittämisen kohteeksi.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
17.1. Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät	Uusien käyttäjien määrä: Käyttönotetut uudet oppimisympäristöt kpl/ v	2 > 2 > 2 6/2019: 3	Ihan Pihalla -hanke on loppunut, mutta sen toimintamallit ja tuomat resurssit (mm. sääasemat, Seppo-peli) otetaan käyttöön laajasti. Qridi -oppimisympäristö on otettu käyttöön muutamissa kouluissa oppimisen suunnittelun ja arvioinnin tueksi, oppimisympäristön kokeiluista jaetaan tietoa toisille kouluille. Lainaamotoiminta käynnistyy. Suunnitellaan Geoparkin laajempaa hyödyntämistä opetuksessa. Maker-hanke käynnistetään.
17.2. Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä	Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v	40 > 60 > 60 6/2019: 28	Varaamo-pilotti on käynnissä ja tarjoaa ensisijaisesti päiväkotij- ja koulutiloja vuokrattavaksi järjestelmän kautta.
17.3. Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu	Digitalisoitujen kohteiden määrä /	40 > 60 > 60 6/2019: 13	Varaamo-pilotin tuloksia arvioidaan vuoden aikana ja saadun palautteen perusteella arvioidaan mm. hinnoittelua.
17.4. Tilojen tuottavuus paranee, kustannustenjaosta hyväksytty malli	Tilavarauksen hukkatyö €/käyttötunti	Tilavaraus ja laskuttaminen sujuu automaattisesti Varaamo-hankekohteissa 6/2019: etenee suunnitellusti	Tilojen hinnoittelun yhtenäistämistä arvioidaan Varaamo-hankkeen palautteen perusteella.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	333	0	0	0	0
Toimintakulut	-692	-378	-353	-297	-297
Toimintakate	-359	-378	-353	-297	-297

Varhaiskasvatus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	3 990	3 435	3 700	3 700	3 620
Toimintakulut	-37 535	-38 038	-38 215	-38 081	-37 271
Toimintakate	-33 545	-34 603	-34 515	-34 381	-33 651

Perusopetus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 607	670	650	600	600
Toimintakulut	-51 616	-51 822	-54 697	-54 713	-54 664
Toimintakate	-50 010	-51 152	-54 047	-54 113	-54 064

Lukiokoulutus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	681	570	570	570	570
Toimintakulut	-9 050	-8 790	-8 947	-8 805	-8 805
Toimintakate	-8 369	-8 220	-8 377	-8 235	-8 235

Nuorisopalvelut 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	749	465	446	445	455
Toimintakulut	-3 453	-3 483	-3 532	-3 512	-3 496
Toimintakate	-2 704	-3 018	-3 087	-3 068	-3 042

LAPSET JA NUORET YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	7 360	5 140	5 366	5 315	5 245
Toimintakulut	-102 346	-102 511	-105 745	-105 408	-104 533
Toimintakate	-94 987	-97 371	-100 379	-100 094	-99 289
Poistot	-31	-100	-166	-166	-166
Tilikauden tulos	-95 018	-97 471	-100 545	-100 260	-99 455

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	662	600	600	600	600
Toimintakulut	-2 845	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 183	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	17	14	14	14	14
Toimintakulut	-422	-408	-474	-471	-471
Toimintakate	-405	-395	-461	-457	-457

Kirjasto 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	165	197	187	187	187
Toimintakulut	-3 351	-3 585	-3 768	-3 771	-3 771
Toimintakate	-3 186	-3 388	-3 581	-3 584	-3 584

Museo 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	227	190	190	190	190
Toimintakulut	-1 647	-1 778	-2 118	-2 119	-2 119
Toimintakate	-1 420	-1 588	-1 928	-1 929	-1 929

Orkesteri 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	112	137	137	137	137
Toimintakulut	-1 448	-1 509	-1 525	-1 526	-1 526
Toimintakate	-1 336	-1 372	-1 388	-1 390	-1 390

Teatteri 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	708	657	690	690	690
Toimintakulut	-3 724	-3 748	-3 746	-3 749	-3 749
Toimintakate	-3 016	-3 091	-3 056	-3 059	-3 059

KULTTUURIPALVELUT YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 229	1 195	1 217	1 217	1 217
Toimintakulut	-10 591	-11 029	-11 630	-11 636	-11 636
Toimintakate	-9 362	-9 834	-10 413	-10 419	-10 419
Poistot	-67	-112	-100	-100	-100
Tilikauden tulos	-9 429	-9 946	-10 513	-10 519	-10 519

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	6	0	0	0	0
Toimintakulut	-273	-369	-355	-323	-346
Toimintakate	-267	-369	-355	-323	-346

Ulkoliikuntapaikat 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	102	118	118	118	118
Toimintakulut	-2 181	-2 125	-2 427	-2 402	-2 384
Toimintakate	-2 079	-2 007	-2 309	-2 284	-2 266

Liikuntahallit 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 447	1 449	1 469	1 469	1 469
Toimintakulut	-6 936	-6 937	-8 448	-8 402	-8 387
Toimintakate	-5 489	-5 488	-6 979	-6 933	-6 918

Ohjastoiminta 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	146	100	145	100	100
Toimintakulut	-334	-298	-296	-313	-313
Toimintakate	-187	-198	-151	-213	-213

LIIKUNTAPALVELUT YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 700	1 667	1 732	1 687	1 687
Toimintakulut	-9 722	-9 729	-11 525	-11 440	-11 430
Toimintakate	-8 022	-8 062	-9 793	-9 753	-9 743
Poistot	-782	-171	-388	-398	-335
Tilikauden tulos	-8 804	-8 233	-10 181	-10 151	-10 078

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	10 951	8 602	8 915	8 819	8 749
Toimintakulut	-125 505	-126 235	-131 866	-131 451	-130 566
Toimintakate	-114 554	-117 633	-122 951	-122 632	-121 817
Poistot	-880	-383	-654	-664	-601
Tilikauden tulos	-115 434	-118 016	-123 605	-123 296	-122 418

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS

Toiminnan kuvaus

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat: elinkeino- ja yrityspalvelut, maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset, yhdyskuntatekniikan järjestäminen sekä joukkoliikenne ja koulukuljetukset. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kehittyminen ja elinvoimaisuus. Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan puhdasta ja viihtyisää asuin ympäristöä, elävää kaupunkikeskustaa ja aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö- ja rakennuslain veloitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Henkilöstöltä edellytetään rohkeutta kehittää ja toteuttaa strategian mukaista toimintaa. Henkilöstöresurssivajauksiin puututaan; tarvittaessa henkilöresursseja lisätään ja huolehditaan sekä henkilöstön jaksamisesta että osaamisesta.

Toimialan palveluita mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Säännölliset asiakastytyväisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus on aktii-

visessa käytössä. Päätäjien, asukastilaisuuksien ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaan. Kaavaprosessien yhteydessä tehdään yhteistyötä asukkaiden ja muiden osallisten kanssa ja palautetta saadaan kaavojen kuulemisten yhteydessä. Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi.

Lappeenrannan kaupungin ilmasto-, kiertotalous- ja resurssiviisaustavoitteiden toteuttamiseksi laaditaan seuranta-, vastuu- ja raportointijärjestelmä, jota testataan vuoden 2020 aikana ja otetaan konsernin käyttöön 2021 alusta lukien.

Yrityspalvelut

Yrityspalveluiden toiminta jakautuu Wirma yrityspalveluihin ja Greenreality palveluihin. Wirma yrityspalvelut auttaa yrittäjiksi aikovia yrityksen perustamisessa sekä alueen yrittäjiä yritystoiminnan kehittämisessä, kasvussa ja kansainvälistymisessä. Wirman yrityspalveluihin kuuluvat yrityksen perustamisneuvonta, toimivien yritysten neuvonta, omistajanvaihdospalvelu sekä sijoittumispalvelut. Lisäksi vastuualue koordinoi ja kehittää alueen energia- ja ympäristöalan (Greenreality Network) ja metallialan yritysverkostoja. Wirma on vahvasti mukana alueellisessa, maakunnallisessa ja kansallisessa metallialan sekä energia- ja ympäristöalan kehittämisessä yhteistyössä kaupungin muiden toimintojen kanssa.

Wirman päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle. Tätä työtä Wirma tekee yhteistyössä toimialan muiden vastuualueiden, kaupunkikonsernin, alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Kehittämistyössä hyödynnetään alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä hankerahoitusinstrumentteja. Yrityspalvelut ideoi, valmistelee ja toteuttaa yhdessä alueen yritysten kanssa useita kehittämishankkeita joka vuosi.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa viihtyisän asuin ympäristön rakentuminen, kilpailukykyisten yritystonttien tarjonta sekä monimuotoinen viher ympäristö. Suunnittelun keskeisenä tavoitteena on kaupunkirakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen, osallistuvan ja vuorovaikutteisen suunnittelutavan hyödyntä-

minen ja yhteistyö asukkaiden, yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta isännöi kaupungin omistamia maa- ja vesialueita. Tavoitteena on hankkia maata suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti eri puolilta kaupunkia kaavoituksen tarpeisiin. Tontteja luovutetaan eri puolilta kaupunkia kysynnän mukaan asukkaille ja yrittäjille.

Kiinteistörekisterinpitäjänä maaomaisuuden hallinta suorittaa asiakkaiden tarpeiden mukaisia tonttijakoja, lohkomisia, rasitetoimituksia sekä muita lakisääteisiä tehtäviä. Paikkatietopalvelut tuottavat erilaisia ajantasaisia karttoja, ilmakuvia ja kaupunkimalleja sekä ylläpitävät paikkatietojärjestelmää. Metsätalouspalvelut hoitaa kaupungin omistamia taajama- ja talousmetsäalueita hyväksytyjen metsäsuunnitelmien mukaan vuorovaihteisesti eri sidosryhmien kanssa. Yksityistieasioissa neuvotaan sekä valmistellaan yksityistieavustusten jako lautakunnan päätettäväksi.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö vastuualue järjestää ja tuottaa yhdyskuntatekniikan sekä joukkoliikenteen ja koulukuljetukset. Näiden palveluiden tuottamiseksi Kadut ja ympäristö jakaantuu palveluyksiköihin: Suunnittelu ja rakennuttaminen, Kunnossapito sekä Liikennejärjestelmä. Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta kilpailuttamalla. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköinnintarkastuksesta. Lisäksi kunnossapito tuottaa kaupungin sisäisen postin kuljetuksen ja tämän hetkisten yhteiskäyttöautojen palvelut. Liikennejärjestelmä sisältää paikallisliikenteen, lähiliikenteen sekä koulukuljetukset.

Projektitoiminta

Projektitoiminnassa toteutetaan Lappeenranta 2033 strategian täytäntöönpanoon liittyviä ilmastomuutoksen hillintään, energiamurroksen vauhdittamiseen,

kiertotalouden edistämiseen, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen sekä vesistöjen kunnostukseen liittyviä hankkeita. Projektit kytkeytyvät strategiaan, mutta ovat kiinteästi yhteydessä ympäristönsuojelun ja yrityspalvelun toimintaan.

Projektitoiminnan vastuualueeseen kuuluvat myös Lappeenrannan seudun ympäristötoimen tehtäväalueeseen liittyvät mutta vain Lappeenrannan kaupunkia koskevat tehtävät kuten ilmansuojelu ja löytöeläimet.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta toimii rakennuslupajaoston alaisuudessa. Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista sekä huolehtia rakentamista, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asuntotoimen tehtävät.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, pitää yllä rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, valvoo vastuuvakuutuksia ja rakentamisilmoituksia verohallinnolle sekä käsittelee eräiden erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiasteessa.

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu sekä päätöksenteko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Rakennusvalvonta päivittää ohjeistuksensa ja määrittelee lupakäytäntönsä hukkatyön vähentämisen puolittamiseksi, niin ohjeistuksen kuin maksujensa puoleen strategian mukaisesti.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoi-

men, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön. Tilakeskus ostaa edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutus kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla.

Toimialalla on syvennetty vastuualueiden välistä yhteistyötä asiakaspalvelun parantamiseksi. Yrityspalveluiden asiantuntija osallistuu entistä tiiviimmin vastuualueiden ja yritysten väliseen yhteistyöhön eri vastuualueista koostuvan palveluketjun sujuvoittamiseksi.

Yrityspalvelut

Yrityspalveluja toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kuten yrittäjäjärjestöjen, oppilaitosten ja yksityisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Yrityspalveluita on tehostettu Business Mill -yrityshautomohankkeella, jota toteutetaan yhteistyössä Saimaan ammattikorkeakoulun kanssa. Yrityspalvelut osallistuu Business Mill palvelun rahoitukseen. Business Millin tavoitteena on saada Etelä-Karjalaan lisää osaamis pohjaisia, skaalautuvia ja kansainvälisille markkinoille pyrkiviä kasvuyrityksiä.

Vuonna 2020 palvelutuotannon kehittämisen painopisteinä ovat erityisesti rahoitus- ja omistajanvaihdospalvelut sekä hankinta-asiamiespalvelun vakinaistaminen. Ympäristöalan kehitys- ja hanketoimintaa keskitetään pääsääntöisesti Greenreality palveluiden yhteyteen. Hanketoiminta tähtää ympäristövaikutusten alentamiseen sekä yritysten liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen.

Metalliala nostetaan yhdeksi painopistealueeksi seuraavalle 3 vuodelle. Tavoitteena on toimialan osaajapulaan vastaaminen, brändin sekä yritysten yhteistyöverkoston rakentaminen.

Wirma yrityspalveluiden viestintää kirkastetaan ja toteutetaan säännöllisesti yhdessä konsernihallinnon kanssa. Tavoitteena on, että viestintä on jatkuvaa, näkyvää ja ajankohtaista.

Toimialalla on otettu käyttöön kumppanuusmalli, jossa on määritelty tärkeimmät yritysasiakkaat ja nimetty näille asiakasvastaavat, jotka ovat säännöllisesti yhteydessä asiakkaisiin. Seuraavien vuosien painopisteinä ovat toimialakohtaiset suunnittelutalkoot sekä kumppanuusmallin juurruttaminen pysyväksi toiminnaksi koko toimialalle.

Kaupungin omistamien yleisten alueiden käyttöastetta tapahtumakäyttöön vauhditetaan tori- ja tapahtumatoimintojen avulla tarjoamalla tapahtumajärjestäjille toimiva infra ja palvelut.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja tiivistämisessä keskeisenä toimintatapana on osallistuva ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on erityisesti keskustan kehittämisessä, ydinkeskustan asemakaavamuutosten laatimisessa sekä keskusta-alueen lähiviyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskusta-alueen palvelujen monipuolistumisen ja kaupunkirakennetta yhä tiivistävän rakentamisen. Keskustan lisäksi suunnittelun painopistealueena on korostunut keskustan reunavyöhykkeen merkitys ja sen kehittämiseen liittyvät hankkeet. Rakuunamäen asemakaava on valmistumassa ja alueen rakennukset on pääosin myyty uuteen

käyttöön. Opintie-Puhakankadun alueen suunnittelu etenee, Asemanseudun kehittäminen ja Linnoituksen sekä kaupunginlahden ranta-alueen kehittäminen on käynnistynyt. Lisäksi Armilan sairaala-alueen suunnittelun käynnistämistä valmistellaan.

Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen on osa kaupunkisuunnittelun vuorovaikutteista suunnitteluprosessia, jossa yhdessä asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien kanssa pohditaan tulevaisuuden keskustaa ja sen kehittämisen tavoitetta. Kaupunkilaisten kuulemiseksi kehitetään uusia toimintatapoja ja työkaluja.

Green Horisontti, vihreän teemayleiskaavan laatiminen on käynnistynyt. Kaavan suunnittelussa tutkitaan mm. kaupungin verkostollista rakennetta (viheralueet, liikenneverkko) sekä pohditaan vihreän energian yritystoiminnan mahdollisuuksia. Kaavatyö on käynnistetty yhteistyössä asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien kanssa pidetyissä työpajoissa.

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä tavoitteena on kaupungin palvelutuotannosta poistuvien alueiden ja rakennusten uusien käyttötarkoitusten suunnittelu ja maa-alueiden kehittäminen. Kaupungin tavoitteena on myydä ylimääräiset kiinteistöt rakennuksineen. Sitä ennen kohteet kaavoitetaan ja tutkitaan mahdollisuudet esim. lisärakentamiseen. Suunnittelussa huomioidaan alueiden tarpeet sekä erityisesti mm. rakennussuojelliset arvot.

Maaomaisuuden hallinta

Asuin- ja yritystontteja markkinoidaan aiempaa näkyvämmiin. Maanhankinnan painopistealue tulee olemaan kaupunkirakenteen sisällä valmiin kunnallistekniikan piirissä sekä Pajarilan alueella. Yksityisiä maanomistajia kannustetaan ottamaan yhteyttä ja myymään maitaan kaupungille.

Valmistellaan 3D-kaupunkimallin käyttöönottoa, jotta saadaan havainnollisempaa esitysmateriaalia, maastokäynnit vähentyvät ja asiakaspalveluun käytetty aika tehostuu.

Metsäsuunnitelmien päivitykset laitetaan vireille vuonna 2020 ja samalla tutkitaan jatkuvaan kasvatukseen soveltuvien kohteiden kartoitus ja valinta. Metsäsuunnitelmien laadinta tehdään vuorovaikutteisesti asukkaiden ja muiden osallisten kanssa.

Kadut ja ympäristö

Paikallisliikenteen seuraava kilpailutettu sopimuskausi alkaa kesällä 2020. Tähän liittyen joukkoliikenteelle suunnitellaan uusi ilme, joka julkaistaan keväällä. Joukkoliikenteen talous asettaa haasteita toiminnan kehittämiseksi. Joukkoliikenteessä toimintaa kehitetään joukkoliikennepoliittisen ohjelman mukaisesti talousarviomäärärahojen puitteissa, tämä voi vaikuttaa alueelliseen palvelutasoon. Paikallisliikenteessä tavoitellaan käyttäjämäärien kasvua ja suositeltavuusindeksin parantumista.

Joutsenon ja Kesämäen koulujen väistökuljetukset tuotetaan koulukuljetuksien yhteydessä. Nämä vaikuttavat myös varsinaisiin koulukuljetuksiin. Koulukuljetuksien seuranta ja suunnittelua tehostetaan.

Rakennuttamisen tavoitteena on tuottaa ne investointikohteet, jotka yhdyskuntatekniikan työohjelmaan on kirjattu. Investointikohteet kohdistetaan liikenneturvallisuutta parantaviin, kunnossapidon kuluja karsiviin ja korjausvelkaa vähentäviin kohteisiin. Suunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen liikenne ja maankäyttö siten, että liikenneyhteyksistä saadaan sujuvia ja turvallisia. Vuonna 2020 laaditaan kestävä liikemisen suunnitelma, joka yhteensovittaa eri kestävien kulkumuotojen kehittämistä. Tämä laaditaan yhteistyössä kaupunkisuunnittelun kanssa.

Liikenneturvallisuudessa tavoitellaan onnettomuuksien määrän vähenemistä 2018 valmistuneen seudullisen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on, että kuolemaan johtavien onnettomuuksien määrä on nolla. Pysäköinnin osalta keskusta-alueella selvitetään mahdollisuuksia muuttaa pysäköintipolitiikkaa siten, että varmistetaan keskustan kehittyminen ja toimiva kaupunkikeskusta.

Kunnossapidon tavoitteena on saavuttaa liikenneväylien, puistojen ja ulkovalaistuksen osa-alueilla tyydyttävä asukastyytyväisyys (>3, asteikolla 1-5). Lisäksi kunnossapidon tulee olla kunnossapitokustannusvertailussa kansallisella keskimääräisellä tasolla (KUBE tutkimus). Katuisännöinnissä painotetaan erityisesti työnaikaisen liikennejärjestelyjen turvallisuutta ja toimivuutta sekä katualueiden valvontaa. Katujen kunnossapidossa kehitetään aurakaluston reaaliaikaista sijaintitietoa ja se avataan myös avoimeksi tiedoksi. Kaupungin alueelle tehdään niittyverkoston pilotointikohteet niittyverkostosuunnitelman pohjalta.

Vastuualueen vuonna 2019 pitämien yhteistoimintaneuvotteluiden vaikutukset konkretisoituvat vuodesta 2020 alkaen. Tähän liittyen muutoksia on tullut omien

korjaamopalveluiden loppumisesta, sisäisen laskutuksen keventämisestä, osittain katujen kunnossapidossa oman työpanoksen vähenemisestä, assistenttipalveluiden keskittämisestä.

Hulevesijärjestelmän siirtyminen vuonna 2019 alusta kaupungin omistukseen vaikuttaa jatkossakin kadut ja ympäristö vastuualueen toimintaan ja talouteen. Sään ääri-ilmiöt tuovat tarvetta infrastruktuurin muutoksille. Selvitetään Mustolan sataman valaistuksen uusimisen mahdollisuudet energiatehokkaampaan ratkaisuun.

Projektitoiminta ja Greenreality palvelut

Palvelualueella keskitytään uuden Ilmasto-ohjelman valmisteluun, Resurssiviisauden ja HINKU tiekartan sekä Puhdasta ja Kestävää strategian toteuttamiseen. Tuetaan asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutoksen hillinnässä. Toimenpiteenä on konsernin energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön lisääminen, liikenteen päästöjen alentaminen, uuden tekniikan käyttöönoton edistäminen. Osallistutaan Green Leaf 2021 kilpailuun. Mikäli kilpailussa menestytään, valmistellaan Green Leaf vuoden 2021 toteuttamista.

Pien-Saimaan ja muiden vesistöjen kunnostustoimenpiteitä jatketaan. Toimenpiteinä ovat uusien tekniikoiden kehittäminen, kosteikkojen hoitosuunnittelu ja hoidon edistäminen, metsätalouden vesiensuojelun edistäminen, uusien vesiensuojeluratkaisujen kehittäminen sekä viestintä ja tutkimus.

Greenreality viestintää toteutetaan säännöllisesti konsernihallinnon kanssa yhdessä. Tavoitteena on, että viestintä on jatkuvaa, näkyvää ja ajankohtaista. Viestinnän resurssien parantamiseen haetaan lisää resursseja hankerahoituksen avulla. Kansainvälistä näkyvyyttä haetaan esimerkiksi Green Leaf kilpailun kautta.

Projektitoiminnan ja yrityspalveluiden Greenreality palveluiden yhdistämistä jatketaan. Selvitetään organisatoriset edellytykset sille, että varmistetaan sekä toiminnallinen yhteys ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin että energia- ja ympäristöalan yritysten toimintaympäristön edistämiseen.

Rakennusvalvonta

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Työ on alkanut 2016 syksyllä ja jatkuu edelleen. Työtä tekemässä on ollut määräaikainen rakennetun

ympäristön tarkastaja. Työmäärä on suuri ja se tarkoittaa käytännössä kaikkien rakennusten tarkastelua. Työ on edistynyt kuitenkin odotusten mukaisesti ja tietokoneavusteisesti tehty 1. vaiheen tarkastelu rekisterien eroavuuksista on saatu valmiiksi. Tällä hetkellä käydään neuvotteluja työn kannattavuudesta ja jatkamisesta kenttätyönä, joka vaatii resursseja ja rahoitusta. Loput tonttikohtaiset tarkastukset edellyttävät vuosien työpanosta.

Tilakeskus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 4.6.2018 pitkäntähtäimen investointiohjelman. Investointiohjelmaa toteutettaessa huomioidaan kunkin hankkeen osalta valtuuston asettamat vaatimukset koskien tilatehokkuuden, muuntojoustavien rakenneratkaisujen sekä kokonaistaloudellisimman toteutus- ja omistussmallin hakemista. Tulevat talonrakennushankkeet tulee toteuttaa yhdessä toimialojen kanssa siten, että kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä ja 85 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2023 mennessä. Valtuuston asettamien tilatehokkuusvaatimusten saavuttamiseksi on perustettu erillinen toimikunta.

Lappeenrannan kaupungin palveluverkko tullaan päivittämään valmisteilla olevan väestöskenaariion pohjalta kevään 2020 aikana. Väestöskenaario tullee vaikuttamaan palveluverkon kohteiden määrään, sijoittumiseen ja kohteiden mitoittamiseen. Väestöskenaariion valmisteluun ja päätöksentekoon kuluva aika vaikuttaa joidenkin investointihankkeiden aikatauluun ja valmistumiseen.

Vuonna 2020 painopiste muuttuu rakennushankkeiden valmistelusta/suunnittelusta rakennusten toteutusvaiheeseen. Joutsenon kouluhankkeen toteutus käynnistyy vuoden 2019 aikana. Tavoitteena on käynnistää Lauritsalan koulun rakentaminen ja Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus alkuvuodesta 2020. Syksyllä 2020 on tarkoitus käynnistää keskustan uuden päiväkodin rakentaminen. Sammontalo-hankkeen valmistelu etenee keväällä 2020 sen jälkeen kun sen mitoitus on tarkennettu uuden alueellisen väestöskenaariion pohjalta.

Ylläpidossa painopiste on suunnitelmanmukaisten vuosikorjaustöiden lisäksi kuntotutkimuksissa ja myös vähitellen kohdekohtaisten kunnossapitosuunnitelmien laatimisessa. Tavoitteena on kääntää painopiste ajan myötä vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiategohkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 %:lla sopimuskauden aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimiala voi ennakoida sekä ehkäistä riskien toteutumista ensisijaisesti tunnistamalla ja tiedostamalla riskit ja mittaamalla riskin toteutumista eri muuttujilla. Nämä tunnusluvut ja ennakkotoimenpiteet sovitaan ja määritetään osallistumalla riskikartoituksen päivytykseen. Riskejä arvioidaan tämän lisäksi myös hankekohtaisesti, riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna herkkyytarkasteluja, jossa arvioidaan eri muuttujien toteutumisen vaikutuksia riskien toteutumiseen.

Riskien toteutumisen vaikutukset toimialalle voivat olla taloudellisia tai toiminnallisia. Riskit toteutuessaan voivat vaikuttaa kaupunkirakenteeseen tai alueen elinvoimaan. Riskien toteutumisen seurauksena investoinnit tai muut toimenpiteet voivat kohdentua epäedullisesti tai panostukset toimenpiteisiin voivat mennä hukkaan. Riskien arviointi on aina osa toiminnan suunnittelua ja ohjausta.

Toimialan kannalta merkittävimmät riskit ovat:

- Sopimushallinnan puutteet
 - Sopimusten hallinta on vastuutettu siten, että sopimuksiin on nimetty vastuuhenkilöt tai henkilön tehtäväkuvassa tai toimintasäännössä on annettu tehtäväksi hallita omaan tehtävään liittyviä sopimuksia. M-Files ohjelma auttaa sopimusten hallinnassa, jolloin vastuuhenkilön estyessä sopimus on löydettävissä. Sopimushallintaa kehitetään edelleen konsernipalveluissa osana M-Files käyttöönottohanketta.
 - Sopimushallinnan puutteet voivat johtaa taloudellisiin tai toiminnallisiin puutteisiin tai häiriöihin. Pahimmassa tapauksessa toiminta voi keskeytyä tai seurauksena voi olla vahingonkorvausvaateita sopimuskomppanilta.
 - Henkilövaihdokset tai riittämättömät henkilöresurssit voivat aiheuttaa riskien realisoitumisen. Pitkäaikaisissa sopimuksissa riskien toteutumisen todennäköisyys kasvaa. Henkilö- ja tehtävä-

vaihdoksiin liittyvällä riittävällä perehdyttämisellä voidaan pienentää riskin toteutumista. Myös sähköiset järjestelmät oikein käytettynä voivat muistuttaa sopimukseen liittyvistä asioista.

- Korjausvelan kasvu
 - Korjausvelan kasvua voidaan hallita resursoimalla ja kohdentamalla korjaustoimenpiteet oikein. Korjausvelan hallintatoimenpiteiden kohdentamiseksi korjausvelan määrän tunnistamiseksi on otettu käyttöön laskentatyökalu, joka kertoo kohdekohtaisesti syntyneen korjausvelan. Kaupunkistrategiassa on myös päätetty, että kaupunkirakennetta eheytetään, jolloin korjausvelan hoitamiseen jää käytettäviksi enemmän rahaa uudisrakentamisen sijaan.
 - Korjausvelan hoitamatta jättäminen voi aiheuttaa toimintahäiriöitä rakennuksissa ja verkostoissa. Rakennusten ja verkostojen käyttö voi vaarantua tai niissä voi esiintyä toimintahäiriöitä. Rakennetun omaisuuden arvo laskee, mikäli korjausvelkaa ei kyetä hallitsemaan, pahimmassa tapauksessa rakennusta tai verkostoa ei voida hyödyntää palvelutuotannossa.
 - Riittämätön korjausvelan hoitamiseen käytettävä rahamäärä tai väärin kohdistettu toimenpide voi johtaa korjausvelan kasvuun, ja pahemmassa tapauksessa siihen, että rakennus tai verkosto poistuu palvelutuotannon käytöstä.
- Matkailun ja ulkopuolisten investointien väheneminen
 - Toimiala voi edistää investointien ohjautumista Lappeenrantaan monin eri tavoin ja siten minimoida riskin toteutumista. Toimialan toiminta tähtää siihen, että yksityiset investoinnit toteutuisivat Lappeenrannassa.
 - On varsin epätodennäköistä, että riski toteutuisi siten, että Lappeenrannassa ei toteutettaisi investointeja. Toimialan tulee toimia aktiivisesti siten, että investoinnit Lappeenrantaan toteutuisivat.
 - Toimialan strategiset toimenpiteet ja tavoitteet tähtäävät siihen, että Lappeenranta olisi toimintaympäristönä mahdollisimman houkutteleva kohde toteuttaa investointeja.

- Tarpeettomista toimitiloista ei päästä eroon
 - Tarpeettomista toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Kustannukset kuormittavat muuta palvelutuotantoa, mikä rasittaa kaupungin taloutta. Tarpeettomat tilat jäävät usein myös riittämättömälle hoidolle, jolloin rakennuksen arvo saattaa laskea tai rakennus voi menettää arvonsa kokonaan.
 - Realisointiryhmän toiminta jatkuu ja toimintaprosessia on selkeytetty.
 - Kohteita on myyty pääosin julkisen nettihuutokaupan kautta. Useita realisoitavia kohteita, sekä rakennuksia että kiinteistöjä, on myyty kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä. Valmistelussa on useita kaavojen päivittämishankkeita kohteiden myymiseksi. Etenemistilannetta seurataan aktiivisesti ja työryhmä kokoontuu säännöllisesti.

- Taloudelliset menetykset elinkeinoelämän investoinneista
 - Toimiala voi olla osallisena yksityiseen investointiin tähtäävässä hankkeessa. Investoinnin valmisteluun tai kaupungin osuuden toteuttamiseen voi kuluja resursseja.
 - Toimiala voi sopia tekensä samanaikaisesti omalle vastuulleen kuuluvia toimenpiteitä edistääkseen elinkeinoelämän investointeja. Yksityiset investoinnit voivat peruuntua tai lykkääntyä, jolloin kaupungin panos hankkeelle voi mennä osittain tai kokonaan hukkaan.
 - Riskin toteutuessa toimialan investoinnit kohdentuvat epätaroituksenmukaiseen kohteeseen, vieden mahdollisuuden investoida johonkin toiseen kohteeseen.
 - Asiaan liittyviä riskejä voidaan pienentää sopimushallinnalla, sitouttamalla sopimuksin yksityinen investoija siten, että kaupungin etu tulee turvattua.
 - Riskiä voidaan myös minimoida siten, että investointihyöty on käytettävissä muuhun käyttötarkoitukseen.

- Ympäristövastuiden realisoituminen (Pilaantuneet maat)
 - Ympäristöriskejä minimoidaan tekemällä riittävät selvitykset. Selvitykset tehdään maata hankittaessa ja asemakaavoituksen yhteydessä.
 - Tiedostamattomien ja selvittämättömien ympäristöriskien toteutumisen vaikutukset ovat taloudellisia tai niistä voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaantuminen. Toteutuessaan ympäristöriskien hoitaminen on kallista. Ongelmallisia voivat olla onnettomuuksien jälkitorjuntatilanteet, jos jälkihoitotoimenpiteet eivät käynnisty riittävän ripeästi. Toimiala on vastuuttanut asianmukaiset henkilöt hoitamaan onnettomuuksien jälkitilanteita.

- Rekrytoinnit eivät onnistu
 - Rekrytoinnit voivat epäonnistua siten, että haluttuun tehtävään ei saada riittävästi oikeanlaisia hakijoita tai tehtävään valitaan vääränlainen henkilö. Lappeenrannan kaupungin imago ja veto-voimaisuus vaikuttaa paljolti siihen kuinka houkuttelevana työsäkäyntipaikkana Lappeenranta koetaan. Lappeenranta maakunnan keskuskaupunkina on moniin avoinna oleviin tehtäviin riittävän vetovoimainen. Lappeenranta kuntatyönantajana on juuri ja juuri niin houkutteleva, että haluttuihin tehtäviin on löydetty sopivat osaajat. Hyväksi keinoksi on osoittautunut toteuttaa rekrytointeja yhteistyössä yksityispuolen rekrytointien kanssa. Rekrytointikampanjoille saadaan silloin enemmän näkyvyyttä, jolloin onnistumismahdollisuudet rekrytoinnissa paranevat. Rekrytoinnin tukena on käytetty soveltuvuusarviointeja.
 - Epäonnistunut rekrytointi voi olla pitkäaikainen ongelma ja sen korjaaminen voi olla vaikeaa. Vaikutukset ovat taloudellisia, inhimillisiä ja toiminnallisia.

- Vakuutusturvan taso ei ole optimaalinen
 - Toimialan toimintaympäristö on koko kaupunki, jolloin toimialaan voi kohdistua monenlaisia vastuuvaatimuksia. Riittävällä vakuutusturvalla vastuuriskejä voidaan hallita.
 - Vakuutusturvan tason ollessa alimittainen voi toimialalle koitua huomattavia vastuuvahinkoja maksettavaksi, joiden kattaminen voi vaikeuttaa palvelutuotantoa.

- Vakuutusturvan ylivoimainen aiheuttaa korkeita vakuutusmaksuja ja siten se voi heikentää palvelutuotantokykyä.
- Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkeneminen
 - Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkenemistä pyritään ehkäisemään laatimalla keskustan kehittämissuunnitelma, tämän lisäksi on keskustan elinvoimaa seurattava ja reagoitava saatuun palautteeseen.
 - Kaupunkikeskusta on Lappeenrannan käyntikortti. Tyhjät liikehuoneistot, epäsiisti kaupunkikuva ja keskeneräiset rakenteet ovat riski kaupunkikuvulle. Keskustan rakentamisessa ja ylläpidossa tulee pitää yllä korkeaa laatutasoa. Laatutaso tulee näkyä sekä omassa toiminnassa että yksityisissä hankkeissa. Kaupunkikeskustan elinvoima vaikuttaa koko Lappeenrannan kaupungin elinvoimaan. Viihtyisä kaupunkikeskusta lisää koko Lappeenrannan ja seutukunnan vetovoimaa.
 - Keskustassa on tapahtunut paljon positiivista kehitystä, tyhjät liike-tilat ovat täyttyneet ja pysäköintimahdollisuuksia on kehitetty yrittäjiltä saadun palautteen perusteella. Lappeenranta oli vuoden kaupunkikeskusta 2018.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.

Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Elinvoima ja kaupunkikehitys Korjausvelan määrä Yritysassiakkaiden tyytyväisyys 2021 2033 2021 2033 -0 % -50 % 4 4,2	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus Elämänlaatusa hyväksi tuntevat 2017 2021 2033 52,3 % 55 % 60 % Luottamus kunnan päätöksentekoon 2017 2021 2033 2,9 3,5 4	Elinvoimainen kaupunki ja imago Työssäkäyvien määrän kasvu 2017 2021 2033 28 700 30 000 32 000 Yritysimagon parantuminen 2017 2021 2033 29 14 7	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö Henkilöstötyytyväisyys 2017 2021 2033 3,69 3,85 4 Asiakkaan palveluun käyttämä aika 2017 2021 2033 x -50 % -75 %	Talous ja resurssit Lainat/asukas 2017 2021 2033 7 146 8 500 7 500 Hukkatyöhön kuluvat htv:t 2017 2021 2033 x -50 % -75 %
18. Kasvua yrityksille	Asiakaslähtöinen palveluprosessi Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta	Yritysassiakkaiden palvelun parantuminen Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa	Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen Asiakkaan käyttämä aika puolittuu	Hukkatyön väheneminen Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu
19. Toimiva infra	Turvallinen infra Onnettomuuksien määrä vähenee	Asumisen hinta Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa	Häiriöttä toimiva infra Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä	Korjausvelka ei kasva Korjausvelan määrä
20. Tehokas kaupunkirakenne	Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä	Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta Uudet asuintontit/ infrakulut	Maankäytön digipalvelujen laajentuminen Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu	Maaomaisuuden tuottojen kasvu Maaomaisuuden tuotto
21. Merkityksellinen ympäristö	Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristöönsä Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3	Houkutteleva kaupunkikuva Asukas- ja imagokyselyn tulokset	Osallistava suunnittelu Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät	Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö

18. Kasvua yrityksille

Siirrytään toimintatapaan, jossa kaupungin kanssa asioivat yritykset segmentoidaan ja räätälöidään palvelurajapinnat sille osalle palveluiden käyttäjiä, jotka edustavat 100 yritystä. Kaikki yritykset jaetaan segmentteihin, joista valitaan nuo 100 edustajaa. Tavoitteena on, että nuo 100 yritysasiakasta saa valtuustokauden loppuun mennessä haluamansa palvelun siten, että yritysasiakkaan tarvitsee uhrata omaa aikaansa palvelun saamiseksi valituissa prosesseissa puolet siitä, mitä nyt. Valitaan pilotti-prosessit ja toimintaa laajennetaan neljän vuoden aikana. Jatkossa saatuja tuloksia hyödynnetään asteittain kaikkiin yritysasiakkaisiin ja saatuja kokemuksia sovelletaan 3.sektorin toimijoihin, asukkaisiin ja matkailijoihin.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
18.1. Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta: Kumppanuuskysely: Yhteistyön kaupungin kanssa	3,7 > 4 > 4,2 6/2019: 3,72	Järjestetään Tammistartti 2020 yrityksille: yhteisesti sovittujen toimenpidesuunnitelmien julkistus. Tehostetaan yritysasiakasvastaavan ja toimialan vastuualueiden yhteistyötä järjestämällä sisäinen koulutustilaisuus kumppanuusmallista. Toimenpiteet tähtäävät kasvun esteiden purkamiseen, yrityksen elinvoimaisuuden kehittämiseen sekä toimialan yritysasiakkaan palveluprosessin sujuvoittamiseen.
18.2. Yritysasiakkaiden palvelun parantuminen	Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa	100 > 100 > 100 6/2019: 58	Kontaktoidaan 100 yritystä ja toteutetaan kumppanuuskysely, analysoidaan tulokset ja tehdään tarvittavat parannusehdotukset palveluprosessin parantamiseksi.
18.3. Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Asiakkaan käyttämä aika puolittuu: Wirman uutiskirjeen tilaajamäärät	900 > 1 000 > 1100 6/2019: 901	Tehostetaan yritysasiakasvastaavan ja toimialan vastuualueiden yhteistyötä järjestämällä sisäinen koulutustilaisuus kumppanuusmallista. Toteutetaan some-kampanja Wirman uutiskirjeen ja palveluiden tunnettuuden lisäämiseksi.
18.4. Hukkatyön väheneminen	Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu: Nestor CRM:n asiakastapahtumat	1 150 > 1 200 > 1250 6/2019: 1 132	Tehostetaan CRM-järjestelmän käyttöä järjestämällä asiakaskokemuksen kehittämiseen suunnattu tilaisuus virkamiehille. Julkistetaan sovitun toimialaluokituksen mukaiset toimialakohtaiset neuvontamateriaalit (5 kpl) M-Filessä.

19. Toimiva infra

Korjausvelan määrä kertoo, paljonko verkostoihin ja yleisiin alueisiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa syntyy, kun ennakoivasta kunnossapidosta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Kunnossapito on siis vähäisempää kuin rakenteiden kuluminen. Korjausvelka, rapistuminen, ilmenee mm. rikkoontuvana katuina ja vesijohtoina. Korjausvelkaa hallitaan siten, että alueellisesti saneerataan verkostot ja päivitetään alueen suunnitelmat ja asemakaavat. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Työt kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkoston korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
19.1. Turvallinen infra	Onnettomuuksien määrä vähenee: Omaisuuksivahinkoon, loukkaantumiseen tai kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee	35 > 26 > 26 6/2019: 36	Etelä-Karjalan liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen. Lappeenrannan liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen.
19.2. Asumisen hinta	Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa: Kiinteistöveron kasvu/vuosi	100 000 > 50 000 > 10 000 6/2019: 120 000	Kiinteistöveroselvityksen jatkaminen resurssien puitteissa.
19.3. Häiriöttä toimiva infra	Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä: Kunnossapidon palautemäärä	400 > 400 > 400 6/2019: 461	Kunnossapitokaluston reaaliaikaisen sijaintitiedon hyödyntäminen, liikenteen sujuvoittaminen ja talviaurauksen kehittäminen sekä kunnossapitoluokkien läpikäyminen ja priorisointi.
19.4. Korjausvelka ei kasva	Korjausvelan määrä: Liikennealueiden ylläpito-mittari	3,07 > 3,07 > 3,07 6/2019: 3,05	Pintausien kehittäminen ja uusien pintausmateriaalien mahdollisuuksien selvittäminen.

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittymiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla. Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin. Toimenpiteellä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
20.1. Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun	Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä: Kaavoituksen asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä	600 > 700 > 800 6/2019: 220	Järjestetään vuorovaikuttaisia asukastilaisuuksia, joissa osallistetaan asukkaita eri tavoilla. Vuorovaikutteinen asukkaiden ja muiden osallisten mukaanotto otetaan toimintatavaksi myös muilla kuin kaupunkisuunnittelun vastuualueella.
20.2. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Uudet asuintontit/ infrakulut: Uusien tonttien infraan käytetty €/vuosi	300 000 > 300 000 > 300 000 6/2019: 380 000	Maanhankintaa kaupunkirakenteen sisältä ja kunnallistekniikan piiristä sekä Pajarilan alueelta jatketaan. Tonttimarkkinointia tehostetaan. Pilaantuneita maita puhdistetaan, että saadaan tontteja myyntiin. Kaavoitetaan lisää yritys- ja työpaikkatontteja houkutteleville pakoille. Green Horisontti -vihreä teemayleiskaavan ja Asemanseudun kehittämishankkeiden valmistelu etenee.
20.3. Maankäytön digipalvelujen laajentuminen	Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu	95 % > 100 % > 100 % 6/2019: 80 %	Mobiiliikeilausaineisto käytössä. Valmiiksi mallinnetuilla rakennuksilla on julkisivu- ja kattotekstuurit. Uusien työkalujen ja järjestelmien kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu.
20.4. Maaomaisuuden tuottojen kasvu	Maaomaisuuden tuotto miljoonaa euroa/vuosi	1,5 > 1,5 > 1,5 6/2019: 1,3	Tonttien ja omasta käytöstä vapautuneiden rakennusten ja kiinteistöjen myyntiä jatketaan tavoitteellisesti.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näytämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit	Tavoitearvot (2020 > 2021 > 2022)	Keskeisimmät toimenpiteet 2020
21.1. Asukkaiden tyytyväisyys asuin-ympäristöönsä	Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa > 3 kyselytutkimuksen mukaan	3 > 3 > 3 06/2019: 3,7	Asukkaiden osallisuuden lisääminen sekä kaavoituksessa että toteutussuunnittelussa (mm. katuhankkeet, viheraluesuunnittelu). Keskustan kehittämissuunnitelman valmistelu jatkuu.
21.2. Houkutteleva kaupunkikuva	Asukas- ja imagokyselyn tulokset: Tyytyväisyys rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen	3,75 > 4 > 4 06/2019: 3,46	Keskustan kehittämissuunnitelman valmistuminen. Ydinkeskustan modernin rakennusperinnön inventoinnin hyödyntäminen kaavoituksessa. Järjestetään keskustan kehittämisseminaari, jossa asiantuntijat avaavat keskustan kehittämisen mahdollisuuksia. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman päivittäminen valmistelussa v. 2020. Tuotteistetaan seinämaalauskonsepti. Keskustelutilaisuuksia muuttuvasta kaupunkikuvasta. Järjestetään opastettuja kävelykierroksia kaupunkilaisille muuttuvasta kaupunkikuvasta mm. kaupungin avointen ovien päivänä. Osallistutaan keskustan arkkitehtuuripaskartan päivittämiseen.
21.3. Osallistava suunnittelu	Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät	1 500 > 2 000 > 2 100 06/2019: 720	Jatketaan uusien, kaupunkilaisten osallisuutta vahvistavien toimintatapojen kehittämistä ja kokeiluja. Erityisesti erilaisten digitaalisten työkalujen kehittäminen ja kokeiluhankkeet. Lisätään osallistuvan työtavan käyttöä muilla vastuualueilla ja kehitetään uusia työtapoja ja -menetelmiä.
21.4. Puistojen ja katujen hoitokulut alla kansallisen keskiarvon	Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö: Viheralueet €/neliö	0,58 > 0,55 > 0,55 06/2019: 0,58	Niittyverkoston suunnittelu valmistuu ja niittyverkoston pilottikohteet toteutetaan kesällä 2020. Alueiden kehittymistä seurataan ja palaute huomioidaan uusien kohteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaupunkikehityksen yhteiset					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-151	-216	-305	-305	-305
Toimintakate	-151	-216	-305	-305	-305

Yrityspalvelut					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	366	159	362	362	362
Toimintakulut	-995	-843	-1 162	-1 162	-1 162
Toimintakate	-629	-684	-800	-800	-800

Kaupunkisuunnittelu					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	135	80	80	100	100
Toimintakulut	-1 493	-1 443	-1 464	-1 444	-1 444
Toimintakate	-1 358	-1 363	-1 384	-1 344	-1 344

Maaomaisuuden hallinta					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	5 393	5 217	6 133	6 133	6 133
Toimintakulut	-2 408	-2 110	-2 167	-2 169	-2 169
Toimintakate	2 985	3 107	3 966	3 964	3 964

Kadut ja ympäristö					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	6 719	6 335	4 762	4 692	4 692
Toimintakulut	-19 093	-18 539	-17 621	-16 849	-16 499
Toimintakate	-12 374	-12 204	-12 859	-12 157	-11 807

Projektitoiminta					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	320	979	389	389	389
Toimintakulut	-465	-1 205	-677	-620	-620
Toimintakate	-145	-226	-288	-231	-231

KAUPUNKIKEHITYS YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	12 933	12 770	11 726	11 676	11 676
Toimintakulut	-24 605	-24 356	-23 396	-22 549	-22 199
Toimintakate	-11 672	-11 586	-11 670	-10 873	-10 523
Poistot	-8 154	-300	-300	-300	-300
Tilikauden tulos	-19 826	-11 886	-11 970	-11 173	-10 823

MAAOMAISUUDEN TUOTOT YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	3 861	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	-1 242	-1 000	-800	-633	0
Toimintakate	2 619	500	700	867	1 500

RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	907	857	894	894	860
Toimintakulut	-680	-769	-781	-781	-797
Toimintakate	228	88	113	113	63

ELINVOIMA JA KAUPUNKIKEHITYS (PL. TILAKESKUS) YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	17 701	15 127	14 120	14 070	14 036
Toimintakulut	-26 526	-26 125	-24 977	-23 963	-22 996
Toimintakate	-8 825	-10 998	-10 857	-9 893	-8 960
Poistot	-8 154	-300	-300	-300	-300
Tilikauden tulos	-16 979	-11 298	-11 157	-10 193	-9 260

TILAKESKUS YHTEENSÄ					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	30 917	30 813	38 108	38 108	38 108
Toimintakulut	-19 229	-19 773	-20 029	-20 029	-20 029
Toimintakate	11 688	11 040	18 079	18 079	18 079
Rahoitustuotot j	-1 173	-1 150	-1 300	-1 300	-1 300
Vuosikate	10 515	9 890	16 779	16 779	16 779
Poistot	-12 371	-14 289	-10 800	-9 350	-10 650
Tilikauden tulos	-1 856	-4 399	5 979	7 429	6 129

MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin, Eksoten, perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää kaikkien jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidolaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu erikoissairaanhoido ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto sekä järjestää jäsenkuntiansa puolesta kansanterveyslaissa ja terveydenhuoltolaissa tarkoitettu perusterveydenhuolto ja sosiaalihuoltolaissa tarkoitettu sosiaalihuolto sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitettu ehkäisevä työ. Palvelujen järjestämisestä sovietaan vuosittain palvelusopimuksella. Syksyllä 2019 on valmisteltu perussopimuksen uudistamista. Uudistetun perussopimuksen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2020 alusta ja sen mukaan palvelusopimusmenettelystä luovutaan ja siirrytään niin sanottuun neuvottelumenettelyyn, jossa sovietaan talouden reunaehdot ja käydään läpi palveluverkkosuunnitelmat.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Perussopimuksen mukaisesti Eksote rahoittaa toimintansa jäsenkunnilta palvelusopimusten mukaisesti perittävillä maksuilla ja asiakkailta perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla tuloilla. Eksoten tulee järjestää palvelusopimusten mukaiset palvelut talousarvioon sisällytettyjen tulojen puitteissa eikä jäsenkunnilta perittävien maksujen määrää voi talousarviovuoden aikana muuttaa, ellei jäsenkunnan kanssa siitä erikseen sovi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Eksoten vuoden 2019 tuloksen ennakoitaan olevan 5,7 miljoonaa alijäämäinen. Kattamatonta kumulatiivista alijäämää arvioidaan olevan vuoden 2019 lopussa noin 16 miljoonaa euroa. Kaupunki on edellyttänyt Eksotelta tasapainoisen budjetin toteutumista jo vuoden 2019 osalta ja vuodelta 2018 kertyneen alijäämän kat-

tamissuunnitelmaa sekä maakunnallisen palveluverkon sovittamista maakunnalliseen kantokkyyn. Eksoten hallitus päätti kokouksessaan 9.10.2019 aloittaa yhteistoimintaneuvottelut, joissa tavoitellaan noin 9 miljoonaa euron säästöjä.

Eksoten maksuosuus vuonna 2020 on 256.452.000 euroa. Maksuosuus sisältää pal-kankorotukset ja lomarahaleikkauksen poistumisesta johtuvan lomapalkkavelan muutoksen. Yhteistoimintaneuvotteluiden takia Eksoten talousarviovalmistelu on viivästynyt ja palvelusopimusneuvottelut kesken.

Sosiaali- ja terveystoimen omaan toimintaan on varattu 267.000 euroa. Tästä 50.000 euroa voidaan osoittaa vähävaraisten lasten ja nuorten harrastusavustuksiin ja loput sosiaali- ja terveystoimen järjestöavustuksiin.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Maan hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistus tehdään vaiheistaen. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Itsehallinnollisia maakuntia on 18. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Maakuntien toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla. Uudistuksen yksityiskohdat ja talousvaikutukset kuntasektoriin eivät ole vielä tiedossa ja uudistuksen valmistelun keskeneräisyyden takia toimintaympäristön ennakointi on lähes mahdotonta.

Eksoten ja myös alueen kuntien taloudellinen tilanne on erittäin haastava. Eksoten yhteistoimintaneuvottelut on käynnistetty ja niiden tulos ratkaisee pitkälti myös alueen kuntien toimintaedellytykset. Yhteistoimintaneuvotteluiden mahdolliset vaikutukset alueen kuntien palveluiden saatavuuteen tai palveluverkkoon eivät ole tiedossa. Myöskään henkilöstövaikutuksia ei ole pystytty ennakoimaan.

Eksoten maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-246 478	-249 117	-256 452	-261 732	-266 178
Toimintakate	-246 478	-249 117	-256 452	-261 732	-266 178

Soster oma toiminta 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	127	0	0	0	0
Toimintakulut	-296	-340	-267	-267	-267
Toimintakate	-169	-340	-267	-267	-267

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	127	0	0	0	0
Toimintakulut	-246 774	-249 457	-256 719	-261 999	-266 445
Toimintakate	-246 647	-249 457	-256 719	-261 999	-266 445

LAPPEENRANNAN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, terveydensuojeluviranomaisen ja elintarvikevalvonnan tehtävät. Eläinlääkäripalvelut sisältävät peruspalvelut kellon ympäri 365 päivää vuodessa. Terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyys, talousveden ja uimaveden laatu, tupakoinnin valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta pellolta pöytään periaatteena ketjun jokaisessa vaiheessa.

Ympäristönsuojeluviranomainen luvittaa ja valvoo ympäristölupa- ja maa-aineslu-pakohteita, jätelakia, vesilakia sekä useita muita ympäristölainsäädäntöön liittyviä säädöksiä. Ympäristönsuojelu seuraa myös ympäristön tilaa esimerkiksi ilmanlaadun tarkkailun avulla, pinta- ja pohjavesien tilaa ja ympäristömelutilannetta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on kehittää yhdyskuntien ympäristövas-tuullisuutta esimerkiksi vesistöjen tilaa ja ilmastomuutoksen torjuntaa sekä luonnon monimuotoisuutta.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Selvitystyötä maakunnallisen ympäristötoimen muodostamisesta jatketaan. Ympäristönsuojeluviranomaisen kiinteä yhteys ympäristöprojekti ja Greenreality palveluihin varmistetaan kiinteällä yhteydellä.

Perustehtävissä keskitytään viranomaistehtävien hoitamiseen valvontaohjelmien ja -suunnitelmien toteuttamiseksi sekä eläinlääkintäpalveluiden hoitamiseen 24/7 jokaisena päivänä. Panostetaan eläinlääkintähuollon toimintaedellytyksiin.

Perustehtävien hoitamisen lisäksi painopisteenä on Lappeenranta 2033 strategian Puhdasta ja Kestävää ohjelman toteuttaminen, vesistökuunnostushankkeiden jatka-minen sekä Greenreality -toimenpiteiden toteuttaminen.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hanketoiminnan epäonnistuminen voi aiheuttaa tulokertymän vajuusta. Eläinten hoidossa voi syntyä virheitä ja korvausvastuita. Resurssien vajuus aiheuttaa virheitä viranomaistehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen. Tulokertymä voi pienentyä muiden tehtävien lisääntyessä, esimerkiksi laajan erityistilanteen johdosta. Eläinlääkintähuollossa heikko sijaistilanne voi aiheuttaa katkoksia palvelutuotannossa.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	3 008	2 969	3 071	3 071	3 071
Toimintakulut	-2 931	-2 989	-3 071	-3 071	-3 071
Toimintakate	77	-20	0	0	0

ETELÄ-KARJALAN MAASEUTUTOIMI

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetty tehtävät Etelä-Karjalan maakunnan alueella. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja sen Maksajavirastosopimus. Maaseututoimen asiakkaita ovat viljelijätukien hakijat sekä tuotanto- ja harraste-eläinten pitäjät. Asiakkaina v. 2019 on 1406 maatilaa. Erilaisia maataloustukipäätöksiä tehdään vuosittain yli 7000 kpl. Sähköisten tukihakemusten osuus on yli 90 prosenttia kaikista hakemuksista. Etelä-Karjalan maaseututoimessa työskentelee 12 viranhaltijaa ja maaseututoimella on 7 toimipistettä maakunnassa.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2015–2019 on päättymässä sisältäen maksimissaan 2 jatkovuotta. Toiminnan pääpaino 2020–2022 on uuden ohjelmakauden ja uuden CAP27-maaseutuohjelman sisäänajossa sisältäen henkilöstön sekä asiakkaiden koulutusta. Keskeisinä muutoksina on ohjelmakauden vaihteessa odotettavissa oleva tavallista suurempi tilaluvun lasku. Vuosina 2020–2022 on eläköitymässä 25 prosenttia henkilöstöstä. Tehtävien keskittäminen nykyisestä kolmesta tiimistä kahteen tiimiin on välttämätöntä laskevan tilaluvun ja supistuvan henkilöstömäärän takia.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Uusi CAP27-ohjelmakausi ja kasvava tilakoko luovat uusia haasteita toiminnalle. Suuremmilla tiloilla maataloustukiasioiden hallinta on erittäin monimutkaista ja taloudelliset riskit ovat suuria.

Henkilöstömäärän supistumisen myötä maakunnan kattavan palvelutarjonnan ja tason ylläpitäminen uudella CAP27-ohjelmakaudella on merkittävä haaste. Paljon

hiljaista tietoa ja osaamista on katoamassa. Epävarmuustekijänä on uuden palvelukonseptin kehittäminen ja siinä onnistuminen.

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	650	696	700	700	700
Toimintakulut	-650	-696	-700	-700	-700
Toimintakate	0	0	0	0	0

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan pelastuslaitos vastaa kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetyt tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytystä ja tehokkaasti.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pelastustoimen palvelut tuotetaan vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013–2020 mukaisesti.

Hallitusohjelmassa on turvallisuuden osalta yhdeksi tavoitteeksi asetettu, että turvallisuuden tunne vahvistuu ja turvallisuusviranomaisten toimintakyky varmistetaan. Pelastustoimen osalta on hallitusohjelmaan kirjattu, että pelastustoimen järjestäminen siirretään sosiaali- ja terveystalouden kanssa 18 maakunnan tehtäväksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pelastustoimen keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on vähentää onnettomuuksia ja niistä aiheutuvia henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Onnettomuuksien tapahtuessa pelastustoimen tehtävänä on antaa kiireellistä ja tehokasta apua sekä pyrkiä pienentämään onnettomuuksista aiheutuneita vahinkoja. Pelastustoimen palvelut on tuotettu vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013–2020 mukaisesti. Hyväksytty palvelutasopäätös sitouttaa pelastuslaitoksen tuottamaan ja ylläpitämään palvelutasopäätöksen mukaiset palvelut ja sopijakunnat osoittamaan riittävät taloudelliset resurssit pelastuslaitokselle hyväksytyyn palvelutasopäätöksen toteuttamiseen. Palvelutasopäätös on sitovuudeltaan perusta alueen pelastustoimen toiminnan ja vuotuisen talousarvion yksityiskohtaiselle suunnittelulle. Pelastuslaitos on joutunut sopeuttamaan palvelutasopäätöskauden aikana toimintaansa sille osoitettujen sopeuttamisvelvoitteiden mukaisesti. Lappeenrannan kaupunginhallituksen päätöksellä pelastuslaitokselle osoitettu talouden tasapainotusohjelman mukainen säästövelvoite (-2,7 %) on vuosina 2017–2019 katettu

pelastuslaitoksen taseesta edellisten tilikausien ylijäämistä. Tasapainotusohjelman mukainen säästövelvoite on mahdollista kattaa pelastustoimen taseesta vielä vuoden 2020 osalta, mikäli vuoden 2019 talous toteutuu suunnitellulla tavalla. Tämän johdosta pelastuslaitoksen talousarviokehityksiä vuosille 2021–2022 tulee tarkistaa, jotta pelastustoimen palvelutaso voidaan turvata palvelutasopäätöksen mukaisena. Mikäli pelastuslaitoksen talousarviokehityksiä ei tarkisteta, vaatii se edelleen toimintojen sopeuttamista ja hyväksymällä tästä syntyvä palvelutason lasku sekä se, että kansalaisten alueellista yhdenvertaista kohtelua ei kyetä varmistamaan. Toimintojen sopeuttaminen tulee vaikuttamaan palvelutasopäätöksessä asetettujen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen, henkilöstön määrään, työvuorovahvuuksien, päivystysjärjestelyjen sekä sopimispalokuntajärjestelmän ylläpitoon.

Pelastustoimen uudistuksen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät pelastustoimen rahoitukseen, omistajaohjaukseen, pelastustoimen palvelutasoon sekä omaisuusjärjestelyihin.

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen 26 sivutoimista sammutusmiestä ja ryhmänjohtajaa vaativat Etelä-Karjalan käräjäoikeudessa, että heidän vuosina 2011–2015 suorittama varallaolo tulisi katsoa jälkikäteen työajaksi. Kantajien Lappeenrannan kaupungille kohdistamat vaatimukset ovat olleet yhteensä noin 2,2 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi kantajat ovat vaatineet oikeudenkäyntikulujensa korvaamista. Etelä-Karjalan käräjäoikeus hylkäsi 19.2.2018 antamassaan tuomiossa kantajien kannan. Käräjäoikeuden tuomiosta valitettiin Itä-Suomen hovioikeuteen. Itä-Suomen hovioikeus 8.9.2019 antamassaan tuomiossa vahvisti, että valittajien varallaoloaika on normaaliin palkkaan oikeuttavaa työaikaa. Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen. Lappeenrannan kaupunki on hakenut hovioikeuden tuomioon valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	11 235	10 873	10 933	10 833	10 833
Toimintakulut	-11 111	-10 896	-10 606	-10 506	-10 506
Toimintakate	124	-23	327	327	327

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN HANKINTAPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut toimii maakunnallisena yhteishankintayksikkönä, joka Lappeenrannan kaupungin erillishankintojen lisäksi hoitaa yhteisesti sovitut maakunnalliset yhteishankinnat. Hankintayksikkö vastaa maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmässä sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta sekä sopimustenhallinnasta. Lisäksi hankintayksikkö huolehtii Etelä-Karjalan hankintapalvelujen kilpailuttamien nykyisten yhteishankintasopimusten hallinnasta niiden loppuun saakka. Hankintayksikkö tarjoaa sopimusosapuolille paitsi mahdollisuuden osallistua maakunnan yhteishankintoihin, myös resurssiensa puitteissa hankintoihin liittyvää asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelut toteutetaan antamalla konsultaatiota ja tukea jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2022

Yksikön toiminta rahoitetaan jakamalla toiminnasta aiheutuvat kustannukset sopijapuolien kesken. Kustannukset laskutetaan sopijapuolilta neljännesvuosittain talousarvion mukaisesti. Kustannukset tasataan vuosittain talousarvion toteutuman mukaisesti mikäli talousarvion toteutuma poikkeaa merkittävästi (+/- 10 %) talousarviosta. Sopimuksen mukaisesti Lappeenrannan kaupunki maksaa puolet yksikön kuluista. Toinen puoli jaetaan muille osallistujille sopimuksen mukaisesti. Seuraavien vuosien maksuosuudet määritellään vuosittain järjestettävissä palveluneuvotteluissa. Vuoden 2020 talousarvioon on lisätty kahden hankinta-asiantuntijan kustannukset. Kustannukset katetaan kaupunkikonsernin sisäisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sopimuksen mukaisen toiminnan lisäksi painopisteenä on hankintojen suunnittelun aikaistaminen innovatiivisten, kestävä kehityksen, vastuullisuuden, työllistämisen sekä elinkeinoelämän huomioiminen hankinnan suunnittelussa niin, että ne lisäävät kustannustehokkuutta ja tuottavuutta. Hankintaprosessin digitalisoiminen lisää tuottavuutta sekä vähentää hankintaprosessiin osallistuvien hukkatyötä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Henkilöstön eläköitymisen ja lisäresursointi lyhyellä aikavälillä tuo riskin rekrytoinnin onnistumisesta. Riskinä on myös tunnistettava, että uuden henkilöstön tehtäviin oppiminen vie suunniteltua pitemmän ajan.

Etelä-Karjalan hankintapalvelut 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	326	315	457	457	457
Toimintakulut	-318	-315	-457	-457	-457
Toimintakate	8	0	0	0	0

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUS

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-6 920	-7 059	-7 278	-7 278	-7 278
Toimintakate	-6 920	-7 059	-7 278	-7 278	-7 278

Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-159	-164	-193	-193	-193
Toimintakate	-159	-164	-193	-193	-193

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-257	-260	-260	-260
Toimintakate	-236	-257	-260	-260	-260

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 267	-1 273	-1 313	-1 313	-1 313
Toimintakate	-1 267	-1 273	-1 313	-1 313	-1 313

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000€					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 928	-1 947	-1 974	-1 974	-1 974
Toimintakate	-1 928	-1 947	-1 974	-1 974	-1 974

Varaus palkkaratkaisuun 1000 € (maakunnallinen palvelutoiminta)					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	82	0	0	0	0
Toimintakulut	-82	0	-105	-212	-320
Toimintakate	0	0	-105	-212	-320

MAAKUNNALLISEN PALVELUTOIMINNAN MAKSUOSUUEDET YHTEENSÄ 1000					
	TP 2018	KS 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	82	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 592	-10 700	-11 123	-11 230	-11 338
Toimintakate	-10 510	-10 700	-11 123	-11 230	-11 338

INVESTOINTIOSA

AINEETON OMAISUUS	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Sijoitus Seniori-Saimaan svop-rahastoon	82 000				
Kartoitus	50 000		50 000	50 000	50 000
Yhteensä	132 000	0	50 000	50 000	50 000

KIINTEÄ OMAISUUS	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Maanhankinta*)	2 600 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Maaperän kunnostus	704 000		200 000	200 000	200 000
Joutsenon koulun purku	900 000			400 000	
Rakuunamäen lämpökeskuksen purku (keskustan päiväkotihanke)			70 000		
Korvenkylän koulun purku			400 000		
Lauritsalan koulun purku					350 000
Sammontalon edellyttämät purkutoimet					300 000
Pienet maanhankinnat	200 000		200 000	200 000	200 000
Yhteensä	4 404 000	0	1 870 000	1 800 000	2 050 000

*) KH:lla on oikeus hyväksyä maanhankintaa enintään 5 Me/vuosi

YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikenneväylät	6 596 000	300 000	5 800 000	5 800 000	5 800 000
Hulevesien hallinta	1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä	7 596 000	300 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000

YMPÄRISTÖTOIMEN KAUPUNGIN TOIMINNOT	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Muukon pohjavesialueen kunnostus	101 000				
Vesistöjen kunnostushankkeet			100 000		100 000
Pienet Greenreality investoinnit	50 000		50 000	50 000	
Yhteensä	151 000	0	150 000	50 000	100 000

LIIKUNTAPAIKKARAKENTAMINEN*)	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	909 000	100 000	950 000	1 000 000	750 000
Tulot	-150 000		-150 000	-150 000	0
Muukon haulikkorata	586 000	550 000	0	0	0
Yhteensä	1 345 000	650 000	800 000	850 000	750 000

*) Sisältää koulujen pihat / lähiliikuntapaikat.

IRTAIN OMAISUUS	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Yhteensä	700 000		700 000	700 000	700 000

ENSİKERTAINEN VARUSTAMINEN	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Lasten ja nuorten ensikertainen varustaminen	328 000	0	150 000	3 832 000	1 490 000
Liikuntatoimen ensikertainen varustaminen	1 035 000	500 000	0	0	0
Yhteensä	1 363 000	500 000	150 000	3 832 000	1 490 000

ELINKEINOPOLIITTISET HANKKEET	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Yhteensä	807 000	700 000	2 961 000	1 948 000	1 850 000

ETELÄ-KARJALAN PELASTUSLAITOS	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	1 399 000	400 000	855 000	855 000	855 000
Tulot	98 -778 000		-528 000	-528 000	-528 000
Yhteensä	621 000	400 000	327 000	327 000	327 000

TALONRAKENNUS	Kustannus- arvio	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Hovinpellon päiväkodin uudisrakennus (valmis 2019)	3 150 000	767 000				
Lappeenrannan keilahalli-urheilutalon peruskorjaus (valmis 2019)	13 700 000	9 086 000				
Valtionavustus urheilutalon peruskorjaukseen	-750 000	-510 000				
Korvenkylän koulu (valmis 2020)	1 600 000			1 600 000		
Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus (valmis 2021)	10 900 000	1 750 000	1 280 000	5 920 000	3 000 000	
Keskustan uusi päiväkoti (valmis 2021)	4 000 000	163 000	63 000	1 937 000	1 864 000	
Joutsenon uusi koulu (valmis 2021)	20 700 000	4 113 000	1 200 000	11 310 000	5 000 000	
Lauritsalan uusi koulu (valmis 2021)	19 100 000	4 979 000	3 800 000	5 200 000	8 000 000	700 000
Itäalueen paloasema (valmis 2021)	9 900 000	199 000	180 000	820 000	8 881 000	
Kourulan päiväkotikoulu (valmis 2022)	5 400 000	1 550 000	1 550 000	100 000	1 950 000	1 760 000
Nuoriso- ja monitoimitalo (Monari) (valmis 2022)	2 000 000			50 000	100 000	1 850 000
Monitoimiareena ja sisäliikuntahalli (2023)	30 000 000	426 000	225 000	275 000	10 000 000	10 000 000
Sammontalo (valmis 2023)	39 600 000	1 031 000	630 000	3 370 000	13 770 000	14 100 000
Pääkirjaston peruskorjaus (valmis 2023)	7 700 000			50 000	100 000	4 500 000
Lappeenrannan uimahallin perusparannus (valmis 2023)	8 400 000			100 000	300 000	4 200 000
Nuijamaan koulu ja päiväkoti (valmis 2023)	1 500 000					100 000
Pulpin koulun peruskorjaus (valmis 2023)	4 900 000					100 000
Kaukaan koulun peruskorjaus (valmis 2024)	5 500 000					100 000
Voisalmen koulun peruskorj/uudisrak ja uusi päiväkoti (valmis 2024)	10 800 000					150 000
Museon kokoelmatilat (valmis 2025)	6 000 000					100 000
Kaupungintalon peruskorjaus (valmis 2026)	16 000 000					400 000
Toiminnalliset muutokset, käyttäjä rahoittaa				50 000	50 000	50 000
Pienet investointihankkeet		2 904 000		2 500 000	2 500 000	2 500 000
Yhteensä	260 400 000	26 458 000	8 928 000	33 282 000	55 515 000	40 610 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Aineeton omaisuus	132 000	0	50 000	50 000	50 000
Kiinteä omaisuus*)	4 404 000	0	1 870 000	1 800 000	2 050 000
Yhdyskuntatekniikka	7 596 000	300 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000
Ympäristötoimen kaupungin toiminnot	151 000	0	150 000	50 000	100 000
Liikuntapaikkarakentaminen	1 345 000	650 000	800 000	850 000	750 000
Irtaimisto	700 000	0	700 000	700 000	700 000
Ensikertainen varustaminen	1 363 000	500 000	150 000	3 832 000	1 490 000
Pelastuslaitos	621 000	400 000	327 000	327 000	327 000
Elinkeinopoliittiset hankkeet	807 000	700 000	2 961 000	1 948 000	1 850 000
Talonrakennus	26 458 000	8 928 000	33 282 000	55 515 000	40 610 000
Yhteensä	43 577 000	11 478 000	47 090 000	71 872 000	54 727 000

*) Sisältää vuosina 2018-2021 kaupunginhallituksen päätökseen perustuvaa maanhankintaa 1 milj. euroa / vuosi

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2019	Arvioitu siirto v:lle 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Menot	44 505 000	11 478 000	47 768 000	72 550 000	55 255 000
Tulot	-928 000	0	-678 000	-678 000	-528 000
Yhteensä	43 577 000	11 478 000	47 090 000	71 872 000	54 727 000

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	386 828	368 879	400 673	405 674	409 588
Toimintakulut	-716 530	-721 503	-761 329	-769 916	-772 904
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-260	112	32	63	31
Toimintakate	-329 961	-352 512	-360 624	-364 179	-363 284
Verotulot	288 085	299 275	301 200	306 000	312 400
Valtionosuudet	120 593	120 041	134 314	136 457	138 800
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	135	457	386	370	370
Muut rahoitustuotot	331	-70	-70	-179	-179
Korkokulut	-4 751	-6 109	-6 973	-7 520	-7 982
Muut rahoituskulut	-1 027	-478	-470	-470	-470
Vuosikate	73 404	60 604	67 762	70 479	79 654
Poistot ja arvonalentumiset:					
Poistot	-54 924	-56 444	-55 910	-55 337	-58 737
Omistuksen eliminointierot	-28				
Arvonalentumiset	358				-4 100
Tilikauden tulos	18 810	4 160	11 852	15 141	16 817
Tilinpäätössiirrot	96	538	553	513	510
Tilikauden verot	-2 761	-1 589	-1 867	-2 040	-2 038
Laskennalliset verot	-2 140				
Vähemmistöosuudet	-668	-86	280	275	171
Tilikauden ylijäämä	13 337	3 023	10 818	13 889	15 460

Talousarvio 2020–2022

Konserniyhteisöt

LAPPEENRANTA

LAPPEENRANTA
KANSAINVÄLINEN YLIOPISTOKAUPUNKI

KONSERNIYHTEISÖT LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY (KONSERNI)

Yhtiön toimitusjohtaja

Martti Mäkelä

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu -konserni toteuttaa omistajansa Lappeenrannan kaupungin määrittelemää asuntopolitiikkaa, omistamalla, ylläpitämällä, rakentamalla sekä vuokraamalla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n nimeämänä yleishyödyllisenä yhteisönä ja sen omistuksessa on erityisryhmät mukaan lukien noin 5.000 vuokra-asuntoa eri puolilla kaupunkia.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiö vastaa toiminta-ajatuksensa mukaisesti vuokra-asuntojen kysyntään koko Lappeenrannan kaupungin alueella. Toiminta on hyvin stabiilia ja liikevaihto muuttuu vuosittain lähinnä vuokrien muutosten verran. Vuonna 2020 liikevaihdon ennustetaan kasvavan 0,5 % edellisen vuoden budjettiin verrattuna. ARA-asuntojen vuokrat pysyvät vuonna 2020 edellisen vuoden tasolla, mutta vapaarahoitteisten asuntojen ja erityisasumisen yksiköiden vuokriin on tulossa pientä nousua. Seuraavina vuosina liikevaihdon ennustetaan edelleen hieman kasvavan, vaikka vuokrien korotukset on tarkoitettu pitämään hyvin maltillisena jatkossakin.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiön osuus kaupungin vuokra-asunnoista on vaihteluvälillä 30–40 % ja sen tehtävänä on olla varmistamassa markkinahintaa edullisempien vuokra-asuntojen saatavuus. Tavoitteena on, että yhtiön tarjoamien vuokra-asuntojen keskivuokran tulee olla vähintään 15 % alle kaupungin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokran.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiöllä on mahdollista tilittää ARA-ohjeiden mukainen omien varojen korko omistajalleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuonna 2020 valmistuu kolme uutta kerrostaloa ja aloitetaan yhden uuden rakentaminen sekä kolmen kerrostalon peruskorjaus. Investointien kokonaismäärä vuonna 2020 on n. 8,2 miljoonaa euroa.

Jatkossa investointien määrä vuosittain on 8–9 meur. Investoinnit on tarkoitettu toteutettaviksi siten, ettei yhtiön nettolainamäärä kasva.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Suunnitteilla on Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy:n ja Lappeen Ikihonka Oy:n fuusion selvittäminen vuoden 2020 aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskitekijät:

Erityisasumisen yksiköiden, erityisesti vapaarahoitteisten, tulevaisuuteen liittyvät epävarmuustekijät.

Lainojen korkojen äkillisen nousu.

Vuokra-asuntojen kysynnän voimakas lasku.

LAPPEENRANNAN ASUNTOPALVELU OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIKEVAIHTO	32 081	32 664	32838	0,5 %	33 000	33 200
Liiketoiminnan muut tuotot	1 856	150	134	-10,7 %	150	150
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-	0	
Materialit ja palvelut	0	0	0	-	0	
Henkilöstökulut	-1 400	-1 452	-1442	-0,7 %	-1 454	-1 425
Poistot ja arvonalentumiset	-8 159	-7 091	-7056	-0,5 %	-7 080	-7 100
Liiketoiminnan muut kulut	-21 719	-20 551	-20545	0,0 %	-20 800	-21 000
LIIKETULOS	2 659	3 720	3929	5,6 %	3 816	3 825
Rahoitustuotot	78	70	70	0,0 %	70	70
Rahoituskulut	-1 416	-1 306	-1652	26,5 %	-1 680	-1 700
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	1 321	2 484	2347	-5,5 %	2 206	2 195
Tilinpäätössiirrot	0			-		
Verot	-290	-497	-469	-5,6 %	-441	-439
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0			-		
TILIKAUDEN TULOS	1 031	1 987	1878	-5,5 %	1 765	1 756

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	183 640	187 758	189 559	1,0 %
Aineettomat hyödykkeet	190	75	9	-88,0 %
Aineelliset hyödykkeet	182 284	186 640	188 429	1,0 %
Sijoitukset	1 166	1 043	1 121	7,5 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 581	9 213	9 768	6,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	6 611	4 913	4 858	-1,1 %
Rahoitusarvopaperit	1 204	1 200	1 210	0,8 %
Rahat ja pankkisaamiset	3 766	3 100	3 700	19,4 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	195 221	196 971	199 327	1,2 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	32 954	34 782	36 660	5,4 %
Osakepääoma	11 209	11 209	11 209	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	8 949	8 949	8 949	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	11 765	12 637	14 624	15,7 %
Tilikauden voitto/tappio	1 031	1 987	1 878	-5,5 %
Vähemmistöosuus	1 352	1 350	1 360	0,7 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	1 649	2 119	2 615	23,4 %
Vieras pääoma (yht.)	159 266	158 720	158 692	0,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	148 457	148 120	147 892	-0,2 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 809	10 600	10 800	1,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	195 221	196 971	199 327	1,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	3 637	8 600	8 200	-400
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	155 508	155 289	155 892	603
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	15 064	14 037	11 231	-2 806
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	4	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	3,2	5,9	5,3	-0,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,4	2,1	2,9	0,8
Liikevoitto %	8,3	11,4	12,0	0,6
VAKAVARAISUUS				
Omavaraisuusaste %	17,6	17,7	17,1	-0,6
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	1,1	0,9	0,9	0,0
Quick ratio	1,1	0,9	0,9	0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	15	0	0	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	390	300	350	50
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY (KONSERNI)

Yhtiön toimitusjohtaja

Reijo Kolehmainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesi-tuotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Kaupunki perusti emoyhtiön vuonna 2003. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Energia-konsernin talous jatkaa vuonna 2020 tasaista kehitystä. Rahoitustilanne on selkeästi parantunut aiempiin vuosiin verrattuna ja sen vuoksi investoinnit pysytään nostamaan oikealle tasolle, vaikka kaikkien tuotteiden hinnat pysyvät ennallaan vuoden 2018 tasolla. Energia-konsernin liikevaihto pienenee 106 miljoonaan euroon vuonna 2020. Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoitaan kasvavan 1-2 % vuodessa. Tuloksen ennakoitaan olevan tasolla 13,8 miljoonaa euroa ja tason säilyvän tasolla 13 miljoonaa euroa myös tulevaisuudessa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Energiayhtiö maksaa kaupungille lainan korkoa noin 7,6 miljoonaa euroa. Osinkotavoite on noin 3,6 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoite 2020

Osingonjakotavoite vuodelle 2020 on noin 3,6 miljoonaa euroa.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuoden 2020 investoinnit kasvavat tasolle 26 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina mahdollisesti toteutuva jätevedenpuhdistamon investointi tuplaa investointitason toteutusvuosinaan.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Vuoden 2020 investointien läpivieminen varaudutaan varmistamaan mahdollisella ulkopuolisella noin 8 miljoonan euron lainalla, mikä vastaa olemassa olevien lainojen lyhennysmäärää.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energia-konsernin kaikkien tuotteiden hinnat ovat jonkun verran valtakunnan keskihintojen yläpuolella korkean investointiasteen vuoksi. Tulevaisuuden suuriin investointeihin varautuminen tulee tehdä hyvissä ajoin ennen toteutusta.

LAPPEENRANNAN ENERGIA OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO	129 237	109 383	105 917	-3,2 %	106 000	106 000
Liiketoiminnan muut tuotot	989	968	977	0,9 %	1 000	1 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-		
Materiaalit ja palvelut	-68 727	-55 216	-56 731	2,7 %	-57 000	-57 000
Henkilöstökulut	-8 014	-7 511	-7 121	-5,2 %	-7 200	-7 200
Poistot ja arvonalentumiset	-16 197	-15 542	-15 797	1,6 %	-16 000	-16 000
Liiketoiminnan muut kulut	-9 157	-8 240	-4 375	-46,9 %	-4 300	-4 300
LIIKETULOS	28 131	23 842	22 870	-4,1 %	22 500	22 500
Rahoitustuotot	40	300	200	-33,3 %	200	200
Rahoituskulut	-9 388	-8 272	-8 150	-1,5 %	-8 200	-8 200
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	18 783	15 870	14 920	-6,0 %	14 500	14 500
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	-		
Verot	-3 893	-950	-1 274	34,1 %	-1 500	-1 500
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	-		
TILIKAUDEN TULOS	14 890	14 920	13 646	-8,5 %	13 000	13 000

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	275 909	286 500	298 270	4,1 %
Aineettomat hyödykkeet	11 076	12 500	12 500	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	219 266	228 000	234 440	2,8 %
Sijoitukset	45 567	46 000	51 330	11,6 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	30 943	16 700	18 582	11,3 %
Vaihto-omaisuus	2 788	3 000	2 500	-16,7 %
Saamiset	27 154	13 000	16 000	23,1 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	1 001	700	82	-88,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	306 852	303 200	316 852	4,5 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	61 513	76 749	90 395	17,8 %
Osakepääoma	10 000	10 000	10 000	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0		-
Muut omat rahastot	10 838	10 838	10 838	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	25 785	40 991	55 911	36,4 %
Tilikauden voitto/tappio	14 890	14 920	13 646	
Vähemmistöosuus	0	0		-
Pakolliset varaukset	0	0		-
Laskennallinen verovelka	11 222	0		-
Vieras pääoma (yht.)	234 117	226 451	226 457	0,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	205 151	195 920	195 470	-0,2 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	28 966	30 531	30 987	1,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	306 852	303 200	316 852	4,5 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %				0
Henkilöstöä keskimäärin	133	120	120	0
Investoinnit (1000 €)	19 297	22 570	26 511	3 941
Konsernin sis.lainat (1000 €)	89 566	86 204	82 842	-3 362
Ulkoiset lainat (1000 €)	36 782	28 332	28 332	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	36 782	28 332	28 332	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 849	89 849	89 849	0
Leasingvastuut (1000 €)	128	39	70	31
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	26,6	37,3	34,1	-3,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	9,3	2,0	1,9	-0,1
Liikevoitto %	21,6	21,8	21,6	-0,2
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste %	20,0	25,3	28,5	3,2
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	1,1	1,0	1,0	-0,0
Quick ratio	1,0	0,9	0,9	-0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	3 506	4 000	4 000	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	432	450	450	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3 740	3 600	3 600	0

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY (KONSERNI)

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

Toiminta-ajatus

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin tärkeimpänä tavoitteena ja tehtävänä on organisaatiouudistuksen tavoitteiden toteuttaminen ja strategian toimintasuunnitelman 2018–2021 tavoitteiden saavuttaminen konsernin toimialan osalta. Keskeisintä on sen varmistaminen että kaupungin toimialoilla ja muilla vuokralaisilla on käytössään käyttötarkoitukseen sopivat, terveelliset ja turvalliset toimintaympäristöt. Myös tilojen käytön tehostaminen, tilojen yhteiskäytön, muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lisääminen ovat koko kaupunkikonsernin talouden kannalta olennaisia asioita, joissa täytyy onnistua kun uusia toimitiloja rakennetaan ja järjestetään seuraavien vuosikymmenten ajaksi.

Lappeenrannan Toimitilat Oy toimii konsernin emoyhtiönä ja koordinoi sekä edistää omistamiensa osakeyhtiöiden toimintaa. Yhtiöjärjestyksensä mukaan yhtiö voi tarjota konserniyhtiöilleen työvoima-, rahoitus- ja muita yhteisiä palveluja. Yhtiö voi myös myöntää rahoitusta sekä antaa takauksia ja muita vakuuksia enemmistönä omistamiensa yhtiöiden luottojen ja muiden sitoumusten täyttämisen vakuudeksi. Lisäksi yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta sekä arvopapereita. Konsernin henkilöstö on keskitetty kokonaisuudessaan emoyhtiön palvelukseen pois lukien Lappeenrannan Laivat Oy, jolla on oman toimensa ohella toimiva toimitusjohtaja.

Vireillä olleista veroasioihin liittyvistä oikeusprosesseista johtuen toimintaa on osin harjoitettu väliaikaisin järjestelyin siltä osin kun kyse on Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannon käytössä olevan rakennusomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluista. Näiden tehtävien järjestämisestä vastaaminen on toistaiseksi siirretty tilakeskuksen tehtäväksi ja järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy -konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n välillä on voimassaoleva palvelusopimus edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta. Tuloverotusta koskevaan valitukseen on nyt saatu korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan hallinto-oikeuden ja

verohallinnon päätökset on kumottu ja ennakkoratkaisu poistettu. Prosessin seuraavassa vaiheessa Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy ja Lappeenrannan Yritystila Oy hakevat muutosta verovuoden 2017 verotukseen. Tämän jälkeen linjataan yhdessä omistajaohjauksen kanssa mihin suuntaan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toimintaa kehitetään.

Toiminnallisesti tulevien vuosien painopiste tulee olemaan käynnissä olevien pääasiassa kunnallista palvelutuotantoa palvelevien hankkeiden toteutuksessa. Merkittävimpiä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus, Lauritsalan uusi koulu ja Joutsenon uusi koulu sekä Sammontalo. Myös sisäliikuntahallin ja monitoimiareenan tai vaihtoehtoisesti nykyisen jäähallin peruskorjauksen suunnittelua jatketaan valtuuston myöhemmin syksyllä päätettäväksi tulevien linjausten mukaisesti.

Kaupungin oman palvelutuotannon tiloihin liittyvien asiantuntijatehtävien lisäksi LATO-konserniin kuuluva Lappeenrannan Yritystila Oy on ollut kiinteistötoiminnan asiantuntijana ja toteuttajana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitila- ja sijoittautumishankkeissa. Hankkeiden tavoitteena on kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille. Hankkeita on eri kehitysvaiheissa ja toteutusvaiheessa on The Switch Drive Systems Oy:n toimitilalaajennus.

Konsernirakenne:

1. Lappeenrannan Toimitilat Oy
2. Lappeenrannan Yritystila Oy
 - 2.1. Lappeenrannan Laivat Oy
 - 2.2. Lappeenranta Free Zone Oy Ltd
 - 2.3. Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus
 - 2.4. Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus
 - 2.5. Lappeenrannan Matkakeskus Oy
 - 2.6. Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka
3. Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy
4. Williparkki Oy

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin tavoitteena on organisaatiouudistuksen tavoitteiden toteuttaminen ja strategian toimitasuunnitelman 2018–2021 tavoitteiden saavuttaminen konsernin toimialan osalta.

Konsernin liikevaihdon arvioidaan olevan vuonna 2020 noin 17,2 miljoonaa euroa. Liikevaihdon 2021–2022 arvioidaan pysyvän suunnilleen samalla tasolla.

Vuonna 2020 konsernin tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi noin 281 000 euroa. Vuosien 2021–2022 tulos pysynee vuoden 2020 tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

- kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä ja 85 % vuoteen 2023 mennessä
- Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen
- prosessien kehittäminen; tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuurin uudistaminen
- uusien yritysten ja liiketoimintojen hankkiminen Mustolan satama-alueelle.
- pienvenesatamien palvelun laadun ja turvallisuuden parantaminen, yhden sataman (yhtiöllä yhteensä 22 pienvenesatamaa) peruskorjaus ja saneeraus vuosittain.
- toimiva, luotettava sekä asiakkaiden ja viranomaisten vaatimuksia vastaava laivakalusto ja vuokrasopimukset
- olemassa olevan pysäköintikapasiteetin käytön tehostaminen ja erityisesti lyhytaikapysäköinnin käyttöasteen kohottaminen pysäköintitaloissa

Tuloutustavoite 2020

Lappeenrannan Toimitilat-konserniin kuuluvalla Williparkki Oy:lle on asetettu tuloutustavoitteeksi 150 000 € vuonna 2020.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Tulevina vuosina Lappeenrannan Yritystila Oy tekee omistamiensa ja hallinnoimiensa kiinteistöjen PTS-suunnitelmien mukaisia peruskorjaus- ja -parannushakkeita sekä omistajaohjauksella elinkeinostrategisia kiinteistökohteita.

Williparkki Oy varautuu kuitenkin parantamaan pysäköinnin opastusjärjestelmää yhteistyössä kaupungin kanssa, mikäli kaupunki ryhtyy omalta osaltaan edistämään asiaa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Lappeenrannan Yritystila Oy ja Williparkki Oy hoitavat lainasalkkuaan maksusuunnitelmien mukaisesti.

Lappeenrannan Laivat Oy: Vuoden 2020 aikana tulee omistajan päätettäväksi yhtiön toimintaa koskevat rakennejärjestelyt.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Strategiset ja operatiiviset riskit

- veroriskit
- maakuntauudistus
 - o Monissa Yritystila Oy:n omistamissa ja hallinnoimissa tiloissa on vuokralaisena maakunnallisia sosiaali- ja terveysalan ja pelastustoimen yksiköitä. Maakuntauudistus tulee muuttamaan näiden kiinteistöjen vuokrausjärjestelyitä, joiden vaikutuksia on vaikea arvioida. Yritystilan hallinnoimiin ja kaupungin omistamiin sote- ja pelastuskiinteistöihin liittyvä riski tai mahdollisuus tulee konkretisoitumaan maakuntauudistuksen edetessä.
- vuokratut ja myytävät tilat
 - o vuokralaisen vaihdostilanteessa tilat vaativat useimmiten muutostöitä, joiden vuoksi tiloja voi olla vaikea vuokrata kannattavasti
 - o vuokrattavista toimitiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa

Henkilöstöriskit

- toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle
- työkyvyn ylläpitäminen muutostilanteissa
- yrityskulttuuri
- rekrytoinnin onnistuminen

Omaisuusriskit

- rakentamiseen liittyvät tekniset riskit
- toiminnan keskeytysriskit
- sisäilmaongelmat

Rahoitusriskit ja taloudelliset riskit

- korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin
- suhdannevaihtelut

Muut riskit

- imagoriskit
 - o sisäilma
- hankkeiden toteutusaikataulut

LAPPEENRANNAN TOIMITILAT OY – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO	16678	17699	17214	-2,7 %	17 472	17 734
Liiketoiminnan muut tuotot	22	0	0		0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materialit ja palvelut	-528	-559	-471	-15,7 %	-500	-500
Henkilöstökulut	-1939	-2022	-1917	-5,2 %	-1 950	-1 960
Poistot ja arvonalentumiset	-3941	-3353	-3310	-1,3 %	-3 300	-3 300
Liiketoiminnan muut kulut	-9334	-10746	-10645	-0,9 %	-10 850	-11 000
LIIKETULOS	958	1019	871	-14,5 %	872	974
Rahoitustuotot	44	4	13	225,0 %	0	0
Rahoituskulut	-698	-616	-537	-12,8 %	-550	-550
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	304	407	347	-14,7 %	322	424
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-400	-90	-77	-14,4 %	-64	-85
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	25	54	11	-79,6 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-71	371	281	-24,3 %	258	339

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	74 129	74 241	69 840	-5,9 %
Aineettomat hyödykkeet	1 077	814	806	-1,0 %
Aineelliset hyödykkeet	65 705	66 176	61 771	-6,7 %
Sijoitukset	7 347	7 251	7 263	0,2 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	5 381	6 596	6 437	-2,4 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	5 130	6 393	6 084	-4,8 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	251	203	353	73,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	79 510	80 837	76 277	-5,6 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	29 309	28 813	29 729	3,2 %
Osakepääoma	17 401	17 401	17 401	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	10 246	10 246	10 246	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 733	795	1 801	126,5 %
Tilikauden voitto/tappio	-71	371	281	-24,3 %
Vähemmistöosuus	481	396	445	12,4 %
Konsernireservi	0	822	866	5,4 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	797	734	621	-15,4 %
Vieras pääoma (yht.)	48 923	50 072	44 616	-10,9 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	40 464	39 759	38 445	-3,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 459	10 313	6 171	-40,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	79 510	80 837	76 277	-5,6 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	29	25	26	1
Investoinnit (1000 €)	407	3 150	200	-2 950
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	42 344	42 438	38 388	-4 050
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	34 348	35 636	30 326	-5 310
Kaupungin antolainat (1000 €)	19	18	18	0
Leasingvastuut (1000 €)	86	2	2	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	-0,3	1,6	1,4	-0,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,3	3,6	3,3	-0,3
Liikevoitto %	5,7	5,8	5,1	-0,7
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste %	38,6	36,1	39,4	3,3
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	0,6	0,7	1,0	0,3
Quick ratio	0,6	0,7	1,2	0,5
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	2 399	2 005	2 170	165
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	3 819	3 106	3 690	584
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	300	300	150	-150

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n (EKJH) tehtävänä on hoitaa osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tätä tehtävää varten EKJH ylläpitää Kukkuroinmäen aluejätekeskusta ja miehitettyjä jäteasemia Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitai-paleella, Luumäellä, Taipalsaarella, Lemillä ja Lappeenrannassa. Lisäksi EKJH:n vastuulla ovat em. kuntien hyöty- ja vaarallisen jätteen vastaanottopisteet.

EKJH on kilpailuttanut jätteenkuljetukset ja vastaa Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitai-paleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kunnan vastuulla olevan jätehuollon vaatimasta asiakasrekisterien ylläpidosta, las-kutuksesta ja neuvonnasta.

EKJH on perustettu huolehtimaan koko Etelä-Karjan kuntien vastuulla olevan jätehuollon operatiivisista tehtävistä. Lisäksi maakunnalliseen jätekeskukseen Lappeenrannan Kukkuroinmäkeen rakennettiin koko maakuntaa palveleva EU-tasoinen loppusijoitusalue (tiukentuneiden määräysten johdosta kuntien omat loppusijoitusalueet jouduttiin sulkemaan).

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Loppusijoitettavat määrät laskevat ja hyödyntäminen lisääntyy. Yhä enemmän vastaanotetusta materiaalmäärästä käsitellään ja toimitetaan edelleen materiaali- ja energiahyötykäyttöön. Tämä aiheuttaa toimintaan kustannuspaineita, koska yhä huonompilaatuista materiaalia käsitellään ja hyödynnetään. Nykyiset käsittelykenttäalueet ovat jääneet liian pieniksi, joten uutta kenttätilaa on jo rakennettu Kukkuroinmäkeen 2019 aikana ja lisää rakennetaan 2020–2030.

Biokaasulaitoksen käyttöönotto alkaa 2020 alusta. Liikevaihto kasvaa hieman vuonna 2020 biokaasulaitoksen kaasuntuotannon käynnistyttyä. 2020 liikevaihdon kasvuksi arvioidaan noin 800 000 €, vuodelle 2021 kasvu edelliseen noin 450 000 € ja 2022 kasvu 200 000 €. EKJH rakentaa Etelä-Karjalaan kolme (3) uutta

kaasutankkausasemaa 2020 aikana. Tavoite on myydä koko kaasuntuotanto liikennepolttoaineeksi 10 vuoden kuluessa. Ylijäämäkaasu myydään muille alan toimijoille; paras tuotto saadaan kuitenkin liikennepolttoainemyynnistä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla. Keskitetyllä kilpailutuksella hillitään kuntalaisten jätehuoltokustannusten nousua. Strategian mukaisesti tehostetaan hyötyjätteiden materiaali-kierrätystä ja vähennetään jätteen loppusijoitusta. Biokaasulaitosinvestointi mahdollistaa paikallisen orgaanisen metaanin tuotannon, jonka käyttö vähentää merkittävästi liikenteen CO₂-päästöjä ja toteuttaa Lappeenrannan kaupungin omia ympäristötavoitteita. Kierrätyskelvottomat jätteet toimitetaan energiahyötykäyttöön. Yhteistyössä LUT:n kanssa pyritään löytämään paikallinen ratkaisu jätemateriaalien hyötykäyttöön.

Tuloutustavoite 2020

EKJH ei jaa osinkoja.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Biokaasulaitoksen loput kustannukset (n. 4 M€) realisoituvat vuonna 2020. Lisäksi investoidaan kahteen (2) kaasutankkausasemaan yhteensä noin 900 000 €. Vuosille 2021 ja 2022 ei ole tiedossa merkittäviä investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Investoinnit on tarkoitus kattaa lähes täysin lainalla. Biokaasulaitokseen on myönnetty TEM:in energiainvestointitukea 25 %, maksimi 2,24 M€.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät hankintapäätöksiin, lainsäädännön (jäte- ja hankintalaki) muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Lisäksi biokaasulaitosinvestoinnin kannattavuuteen vaikuttaa merkittävästi kaasutankkausinfran rakentaminen alueellisesti ja liikennepolttoaineen kysyntä.

Lainsäädännön kautta tulevat tiukemmat käsittelyvaatimukset (biohajoavan jätteen loppusijoituskielto ja EU:n ns. kiertotalouspaketti) nostavat käsittelylaitosten vaatimus- ja tätä kautta myös kustannustasoa.

Em. riskejä hallitaan ja minimoidaan EKJH:n omalla hankintaosaamisella sekä jatkuvalla kouluttautumisella. Liikennepolttoaineen menekkiä pyritään edesauttamaan tekemällä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi EKJH on verkostoitunut ja tekee tiivistä yhteistyötä alan muiden vastaavien kuntayhtiöiden kanssa.

ETELÄ-KARJALAN JÄTEHUOLTO OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIKEVAIHTO	11 676	11 326	12 181	7,5 %	12 631	12 831
Liiketoiminnan muut tuotot	191	174	84	-51,7 %	85	85
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-	0	0
Materialit ja palvelut	-7 101	-6 766	-7 647	13,0 %	-7 650	-7 650
Henkilöstökulut	-1 595	-1 859	-2 068	11,2 %	-2 070	-2 070
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007	-949	-1 317	38,8 %	-1 720	-1 680
Liiketoiminnan muut kulut	-1 477	-1 448	-1 683	16,2 %	-1 685	-1 685
LIIKETULOS	687	478	-450	-194,1 %	-409	-169
Rahoitustuotot	9	4	6	50,0 %	6	6
Rahoituskulut	-8	-143	-143	0,0 %	-145	-145
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	688	339	-587	-273,2 %	-548	-308
Tilinpäätössiirrot	1	1	1	0,0 %	1	1
Verot	-171	-14	0	-100,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TULOS	518	326	-586	-279,8 %	-547	-307

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	9 020	21 535	23 608	9,6 %
Aineettomat hyödykkeet	27	0	0	-
Aineelliset hyödykkeet	8 993	21 535	23 608	9,6 %
Sijoitukset	0	0	0	-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	4 313	1 530	2 834	85,2 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	4 265	1 500	2 804	86,9 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	48	30	30	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 333	23 065	26 442	14,6 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	7 397	7 723	7 137	-7,6 %
Osakepääoma	2 683	2 683	2 683	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	0	0	0	-
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 196	4 714	5 040	6,9 %
Tilikauden voitto/tappio	518	326	-586	-279,8 %
Kertynyt poistoero	5	5	5	0,0 %
Pakolliset varaukset	3 697	3 500	3 800	8,6 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	2 234	12 500	15 500	24,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	10 000	12 000	20,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	2 234	2 500	3 500	40,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 333	23 728	26 442	11,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	50,3	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	30	34	34	1
Investoinnit (1000 €)	1 535	8 576	2 873	-5 703
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	10 000	12 000	2 000
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	63	20	40	20
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	7,2	4,7	-7,9	-12,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	9,4	2,8	2,3	-0,5
Liikevoitto %	6,0	2,8	-3,0	-5,8
VAKAVARAISUUS				
Omavaraisuusaste %	55,5	30,6	26,0	-4,6
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	2,0	1,9	0,8	-1,1
Quick ratio	2,0	1,9	0,8	-1,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	171	350	200	-150
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	139	140	203	63
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa ruoka-, puhtaus- ja tekstiilipalveluja, kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitopalveluja sekä muita vastaavia tukipalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamia palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kun se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidosyksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Vuoden 2017 alussa tuli voimaan hankintalain uudistus, jossa inhouse-yhtiöitä, jollainen myös Satu Oy on, koskevat määräykset palvelujen myynnistä ulkopuolisille tiukkenivat tuntuvasti. Lain siirtymäsäännöksen mukaan tiukentuneet rajat (5 %:a tai 500.000 euroa) tulevat voimaan 1.1.2019. Tästä johtuen vuonna 2019 ulkopuolista myyntiä on jouduttu karsimaan mm. sopimuksia irtisanomalla.

Satu Oy:n tekstiilipalveluliiketoiminta yhtiöitettiin ja se jatkuu 1.7.2019 alkaen Etelä-Karjalan Pesula Oy:n toimesta. Edellä mainittu aiheuttaa suurimmat poikkeamat vertailtaessa vuosien 2019 ja 2020 budjetteja.

Vuosina 2020–2022 pyritään pitämään kaikkien yhtiössä jatkavien kolmen toimialan liiketulos lievästi positiivisena. Samalla ajanjaksolla yhtiön myyntihintoihin kohdistuu maltillinen korotuspaine riippuen pitkälti palkkojen sopimuskorotusten suuruudesta sekä raaka-ainekustannusten noususta. Yhtiön liikevaihto 2020 tulee olemaan noin 49,5 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan 208 tuhatta euroa vuonna 2020.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Tavoitteena on tuottaa omistajien tarvitsemat tukipalvelut taloudellisesti ja laadukkaasti sekä pitää yhtiön kaikki toimialat kannattavina ja pitää yhtiön oma pääoma riittävällä tasolla.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuosina 2020–2022 ei toteuteta merkittäviä investointihankkeita. Toteutettavat investoinnit ovat pääasiassa pieniä laite- ja koneinvestointeja. Vuotuisten investointien arvo on noin 200 tuhatta euroa.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Vuonna 2020 ei ole suunnitteilla rakenne- tai rahoitusjärjestelyitä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön riskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin, yleiseen hintatason kehitykseen sekä osaavan henkilöstön rekrytointiin. Lisäksi muutokset omistajien palveluverkossa voivat aiheuttavat riskin tukipalvelujen kysynnälle.

SAIMAAN TUKIPALVELUT OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO	51 732	51 840	49 378	-4,7 %	49 500	49 600
Liiketoiminnan muut tuotot	62	0	7	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-15 207	-15 242	-15 350	0,7 %	-15 450	-15 450
Henkilöstökulut	-30 948	-30 570	-28 911	-5,4 %	-29 000	-29 200
Poistot ja arvonalentumiset	-792	-811	-219	-73,0 %	-200	-200
Liiketoiminnan muut kulut	-4 230	-5 051	-4 697	-7,0 %	-4 700	-4 700
LIIKETULOS	617	166	208	25,5 %	150	50
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	617	166	208	25,5 %	150	50
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-136	-33	-42	0,0 %	-30	-10
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	481	133	166	25,1 %	120	40

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 997	2 037	410	-79,9 %
Aineettomat hyödykkeet	29	10	39	290,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 941	2 000	350	-82,5 %
Sijoitukset	27	27	21	-22,2 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	11 344	10 200	8 970	-12,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	11 003	10 000	8 630	-13,7 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	341	200	340	70,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 341	12 237	9 380	-23,3 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	5 269	4 849	2 284	-52,9 %
Osakepääoma	218	218	218	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	319	319	0	-100,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 251	4 179	1 900	-54,5 %
Tilikauden voitto/tappio	481	133	166	24,8 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset	6	0	6	0,0 %
Pakolliset varukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	8 072	7 388	7 681	4,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 072	7 388	7 681	4,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 341	12 237	9 380	-23,3 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1 015	940	910	-30
Investoinnit (1000 €)	867	911	211	-700
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	129	100	100	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	9,5	2,8	4,7	1,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	12,3	3,5	5,8	2,4
Liikevoitto %	1,2	0,3	0,4	0,1
VAKAVARAISUUS				
Omavaraisuusaste %	39,5	39,6	24,3	-15,3
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	1,4	1,4	1,2	-0,2
Quick ratio	1,0	1,4	1,5	0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	17 037	19 000	18 000	-1 000
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	511	1 200	1 200	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettua rakennuksen osaa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiön kaikki osakkeet ovat Lappeenrannan kaupungin omistuksessa.

Vuonna 2020 yhtiön liiketoiminta keskittyy teatteritilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille.

Yhtiön liikevaihdoksi on arvioitu vuonna 2020 1,2 miljoonaa euroa ja se muodostuu kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrasta. Tilavuokralla on tavoitteena kattaa yhtiön hallinnolliset kulut, rakennuksen ylläpitokulut sekä pääomakulut. Vuonna 2020 tuloksen arvioidaan jäävän n. 3 000 euroa negatiiviseksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiön tavoitteena on toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisten tilojen tarjoaminen kaupunginteatterin käyttöön.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuodelle 2020 eikä myöskään suunnitelmavuosille ole suunnitteilla investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Ei suunniteltuja rakenne- ja rahoitusjärjestelyitä vuodelle 2020.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni.

Yhtiön rakennuttama kaupunginteatteri on rahoitettu pääosin lainarahalla. Korkotaso on tällä hetkellä alhainen, mutta korkotason nousu on riski. Korkoriskiä voidaan hallita mm. jakamalla lainat pitkällä aikavälillä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Tällä hetkellä valtaosa lainarahasta on vaihtuvakorkoista.

LAPPEENRANNAN TEATTERIKIINTEISTÖ OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO	1 200	1 200	1 200	0,0 %	1 100	1 100
Liiketoiminnan muut tuotot	0			-		
Valmistus omaan käyttöön	0			-		
Materialit ja palvelut	0			-		
Henkilöstökulut	-4	-3	-3	0,0 %	-3	
Poistot ja arvonalentumiset	-820	-835	-820	-1,8 %	-773	-681
Liiketoiminnan muut kulut	-206	-236	-215	-8,9 %	-215	-215
LIIKETULOS	170	126	162	28,6 %	109	204
Rahoitustuotot	0			-		
Rahoituskulut	-165	-161	-165	2,5 %	-165	-165
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	5	-35	-3	-91,4 %	-56	39
Tilinpäätössiirrot	0			-		
Verot	0			-		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0			-		
TILIKAUDEN TULOS	5	-35	-3	-91,4 %	-56	39

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	17 317	16 607	15 772	-5,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0			-
Aineelliset hyödykkeet	17 275	16 565	15 730	-5,0 %
Sijoitukset	42	42	42	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	500	424	566	33,5 %
Vaihto-omaisuus	0			-
Saamiset	500	424	566	33,5 %
Rahoitusarvopaperit	0			-
Rahat ja pankkisaamiset	0			-
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 817	17 031	16 338	-4,1 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	1 715	1 681	1 678	-0,2 %
Osakepääoma	3	3	3	0,0 %
Arvonkorotusraho	0			-
Muut omat rahastot	2 243	2 243	2 243	0,0 %
Ed. tilikauden voitto/tappio	-536	-531	-565	6,4 %
Tilikauden voitto/tappio	5	-34	-3	-91,2 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	-
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	16 102	15 350	14 660	-4,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	15 350	14 660	13 970	-4,7 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	752	690	690	0,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 817	17 031	16 338	-4,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0			
Henkilöstöä keskimäärin	0,2	0	0	0
Investoinnit (1000 €)	10	120	0	-120
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	16 040	15 350	14 660	-690
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	14 850	14 300	13 750	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	0,3	-2,1	-0,2	1,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,9	0,7	1,0	0,3
Liikevoitto %	14,2	10,5	13,5	3,0
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste %	9,6	9,7	10,3	0,6
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	0,7	0,6	0,8	0,2
Quick ratio	0,7	0,6	0,8	0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 200	1 200	1 200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

LAPPEEN RAKENNUKKA OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Pekka Talonpoika

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeen Rakennuttaja Oy tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamispalvelut.

Lappeen Rakennuttaja Oy:n pääomistajia ovat Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy ja Lappeenrannan kaupunki.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Vuonna 2020 yhtiö keskittyy Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävien hoitamiseen. Vuoteen 2019 verrattuna yhtiön liikevaihto pysyy samanlaisena. Yhtiö ei tavoittele suurta tulosta, koska sen pääasiallinen tehtävä on hoitaa omistajiensa talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävät. Yhtiö saa tulonsa rakennuttamispalkkioista, jotka riittävät kattamaan yhtiön menot. Tapauskohtaisesti selvitetään aina, soveltuuko omistajien lisäksi muiden konserniin kuuluvien ja lähikuntien talonrakennushankkeiden rakennuttamispalveluiden tuottaminen yhtiön toimenkuvaan.

Arvoitu liikevaihto tulee pysymään vuosien 2019 ja 2020 tasolla ajanjaksolla 2021–2022.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiö tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernin talonrakennushankkeiden rakennuttamistehtävät kustannustehokkaasti.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Yhtiöllä ei ole varsinaisia omia investointeja.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Suunnitelmissa on toteuttaa vuodenvaihteessa 2019–2020 yhtiön omistuksen ja liiketoiminnan myynti nykyisiltä omistajilta Lappeenrannan Toimitilat Oy:lle. Liiketoimintakaupassa yhtiön nykyinen henkilöstö siirtyisi vanhoina työntekijöinä Lappeenrannan Toimitilat Oy:öön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät talonrakennushankkeiden investointien vähenemiseen tai siirtymiseen, koska yhtiön tulot tulevat talonrakennushankkeiden rakennuttamispalkkioista hankkeiden aikatauluihin ja toteutumisiin sidottuina.

LAPPEEN RAKENNUTTAJA OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIKEVAIHTO	522	650	650	0,0 %	650	650
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0		0	0
Materialit ja palvelut	-4	-6	-6	0,0 %	-6	-6
Henkilöstökulut	-393	-457	-457	0,0 %	-457	-457
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0		0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-180	-160	-162	1,1 %	-162	-162
LIIKETULOS	-56	27	25	-6,4 %	25	25
Rahoitustuotot	0	0			0	0
Rahoituskulut	0	0			0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-56	27	25	-6,4 %	25	25
Tilinpäätössiirrot	0	0			0	0
Verot	0	-5	-5	0,0 %	-5	-5
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0			0	0
TILIKAUDEN TULOS	-56	22	20	-7,8 %	20	20

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	0	0	0	-
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	-
Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	-
Sijoitukset	0	0	0	-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	340	363	388	6,9 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	-
Saamiset	182	42	45	7,1 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	-
Rahat ja pankkisaamiset	158	321	343	6,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	340	363	388	6,9 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	221	244	269	10,0 %
Osakepääoma	10	10	10	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	-
Muut omat rahastot	37	37	37	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	231	175	197	12,6 %
Tilikauden voitto/tappio	-56	22	25	11,4 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	-
Laskennallinen verovelka	0	0	0	-
Pakolliset varaukset	0	0	0	-
Vieras pääoma (yht.)	119	119	119	0,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0		-
Lyhytaikainen vieraspääoma	119	119	119	0,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	340	363	388	6,7 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	49,3	49,0	0,0	-49
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	50,7	51,0	100,0	49
Henkilöstöä keskimäärin	6	6	6	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)		0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	4	4	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	-22,4	9,3	7,8	-1,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	-22,4	11,5	9,8	-1,7
Liikevoitto %	-10,8	4,1	3,8	-0,3
VAKAVARAIKUUS				
Omavaraisuusaste %	65,1	67,2	69,3	2,1
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	2,9	3,1	3,3	0,2
Quick ratio	1,3	3,1	3,3	0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	337	250	300	50
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	54	60	60	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAA

Yhtiön toimitusjohtaja

Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan 12/2010 omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Yhtiö on hakenut mahdollisuutta entisen sairaalarakennuksen kehittämisen monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelujen sekä asumisen kohteena. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Tois-taiseksi kiinteistölle ei ole onnistuttu löytämään ostajaa. Tästä syystä yhtiö on ha-kenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle osta-jan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämistä.

Yhtiön kiinteistöstä on katkaistu sähkö, lämpö ja vesi, minkä vuoksi rakennuksen tilapäinenkin vuokraaminen on mahdotonta eikä yhtiölle ei kerry liikevaihtoa lain-kaan. Vuoden 2019 tuloksen ennustetaan olevan negatiivinen noin 87 000 euroa. Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostuu tulos tappiolliseksi vuo-den 2019 tuloksen tapaan myös vuosina 2020–2022.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuo-sille 2021–2022

Tiurun entisen sairaalan alueen kehittäminen.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Vuodelle 2020 ei ole suunniteltu investointeja. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2021–2022 ai-kana.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyt-töön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan ku-luista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Sai-maan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaa-van euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset kattoivat myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve syntyi jälleen vuoden 2018 osalta ja syntyy myös sitä seuraavien vuosien osalta. Yhtiön hallitus on talousarvion 2019 käsitte-lemisen kanssa samanaikaisesti tehnyt omistajille esityksen vuodelle 2019 tarvit-tavasta rahoituksesta. Lappeenrannan kaupunki on esittänyt muutosta rahoitus-järjestelyyn. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve katetaan kuluvastik-keen muodossa. Vuoden 2020 rahoitustarpeen on arvioitu olevan yhteensä noin 106 450 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 73 290 euroa ja HCR noin 33 159 euroa. Rahoitustarve katetaan omistusten suhteessa määräytyvillä kuluvastikkeilla.

Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115 000 euron suuruisen maankäyttösopimuk-seen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Myyntiaika on pitkittynyt, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jou-duttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutok-sen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Rakennus on kärsinyt ilkeimmistä ja muun muassa vesivuotojen aiheuttamista vau-rioista, mitkä osaltaan heikentävät kohteen myytävyyttä.

KIINTEISTÖ OY SENIORI-SAIMAAN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIVEVAIHTO	0	0	106	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materialit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-11	-7	-7	-0,7 %	-7	-7
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-84	-148	-134	-9,1 %	-79	-79
LIIKETULOS	-95	-155	-35	-77,5 %	-86	-86
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-95	-155	-35	-77,5 %	-86	-86
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-95	-155	-35	-77,5 %	-86	-86

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	1 526	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	50	13	54	306,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	0	0	0	-100,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	50	13	54	308,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 576	1 539	1 580	2,7 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	1 448	1 389	1 422	2,4 %
Osakepääoma	1 525	1 525	1 525	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 622	1 741	1 741	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 604	-1 723	-1 810	5,0 %
Tilikauden voitto/tappio	-95	-155	-35	-77,5 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	128	151	158	5,1 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	128	151	158	5,1 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 576	1 539	1 580	2,7 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	69	69	69	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	oto	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	-6,6	-11,0	-2,5	8,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	-6,6	-11,0	-2,5	8,5
Liikevoitto %	0,0	-	-32,7	-
VAKAVARAIJUUS				
Omavaraisuusaste %	91,8	90,2	90,0	-0,2
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	0,4	0,1	0,3	0,3
Quick ratio	0,4	0,1	0,3	0,3
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	0,0	0,0	73,3	73,3
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)				
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0	0

WIRMA LAPPEENRANTA OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Markus Lankinen

Yhtiön toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluva elinkeino-yhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntyminen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä osakaskuntiansa elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Nykymuodossaan Wirma Lappeenranta Oy:n hanke- ja hallinnointitoiminta täydentää kaupungin organisaatiossa toimivaa Wirma-yrityspalvelua ja konsernihallinnossa toimivaa matkailupalvelua.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Wirma on kaupunkikonsernin määräysvallassa oleva osakeyhtiö. Wirma tuottaa kaupungille ja sen asiakkaille/sidosryhmille kehityspalveluita ja goSaimaa-katto-markkinointipalveluja. Lisäksi yhtiö voi vuokrata matkailulaitteita kaupungille ja muille toimijoille. Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiö suorittaa kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät.

Tuloutustavoite 2020

-

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Katujunan ja muiden laitteiden uusiminen tai korvaaminen muilla ratkaisulla arvioidaan kaupungin matkailun kehityssuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

GoSaimaalle myönnetyn pääomallainan arvostus tulee vuosittain tarkistettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. Wirmalla on 160 000 euroa pääomallainasaamista goSaimaalta.

WIRMA LAPPEENRANTA OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO	316	297	286	-3,9 %	297	297
Liiketoiminnan muut tuotot	10	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materialit ja palvelut	-51	-52	-52	0,0 %	-52	-52
Henkilöstökulut	-15	-20	-20	0,0 %	-20	-20
Poistot ja arvonalentumiset	-44	-34	-20	-40,3 %	-34	-34
Liiketoiminnan muut kulut	-195	-188	-176	-6,5 %	-188	-188
LIIKETULOS	22	3	18	412,3 %	3	3
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-7	-3	-1	-76,9 %	-3	-3
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	15	1	17	0,0 %	1	1
Tilinpäätössirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	15	1	17	0,0 %	1	1

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	298	264	244	-7,6 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	110	76	56	-26,1 %
Sijoitukset	188	188	188	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	122	165	170	3,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	122	165	170	3,1 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	419	429	414	-3,5 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	292	279	296	6,1 %
Osakepääoma	150	150	150	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	6	6	6	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	121	122	123	0,7 %
Tilikauden voitto/tappio	15	1	17	1892,9 %
Vähemmistöosuus	0	0	0	0,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Laskennallinen verovelka	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	127	150	118	-21,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	100	100	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	27	50	18	-64,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	419	429	414	-3,5 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0,1	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	100	100	100	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	11	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %	2,3	0,2	4,4	4,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,3	0,9	4,6	3,7
Liikevoitto %	6,7	1,2	6,2	5,0
VAKAVARAIUUS				
Omavaraisuusaste %	94,3	88,4	95,7	7,3
MAKSUVALMIUS				
Current ratio	4,5	3,3	9,5	6,2
Quick ratio	5,1	3,3	9,5	6,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	224	224	224	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	51	20	20	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Tuloutus kaupungille (1000 €)				

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR (KONSERNI)

Säätiön toimitusjohtaja

Markus Lankinen

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikennerakenne, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia Eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakkois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan. Venäläisten matkustajien suuri kysyntäpotentiaali on olennaisessa asemassa lentoyhteyksien rakentamisessa.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Lappeenrannan lentokentän liikennemäärät ja reittivalikoima ovat hyvässä kasvussa. Ryanairin Milano-Bergamon ja Ateenan lentojen lisäksi on alkanut Berliinin ja Thessalonikin reittien operointi kesäkaudella 2019. Lisäksi on ilmoitettu Budapest-lentojen aloittamisesta lokakuussa 2019. Vuoden 2020 keväästä alkaen Ryanair-konserniin kuuluva LaudaAir aloittaa lennot Itävallan pääkaupungista Wienistä Lappeenrantaan kaksi kertaa viikossa. Muiden uusien reittien avaamisesta neuvotellaan sekä nykyisten että mahdollisten uusien asiakkaiden kanssa.

Vuonna 2019 lentokenttä palvelee arviolta yli 80 000 matkustajaa (40 000 lähtevää ja 40 000 saapuvaa), josta arviolta 75 % on tullut Lappeenrantaan nimenomaan lentokentän ja lentoyhteyksien ansiosta, eli nämä matkustajat tulevat maakunnan ulkopuolelta.

Lentomatikustajien aluetaloudelliseen vaikutukseen kohdistuu suuria odotuksia. Taloustutkimus on arvioinut, että kasvun jatkuessa lentoliikenteen aluetaloudellinen vaikutus Etelä-Savossa, Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa nousee noin 30 miljoonaan euroon vuoteen 2021 mennessä.

Vuosien 2020–2021 aikana lentoyhteyksiä ja lentomatikustajien määrää pyritään lisäämään merkittävästi. Tiedossa olevien lentojen perusteella arvioidaan, että vuonna 2020 Lappeenrannan lentokentän kautta kulkee yli 150 000 matkustajaa. Lentokentän historiassa tämä olisi kaikkien aikojen matkustajaennätys. Nämä asiakasvirrat mahdollistavat lentoasemalla ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisen. Tämä on olennainen osa lentokenttäyhtiön tulomuodostusta jatkossa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Tavoitteena 150 000 matkustajaa (saapuvat ja lähtevät yhteensä) Lappeenrannan lentokentällä vuonna 2020. Vuosina 2021–2022 kasvun odotetaan jatkuvan.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tai säätiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuosina 2020- 2021 varaudutaan investointeihin tarvittaessa. Mahdollisesti ajankohtaisia investointeja ovat esim. polttoaineen jakelujärjestelyt sekä matkustajatilojen muutostyöt.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Konserni hakee rahoitusta kaupungilta liiketoimintasuunnitelman mukaisesti, rahoitusesitys tulee kaupungin käsittelyyn syksyn aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lentokenttä tunnistaa useita riskejä ja epävarmuustekijöitä. Keskeisimmät ovat:

- Matkailutulo Saimaan alueella: Matkailutulon ja aluetaloudellisen vaikutuksen kasvattaminen riippuu kilpailukykyisestä matkailupalvelutarjonnasta. Markkinoinnin lisäksi yritysten matkailutuotteiden kilpailukyvyyn kehittämiseen tulee panostaa kentän vaikutusalueella.

- Matkustajamäärät: Matkustajamäärien kasvutavoite on nykyvolyymeihin verrattuna merkittävä. Halpalentoyhtiöiden liikenteen vahvojen kasvunäkymien jatkuminen on kentän matkustajamäärien kasvun perusedellytyksiä.
- Valtion rahoitus: Valtion rahoitusta tarvitaan jatkossakin, mm. viranomaismaksuihin, lennonjohtopalveluihin ja tulevaisuudessa mahdollisesti muihin julkisrahoitteisten palveluiden tuottamiseen.
- Lentoliikennemarkkinoinnin EU-kehitysrahoitus ja kuntarahoitus: On tärkeää, että Saimaan alueella eri maakunnissa ja kunnissa sitoudutaan matkaketjujen kehitystyöhön ja kansainväliseen lentoliikennemarkkinointiin.

SAIMAAN LENTOASEMA SÄÄTIÖ SR – KONSERNIN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
VARSAINAISEN TOIMINNAN TUOTOT	1 620	1 689	3 682	118 %	4 819	5 452
Henkilöstökulut	-732	-822	-1 187	44 %	-1 371	-1 566
Poistot ja arvonalentumiset	-37	-34	-60	76 %	-60	-60
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-1 330	-1 332	-2 825	112 %	-3 546	-3 734
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-479	-499	-390	-22 %	-158	92
Rahoitustuotot	0	0	0	-	0	0
Rahoituskulut	-1	0	0	-	0	0
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-480	-499	-390	-22 %	-158	92
Yleisavustukset (netto)	400	500	0	-100 %	0	0
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-80	1	-390	-39100 %	-158	92
Tilinpäätössiirot	0	0	0	-	0	0
Verot	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	-80	1	-390	-39100 %	-158	92

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (yht.)	130	5	104	1980,0 %
Aineettomat hyödykkeet				-
Aineelliset hyödykkeet	130	5	104	1980,0 %
Sijoitukset				-
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 200	971	156	-83,9 %
Vaihto-omaisuus				-
Saamiset	132	65	60	-7,7 %
Rahoitusarvopaperit				-
Rahat ja pankkisaamiset	1 068	906	96	-89,4 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 330	976	260	-73,4 %

VASTATTAVAA				
Oma pääoma (yht.)	902	976	260	-73,4 %
Säädepääoma	1 000	1 000	1 400	40,0 %
Arvonkorotusrahasto				-
Muut omat rahastot				-
Ed. tilikausien voitto/tappio	-18	-25	-750	2900,0 %
Tilikauden voitto/tappio	-80	1	-390	-39100,0 %
Vieras pääoma (yht.)	428	0	0	-
Pitkäaikainen vieraspääoma			0	-
Lyhytaikainen vieraspääoma	428	0	0	-
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 330	976	260	-73,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin osuus säädepääomasta %	100,0	100,0	100,0	0,0
Konserniyhteisön osuus säädepääomasta %	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	13	11	16	5,0
Investoinnit (1000 €)	137	17	0	-17,0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0,0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0,0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0,0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0	0,0

MEIDÄN IT JA TALOUS OY

Yhtiön toimitusjohtaja

Salli Kortelainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Meidän IT ja talous Oy (Meita) on aloittanut toimintansa 1.1.2019. Yhtiö on syntynyt Saimaan talous ja tieto Oy:n sekä Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy:n ja Siun Talous Oy:n yhdistyessä. Yhtiön toiminta-alueena on Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo ja yhtiön omistajina on kyseisten alueiden sairaanhoitopiirejä, kuntia sekä kuntaorganisaatioita. Yhtiö tuottaa taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja IT-palveluita omistajilleen. Yhtiön visiona on *Vapauttaa ajasta ja paikasta murtamalla esteitä sekä yhdistämällä palveluita ja teknologiaa.*

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiön liikevaihdon odotetaan ensi vuonna pysyvän lähellä nykyistä tasoa, liikevaihdoksi on budjetoitu 49,7 miljoonaa euroa. Liikevaihto jakautuu yhtiön palvelualueille seuraavasti:

- läpilaskutettavat laitteet ja lisenssit 20,2 %
- IT-palvelut 30,5 %
- Järjestelmäpalvelut 23,7 %
- taloushallinnon palvelut 12,1 %
- henkilöstöhallinnon palvelut 10,6 %

Liikevaihdon kasvupotentiaalia on erityisesti Etelä-Savon kuntaorganisaatiossa, joista yhtiöllä on vielä vähän asiakkaita. Yhtiölle ennustetaan maltillista 1-2 %:n vuosittaista kasvua uusien asiakkaiden ja palveluiden myötä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Yhtiölle ei osakkuusyhtiönä aseteta valtuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Tuloutustavoite 2020

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Vuoden 2020 suunnitellut suurimmat investoinnit liittyvät konesali- ja tietoliikenneinfran päivityksiin ja laitekannan normaaliin uusimiseen.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Yhtiöllä ei ole lainoja tällä hetkellä ja yhtiö rahoittaa uudet investoinnit leasingrahoituksella sekä tasaa rahoituksen kausivaihtelua tililimiitillä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön operatiiviset riskit liittyvät henkilöstön vaihtuvuuteen, jota tapahtuu erityisesti eläköitymistien johdosta sekä palveluiden toiminnan jatkuvuuteen. Riskejä hallitaan konesalien ja palveluiden kahdennuksella, tietoturvan ja valmiuden kehityksellä, ylläpitämällä ajantasaista teknologiaa, kehittämällä esimiestyötä ja perehdytysprosesseja sekä henkilöstö- ja koulutus suunnittelua.

Yhtiön keskeisten toimittajien strategiset muutokset voivat aiheuttaa kustannusriskejä palvelutuotannolle – esimerkiksi Microsoft ja osa järjestelmätoimittajista ohjaa voimakkaasti kehitystään omiin pilvipalveluratkaisuihinsa, joihin siirtyminen on pääosin ollut yhtiön omaa konesalituotantoa kalliimpaa.

MEIDÄN IT JA TALOUS OY:N NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
LIIKEVAIHTO		50 019	49 656	-0,7 %	50 649	51 662
Liiketoiminnan muut tuotot		0	0	-	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	-	0	0
Materialit ja palvelut		-27 455	-26 974	-1,8 %	-28 462	-29 316
Henkilöstökulut		-17 576	-18 272	4,0 %	-18 455	-18 639
Poistot ja arvonalentumiset		-1 082	-794	-26,6 %	0	0
Liiketoiminnan muut kulut		-3 795	-3 594	-5,3 %	-3 594	-3 630
LIIKETULOS	0	111	22	-80,2 %	138	77
Rahoitustuotot			0	-		
Rahoituskulut			-10	-		
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	0	111	12	-89,2 %	138	77
Tilinpäätössiirrot			0	-		
Verot			0	-	-28	-15
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta			0	-		
TILIKAUDEN TULOS	0	111	12	-89,2 %	111	61

Tase 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat (yht.)	-	-	2 391
Aineettomat hyödykkeet	-	-	691
Aineelliset hyödykkeet	-	-	1 688
Sijoitukset	-	-	12
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	-	-	6 288
Vaihto-omaisuus	-	-	0
Saamiset	-	-	6 034
Rahoitusarvopaperit	-	-	0
Rahat ja pankkisaamiset	-	-	254
VASTAAVAA YHTEENSÄ	-	-	8 679
VASTATTAVAA			
Oma pääoma (yht.)	-	-	2 553
Osakepääoma	-	-	64
Arvonkorotusraho	-	-	0
Muut omat rahastot	-	-	2 143
Ed. tilikausien voitto/tappio	-	-	334
Tilikauden voitto/tappio	-	-	12
Vähemmistöosuus	-	-	0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	-	-	74
Laskennallinen verovelka	-	-	0
Pakolliset varaukset	-	-	0
Vieras pääoma (yht.)	-	-	6 052
Pitkäaikainen vieraspääoma	-	-	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	-	-	6 052
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-	-	8 679

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %		0	17,5	17,5
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %		0	1,5	1,5
Henkilöstöä keskimäärin		410	416	6
Investoinnit (1000 €)		0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)		0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)		0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)		0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)		0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)		-	8 637	-
KANNATTAVUUS				
Oman pääoman tuotto %			0,5	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto %			0,9	0,9
Liikevoitto %			0,0	0,0
VAKAVARAISSUUS				
Omavaraisuusaste %			29,4	29,4
MAKSUVALMIUS				
Current ratio			1,0	1,0
Quick ratio			0,4	0,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ				
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)		2 740	2 847	107
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)			275	275
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut				
Palkkalaskelmat kpl/vuosi			463 000	463 000
Tallennetut palvelussuhteet kpl/vuosi			71 000	71 000
Osto- ja matkalaskut kpl/vuosi			561 000	561 000
IT-ympäristön käyttäjämäärä henkilöä			29 247	29 247
IT-ympäristön työasemamäärä kpl			24 807	24 807
IT-ympäristön tallennuskapasiteetti (TB)			-	-
Tuloutus kaupungille (1000 €)			0	0

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän toimitusjohtaja

Timo Saksela

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitettua ehkäisevää työtä. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja erityishuollon osalta.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Vuoden 2019 toimintaa on leimannut kaatunut Sote- ja maakuntauudistus. Sitä valmisteltiin Eksoten osalta usean henkilön voimin.

Eksoten jäsenkuntien maksuosuudet kasvavat keskimäärin 3,35 % vuoteen 2019 verrattuna. Toimintakulujen kasvu on n. 1,6 % ja vertailukelpoinen nettotoimintamenojen kasvu n. 1,1 %. Vuoden 2019 satunnaiset erät, mitkä eivät toteudu enää vuonna 2020 on eliminoitu nettotoimintamenojen kasvusta. Talousarvio 2020 on 0,3 milj. euroa alijäämäinen. Nettotoimintameno on taloussuunnitelmavuosina 2021 ja 2022 valmisteltu niin, että ne lisääntyvästä palvelutarpeen kasvusta huolimatta kasvavat vain k.a 1,2 %.

Syksyllä 2019 on aloitettu koko Eksotea koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena on saada pysyviä ja pitkäkestoisia taloussäästöjä 9M€. Säästöihin pyritään rakenteellisilla uudistuksilla sekä uudistamalla organisaatorakennetta siten, että toiminta tehostuu potilas- ja asiakastyötä vaarantamatta.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Kuntien maksukyvyyn mukaista Eksoten kustannusuraa on käsitelty yhdessä kuntien kanssa. Kustannusurassa Eksoten sallittu operatiivisten nettotoimintamenojen

kasvu alkuperäiseen vuoden 2019 talousarvioon verrattuna oli vuosittain 1,5 % taloussuunnitelmakaudella. Koska vuoden 2019 operatiiviset nettotoimintameno ilman satunnaisia ylittävät sallitun tason, tulee taloussuunnitelmakauden loppuvuosien kasvun jäädä 1,5 % kasvua pienemmäksi. Tämä on huomioitu yhteistoimintaneuvottelujen tavoiteasetannassa. Kustannusuran mukaisessa taloussuunnitelmassa vanhat alijäämät on katettu poistoeroa lukuun ottamatta vuoden 2023 lopussa.

Tuloutustavoite 2020

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Merkittäviä investointeja käsitellään, lasketaan ja tarkastellaan kriittisesti ennen kuin päätöksiä tehdään. Armilan siirron valmistelua jatketaan. Suunniteltu investointitaso vuonna 2020 on 10,02 milj. euroa, minkä lisäksi kone- ja kalustohankintoja tehdään leasingrahoituksella.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Vuonna 2020 otetaan uutta pitkäaikaista lainaa 6,0 milj. euroa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimpänä riskinä nähdään mahdolliset uudet velvoitteet, joita suunnitellaan, mutta rahoituksen saamista velvoitteita vastaavaksi ei ole luvattu. Pahimmillaan uusia velvoitteita (mm. sitova hoitajamitoitus ja seitsemän vuorokauden hoitotakuu), voi tulla useiden miljoonien edestä, mutta niihin kohdennetuista euroista ei ole varmuutta.

YT -menettelyn kautta saatavien kustannussäästöjen saaminen alkamaan jo vuoden 2020 alussa sisältää myös riskin. On mahdollista, että säästövaikutukset kohdentuvat vasta loppukevälle.

Osaavan ja ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi on kriittinen menestystekijä, joka pyritään turvaamaan paremmalla esimiestyöllä ja johtamisella.

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	506 086	525 403	545 053	3,7 %	553 990	562 541
Muut tuotot	902	468	300	-35,9 %	300	300
Toimintakulut	-515 075	-523 484	-535 846	2,4 %	-540 510	-545 786
TOIMINTAKATE	-8 087	2 387	9 507	298,3 %	13 780	17 055
Rahoitustuotot	139	67	101	49,8 %	101	101
Rahoituskulut	-163	-657	-663	1,0 %	-761	-1 029
VUOSIKATE	-8 111	1 798	8 945	397,6 %	13 121	16 127
Poistot ja arvonalentumiset	-9 528	-10 055	-9 652	-4,0 %	-9 688	-10 418
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-17 639	-8 257	-707	-91,4 %	3 432	5 709
Satunnaiset erät (netto)				-		
TILIKAUDEN TULOS	-17 639	-8 257	-707	-91,4 %	3 432	5 709
Varausten ja rahastojen muutos sekä poistoeron muutos	1 605	404	404	0,0 %	404	404
Verot				-		
Vähemmistöosuus				-		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-16 034	-7 853	-303	-96,1 %	3 836	6 113

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	2020/2019 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	53,56	0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	53,56	0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	4 881	4 887		-4 887
Investoinnit (1000 €)	20 143	10 038	10 020	-18
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0			0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	67 500	64 000	
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0			0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0			0
Leasingvastuut (1000 €)	14 363	11 820		-11 820
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %				
100*(Vieras pääoma - Saadut ennakot/Toimintatuotot)	27,2			0,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä+Tilikauden yli-/alijäämä	-14 728			0
Lainakanta 31.12., 1000 €				
Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siiirtovelat+Muut velat)	63 689			0
Omavaraisuusaste %				
(opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	9,2			0,0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %				
(Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset)	-85,1			0
Toimintatuotot / toimintakulut, %				
(Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	98,4			0
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

Kuntayhtymän johtaja

Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampoa (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Sampoissa ammatillisiin perustutkintoihin tähtäävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta ja henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Sampo järjestää maakunnan kehittymistä ja hyvinvointia edistävää sekä työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta. Sampo antaa opiskelijoilleen valmiuksia työllistymistä, ammatillista kehittymistä ja elämää varten.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Vuoden 2020 alusta lukien otetaan ammattiopistossa käyttöön uudet opetus- ja ohjaushenkilöstöä koskevat vuosityöaikasopimukset. Tätä muutosta on valmisteltu 1,5 vuoden ajan. Sopimuksessa opetus- ja ohjaustyötä tekevien työehtoja yhtenäistetään ja opettajan vuodessa tehtäväksi työajaksi muodostuu jatkossa pääsääntöisesti 1500 tuntia. Uudella työehtosopimuksella tehdään toisaalla näkyväksi sen piiriin kuuluvien osalta kaikki työtehtävät sekä mahdollistetaan opetustyön tekeminen myös kesäaikaan. Kuntayhtymän arvion mukaan sopimus nostaa opetuksen kustannuksia vuositasona noin 600 000 €, mutta sen avulla saadaan nykyistä joustavammat työehdot.

Vuosien 2020–2022 valtionosuusrahoituksen arviointia varten on nyt ensi kertaa käytettävissä uuden rahoitusmallin mukaisia pohjatietoja valtakunnalliselta tasolta. Ennustaminen on edelleen kuitenkin haasteellista, sillä uuden hallitusohjelman mukaisista yksityiskohtaisista ammatillisen koulutuksen rahoituksen linjauk-

sista ja niiden ajoituksista ei vielä ole päätetty. Osa rahoituksesta tulee valtionosuutena ja osa valtionavustuksina. Rahoituksen hakukierroksia tulee olemaan useita kalenterivuoden aikana.

Sampon taloussuunnittelun lähtökohtana on arvio, että valtionosuusrahoitus on 28,0 M€ eli noin 1,2 M€ vähemmän kuin vuonna 2019. Budjetoitu valtionosuus on laskettu käytettävissä olevien valtakunnallisten pohjatietojen ja Sampon koulutusalojen budjetoimien opiskelijavuosien (3218) ja osaamispisteiden perusteella.

Vuosikate on 1,4 M€ ja suunnitelman mukaiset poistot 3,1 M€. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen talousarvio jää 1,0 M€ alijäämäiseksi. Myös vuosien 2021–2022 taloussuunnitelmat jäävät hieman alijäämäisiksi, mutta alijäämät ketaan taseeseen kertyneiden edellisten tilikausien ylijäämällä, joten taloussuunnitelma on tasapainossa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Ei ole sitovia tavoitteita kaupunginvaltuustoon nähden.

Tuloutustavoite 2020

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Talousarviovuodelle 2020 on suunnitteilla rakennusinvestointeja 4,0 M€ ja kone- ja kalustoinvestointeja 0,7 M€. Suunnitelmakauden 2021 - 2022 investoinnit yhteensä ovat 16,0 M€.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Uutta lainaa ei tarvitse nostaa vuonna 2020.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Ammatillisen koulutuksen reformin ja rahoituksen voimakkaan pienenemisen tuomiin muutostarpeisiin sopeutuminen on edelleen suuri haaste kaikille koulutuksenjärjestäjille ja myös Sampolle. Uuden rahoitusjärjestelmän ennakoimattomuus sekä valtakunnallisten raportointijärjestelmien keskeneräisyys luovat epävarmuutta talousennusteiden laadintaan.

ETELÄ-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	34 228	33 269	33 395	0,4 %	34 138	34 788
Valmisteveraston muutos	131	-424	-200	-52,8 %	50	50
Toimintakulut	-30 677	-31 022	-31 757	2,4 %	-31 918	-32 450
TOIMINTAKATE	3 682	1 823	1 438	-21,1 %	2 270	2 388
Rahoitustuotot	11	7	5	-28,6 %	0	0
Rahoituskulut	-18	-17	-10	-41,2 %	-4	-5
VUOSIKATE	3 675	1 813	1 433	-21,0 %	2 266	2 383
Poistot ja arvonalentumiset	-2 720	-2 993	-3 071	2,6 %	-2 971	-3 271
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	955	-1 180	-1 638	38,8 %	-705	-888
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	-	0	0
TILIKAUDEN TULOS	955	-1 180	-1 638	38,8 %	-705	-888
Tilinpäätössiirrot	-338	659	631	-4,2 %	608	604
Verot	0	0		-	0	
Vähemmistöosuus	0	0		-	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	617	-521	-1 007	93,3 %	-97	-284

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	2020/2019 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62	0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62	0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	375,5	360	377	17
Investoinnit (1000 €)	4 380	3 140	4 750	1 610
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	2 173	1 821	1 549	-272
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	305	600	600	0
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,6	22,0	21,0	-1,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 725	13 108	13 718	610
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 172	1 821	1 549	-272
Omavaraisuusaste %	82,0	80,0	83,0	3,0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %	135,1	60,6	46,7	-13,9
Toimintatuotot / toimintakulut, %	112,1	107,2	105,2	-2,0
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				

ETELÄ-KARJALAN LIITTO

Maakuntajohtaja

Matti Viialainen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Kuntayhtymän tehtävänä on:

1. hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 10 §:n mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät
2. huolehtia alueellaan maankäyttö- ja rakennuslain 26 §:n mukaisista maakuntakaavan laatimisesta ja muista maakuntasuunnitteluun liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista,
3. valvoa maakunnan etua, edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä kestäväää kehitystä,
4. vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä ja toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämis- ja edunvalvonta-asioissa,
5. avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa sekä huolehtia muista jäsenkuntien sille osoittamista tehtävistä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Maakunnan saavutettavuuden parantamista jatketaan edistämällä Itä- ja Kaakkois-Suomelle tärkeitä liikennehankkeita. Vaikutetaan EU:n koheesiopolitiikan uudistamiseen sekä hallitusohjelman toimeenpanoon Etelä-Karjalan näkökulmasta. Kokonaismaakuntakaavan valmistelu aloitetaan.

Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC-ohjelman toimeenpanoa jatketaan ja valmistellaan uutta ohjelmakautta. Maakuntaohjelmaa 2018 – 2021 toteutetaan hyödyntämällä EU:n, maakunnan ja muita kehittämisvaroja ja valmistellaan maakuntaohjelmaa vuosille 2022–2025.

Jäsenkuntien maksuosuuksiin esitetään 3 % nostoa. Tilikauden 2020 tappioksi suunnitellaan -125t€ (vuoden 2018 talousarviossa -235t€). Alijäämä katetaan kertyneestä ylijäämästä. Vuoden 2021 talous suunnitellaan tasapainoon.

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoituksen ja siirtää sen suoraan allergia- ja ympäristöinstituutille. Lisäksi esitetään kerättävän 257.500 € suuruinen rahoitus maakunnan matkailun ja saavutettavuuden kehittämiseen.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2020 sekä suunta vuosille 2021–2022

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on talousarvion loppusumma. Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Tuloutustavoite 2020

Kuntayhtymän tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Investoinnit vuonna 2020 sekä suunta 2021–2022

Ei merkittäviä investointeja suunnitelmavuosina.

Suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt 2020

Olellaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat Lappeenrannan kaupungin vastuisiin kuntayhtymään päin, ei ole suunniteltu vuodelle 2020.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskit toimintaan liittyvät mm. henkilöstön kuormituksen hallintaan sekä kuntatalouden vaikeuksien heijastumiseen liiton toiminnan rahoitukseen.

ETELÄ-KARJALAN LIITON NUMEERINEN OSA

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos 2020/2019 %	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	5 071	4 145	4 326	4,4 %	4 428	4 474
Muut tuotot						
Toimintakulut	-5 460	-4 362	-4 489	2,9 %	-4 425	-4 471
TOIMINTAKATE	-389	-217	-163	-24,9 %	3	3
Rahoitustuotot	10					
Rahoituskulut	-5	-3	-3	0,0 %	-3	-3
VUOSIKATE	-384	-220	-166	-24,5 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-15	-15	0,0 %	0	
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-401	-235	-181	-23,0 %	0	0
Satunnaiset erät (netto)						
TILIKAUDEN TULOS	-401	-235	-181	-23,0 %	0	0
Tilinpäätössiirrot	57		56			
Verot						
Vähemmistöosuus						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-344	-235	-125	-46,8 %	0	0

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2018	TA 2019	TA 2020	2020/2019 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3	-0,0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3	-0,0
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	39	35	36	1
Investoinnit (1000 €)	-26	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)		0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)		384	336	-48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)		0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)		0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	39	20	20	0
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,4	30,5	29,2	-1,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 376	1 085	960	-125
Lainakanta 31.12., 1000 €	432	384	336	-48
Omavaraisuusaste %	14,3	18,7	17,2	-1,5
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Vuosikate / Poistot, %	-2 259,4	-1 466,7	-1 106,7	360,0
Toimintatuotot / toimintakulut, %	92,9	95,0	96,4	1,3
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT				